NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

פרייז 15 גראשען

היינט 12 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 76 | Łódź, Sroda, 31 marca 1937 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, מיטוואך ג' חוה"מ פ' י"ט ניסן תרצ"ז | 15-טער יאהרגאנג

שרעקליך פערברעכן פון נאציס

אונטערגעצונדען פסח א סינאגאגע אין ניו־יארק

ארון־קודש מיט 12 ספרי־תורות פערברענט. — דער שאדען בעטרעפט 200.000 דאלאר. — ארעסטירט דעם דייטשען סינאגאגע־וועכטער

ניו־יארק, 30 (יט"א טעל.)

דעם צווייטען טאג פסח באכ'ן דאווענען איז אויסגעבראכען א שרפה אין דער גרויסער סינאגאגע פון דער קאנגרעגאציע „שערי תפלה" אין ניו־יארק וועסט־ענד. דער ארון־קודש מיט 12 ספרי תורות וויא אויך אלע איבעריגע איינריכטונגען פון דער סינאגאגע זענען פארברענט געווארען. דער שאדען ווערט געשאצט אויף 200.000 דאלאר.

עס איז גלייך פארפיהרט געווארען א שטרענגע אויספארשונג מיט'ן אנטייל פון 25 דעטעקטיוון. ווי מען רעכענט, איז די סינאגאגע אונטערגעצינדען געווארען דורך נאציס. די סינאגאגע „שערי תפלה" געפינט זיך נישט ווייט פון דער סינאגאגע „רודף שלום", וואס איז מיט א צייט צוריק פארשמירט געווארען דורך נאציס מיט האקענקרייצען.

דער 24־יעהריגער סינאגאגע וועכטער קינדער מאן, א דייטש, האט ערקלערט, אז ביינאכט האט ער 2 מאל באמערקט א פייער, וועלכען ער האט אויסגעלאשען. בעת דער שרפה איז ער קוים נישט דערשטיקט געווארען פון רויך.

קינדערמאן איז ארעסטירט געווארען דורך דער פאליציי אלס פארדעכטיגער אין בעטייליגען זיך אין דער אונטערצינדונג.

פערשוועכט דעם יודישען בית־עלמין אין קארטוזי

גדיני א, 30 (יט"א טעל.)

ערב פסח איז פארשוועכט געווארען דער יודישער בית־עלמין אין קארטוזי. אומבעקאנטע פארשוינען האבען צובראכען דעם פארקאן און צושטערט א רייה מצבות.

פאליציי פיהרט א שטארקע אויספארשונג, וואס האט ביז איצט נאך נישט געגעבען קיין רעזולטאט.

עליה קיין ארץ־ישראל

ווארשא, 30 (טעלעפאניש)

מאנטאג און דינסטאג זענען אפגעפאהרען פון ווארשא קיין ארץ־ישראל 400 עולים.

שוידערליכע רציחה פון באנדיטען

זיי האבען דערמארדעט א יודישען הענדלער און זיין פרוי

לעמבערג, 30 (טעלעפאניש)

היגטער קאלאמיי אין דארף קארלאווי זענען באנדיטען באפאלען די וואוינונג פון יודישען הענדלער גערשון טראבעל, די באנדיטען האבען דערשאסען טראבעל און זיין פרוי, דורך א צופאל האט זיך געראטעוועט זייער איינציג קינד א 10 יעהריג מיידעלע.

דער דאזיגער מארד האט געמאכט אין דער גאנצער אומגעגנד א שרעקליכען רושם.

ווייטערדיגע גרויסע זיגען

פון רעגירונגס־מיליטער אין שפאניען

ענגלאנד פראטעסטירט געגען די אויפשטענדיגע פאר פארהאלטען איהרע שיפען.

נאטע פון דער מעקסיקאנישער רעגירונג וועגען שפאניען

פאריז, 30 (ספ. טעל.)

„האוואס" מעלדעט פון מאדריד: אז אויפן פראנט פון גוואדאלאכארא האט דאס רעגירונגס־מיליטער פארנומען די שטאט מיראלערוא. די דאזיגע נעמענט געפינט זיך 7 קילאמעטער פון דעם אראגאנישען שאסיי. דאס פארנעמען מיראלערוא ערלויבט אויף צו פארבינדען זיך מיט די רעגירונגס־אפטיילונגען וועלכע אפערירען אויף בידע זייטען פון אראגאנישען שאסיי. דאס רעגירונגס־מיליטער געפינט זיך איצט 10 קילאמעטער פון דער שטאט קאלאדרא.

די רעגירונגס - אעראפלאנען האבען היינט אין דער פריה באמבארדירט די אויפשטענדיגע אויף צפון פון גוואדאלאכארא און אווילאל. היגטער קרעסטא דע לא ריינא ווי אויך אויף די אפשניטען פון אראנזשועז און סאמאסערא קומט פאר א שטארקע ארטילעריע־שיסעריי.

פאריז, 30 (ספ. טעל.)

„האוואס" מעלדעט, אז דאס רעגירונגס־מיליטער האט אויפן אפשניט פון פאזואפלאנקא פארנומען היינט די ערטער: אלקארא קעיאו און ווילא ורעווא דעל דוק, וועלכע געפינען זיך 12 קילאמעטער אויף מערב פון פאזואפלאנקא.

לאנדאן, 30 (ספ. טעל.)

„רייטער" אגענטור מעלדעט: די הויפט־אנפיהרונג פון די בריטישע באוואפענטע כוחות אויפן מיטעללענדישען ים האט באקומען אינסטרוקציעס צו פראטעסטירען ביי די אויפשטענדיגע אין קאדיקס וועגען דעם, וואס עס זענען פארהאלטען געווארען 3 ענגלישע שיפען דורך די אויפשטענדיגע. דער פראטעסט מאכט אויפמערקזאם, אז אזא האנדלונג איז געגען דער אינטערנאציאנאלער רעכט. די ענגלישע רעגירונג פארלאנגט פארזיכערונגען, אז איהרע שיפען וועלען מעהר נישט פארהאלטען ווערען דורך די אויפשטענדיגע.

מעקסיק, 30 (ספ. טעל.)

דער דעלעגאט פון מעקסיקא ביי דער פעלקער־ליגע האט היינט איבערגעגעבען דעם גענעראל־סעקרעטאריאט פון דער ליגע א מעמאראנדום, אין וועלכען די מעקסיקאנישע רעגירונג פאדערט אז מען נישט באלד צוזאמענרופען דעם ראט פון דער פעלקער־ליגע, זי מאכט אבער אויפמערקזאם אלע מיטגלי־דער פון דער ליגע אויף דער ערנסטער לאגע, וואס האט זיך געשאפען אין שפאניען אין צוזאמענהאנג מיט'ן בירגערקריג, די מעקסיקאנישע רעגירונג באַרעכטיגט אין דער נאטע די הילף, וואס זי גיט דער מאדרידער רעגירונג וועלכע איז די איינציגע לעגאלע רעגירונג אין שפאניען, די נאטע ווערט פארעפענט־ליכט ווערען אין פארלויף פון מארגענדיגען טאג.

פאליטישער קריזיס אין קאטאלאניען

נאך נישט ליקווידירט געווארען

פאריז, 30 (ספ. טעל.)

פון בארצעלאנא טיילט מען מיט, אז דער ערנסטער פאליטישער קריזיס, וואס איז ארויסגערופען געווארען דורך דער רימיסיע פון דער קאטאלאנישער רעגירונג, איז נאך נישט ליקווידירט געווארען, נישט געקוקט אויף די באמיהונגען פון פרעזידענט קאמפאניס, וועלכער האט בסדר קאנפערענצן מיט די אנארכיסטישע אנפיהרער, מיט דער גענעראלער ארבייטס־פעדעראציע מיט די פאראייניגטע מארקסיסטען און אנדערע לינקע גרופירונגען. דער קריזיס איז ארויסגערופען געווארען א ראנג די ערנסטע אפוואוויזאציע - שווערינקייטען. ווי אויך צוליב דעם תוך פון די לינקע עלעמענטען, וואס פאר־לאנגען ס'זאל אונטערגענומען ווערען אן אפענסיווע, וואס איז ביז איצט אפגעלייגט געווארען דורך דער קאטאלאנישער רעגירונג. טראץ די באמיהונגען פון פרעזידענט קאמפאניס, וועלכער וויל ארייגציהען די עקסטרעם לינקע ארגאניזאציעס מיט די אנארכיס־טען אייגשליסליך. אין דער רעגירונג ווערט דער קריזיס נאך מעהר קאמפליצירטער, ווייל דאס פאר־לאנגט, אז עס זאלען אויסגעפיהרט ווערען זייערע נעזעלשאפטליכע פראגראמען צום ביישפיל: ווייטער־דיגע אגראר־רעפארמען אין דעם זין, אז עס זאלען אפילו ליקווידירט ווערען די קליינע אינדיווידועלע ווירטשאפטען און קאלעקטיוויזאציע, ווי אויך דאס פולשטענדיגע איבערגעבען די אינדוסטריע הינטער דער קאנטראל פון ארבייטער - קאמיטעטען, צום סוף דאס באלדיגע אונטערנעמען אן אפענסיווע געגען די אויפשטענדיגע.

דער שטרייק אין די ענגלישע אמוניציע־פאבריקען

לאנדאן, 70 (ספ. טעל.)

דער קאנסערוואטיווער ארגאן „מארנינג־פאסט" דערקלערט, אז דער שטרייק אין די אמוניציע־פאבריקען פארבייטערט זיך: די צייטונג שטעלט פעסט, אז די הויפט־סבה פון שטרייק זענען נישט די פראגען, וואס זענען פארבונדען מיט די באדינגונגען פון ארבייט און לוין נאר די פאליטישע אגיטאציע. די פיהרער פון שטרייק נעמען א טעטיגען אנטייל אין דער אומאפהענגי־גער ארבייטער־פארטיי. ווי ס'איז באוואוסט, האט דער געוו. מיניסטער סטענפארד קריפס נישט לאנג צוריק געהאלטען א רעדע צו די פראפעסיאנעלע פאראיינען אין וועלכער ער האט אפעלירט, אז די באשעפטיגטע אין די אמוניציע־פאבריקען זאלעןווארפען די ארבייט.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז מאנטאג (א' דחוה"מ פסח) דעם 29. מערץ 1937 געשטארבען און דעמזעלבען טאג צו קבורה געקומען מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגערפאטער, ברודער, שוואגער און אנקעל

נ"ע נתן נטע בן הרב הגאון ר' יואב יהושע זצ"ל אבדק"ק קינסק, בעל המחבר ספר חלקת יואב

ווינגארטען

אין עלטער פון 66 יאהר (געוואוינט 11 ליסטאפאד 58)

וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער די אין טיפען טרויער פערבליבענע

פרוי, קינדער און פאמיליע

סטודענטישע נארא-פיהרער

אפגעשטעלט איז זייערע רעכט אלס אקאדעמיקער

וו א ר ש א, 30 (טעלעפאניש) טראץ דעם איבעררייס פון די לימודים אויף די ווארשעווער הויכשולען ארבייטען זעהר איני- טענסיוו די סעקרעטאריען, באזונדערס די רעפע- רענטען פון די אקאדעמישע פראגען. עס ווערען בסדר פארעפענטליכט נייע ליסטעס וועגען אפשטעלען פון זייער רעכט סטודענטען, וועגען דיסציפלינאר-אויספארשונג און וועגען די אורטיילן פון די דיסציפלינאר-קאמיסיעס.

אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע געשעע- נישען אויף די הויכשולען זענען איבער 10 פער- זאן ווידער אפגעשטעלט געווארן פון זייערע אקאדעמישע רעכטען, צווישען אנדערע אויפ'ן פאליטעכניקום: טאדעאוש סאלסקי, דער פרעזעס פון דער נארא-ארגאניזאציע, דער וויצע-פרעזעס פון דער דאזיגער ארגאניזאציע, יעזשי פראצקי. און דער סעקרעטאר פון ארגאניזאציע יעזשי קלו- קאווסקי.

אויפ'ן אוניווערזיטעט זענען אפגעשטעלט געווארען פון זייערע אקאדעמישע רעכט דער פרעזעס פון דער נארא-ארגאניזאציע וויטאלד מאנ- סאקאווסקי, דער וויצע-פרעזעס בודזינסקי ווי אויך עטליכע מיטגלידער פון דער פארוואלטונג.

צו דעם דארף מען צוגעבען א ליסטע פון עטליכע צעהנדליג מיטגלידער פון דער נארא- ארגאניזאציעס אויף אלע הויכשולען ווי אויך 200 סימפאטיקער וועגען וועלכע עס ווערט גע- פיהרט אן אויספארשונג אין מיר וועלען באקומען א בילד וועגען דער סיטואציע אויף די הויכשולען.

וויכטיגער צירקולאר פון פינאנץ-מיניסטעריום

די פינאנץ-קאמערן זענען בארעכטיגט צו ערטיילען פאטענטען-הנחות אויפן היינטיגען יאהר ווי אויך פאר די פארגאנגענע יאהרן

ו א ר ש א, 30 (טעלעפאניש) ס'איז ערשינען א צירקולאר פון פינאנץ-מיניס- טעריום פון 15 מערץ, וועלכער שטעלט פעסט, אז כדי צו פארגעסערן די ארבייט פון דער פינאנץ- מאכט און שנעלער צו ערלעדיגען די ביטעס פון די צאהלער — האט דאס פינאנץ-מיניסטעריום איי- בערטעטראגען אויף די פינאנץ-קאמערן דאס רעכט צו אנערקענען הנחות ביים אויסקויפען פאטענטע; אויפן יאהר 1937 און אויך צו ערלעדיגען די נישט ערלעדיגטע ביטעס וועגען פאטענטען-הנחות פאר די פארגאנגענע יאהרען.

דערביי וועלען אנגעווענדעט ווערען פאלגענדע פרינציפען:

1) די פינאנץ-קאמערן זענען בארעכטיגט צו שענ- קען די צאהלער די פאלגען פון ארייננטראגען די בי- טעס וועגען הנחות נאכ'ן טערמין.

2) אין ווירטשאפטליך - באגרינדעטע פאלען אדער אין פאלען, וועלכע פאדערען אויף א באזונ- דערע פאריקזיכטיגונג זענען די פינאנץ-קאמערן בא- רעכטיגט צו אנערקענען אויפן סמך פון אינדיווידועל אריינגעטראגענע ביטעס, פאטענטען - הנחות אויפן יאהר 1937, וועלכע פאלען נישט אריינטער די עק- זיסטירענדע פארשריפטען ווי אויך פאטענטען-הנ- חות אויף די פארגאנגענע יאהרען אויב דאס אויס- קויפען א געהעריגען פאטענט וואלט געקאנט בא- דראהען די עקזיסטענץ פון דער אונטערנעהמונג.

3) אויב די פינאנץ-קאמערן וועלען אנערקענען הנחות זענען זיי בארעכטיגט צו אטולירען די פרי- הערדיגע רעציזיעס און שטרייכען די געלד-שטראפען.

4) דאס פינאנץ-מיניסטעריום וועט אין צווא- מענהאנג דערמיט נישט באטראכטען קיין איבריווי- רועלע ביטעס וועגען פאטענטען-הנחות.

היטלער און לודענדארף זיך איבערגעבעטן

איינער אנערקענט דעם צווייטנס פארדינסטע

ב ע ר ל י ן, 30 (ספ. טעל.) לויט ידיעה וועגען דער מיטונגס - אויסטויש צווישען היינט איז פארעפנטליכט געווארען די אפיציע- קאנצלער היטלער און גענ. לודענדארף. די דאזיגע ידיעה איז אהן שום ספק אן אינערליכע סענסאציע און איז אויך נישט פריי פון געוויסע אויסערליך - פאליטישע אקצענטען. די ידיעה רעדט וועגען דער באזייטיגונג פון סכסוך צווישען היטלערן און דעם פיהרער פון דייטשלאנד פון דער צייט פון דער וועלט מלחמה. דער רונט פון דער דאזיגער פארשטענדי- גונג איז דאס פייערליכע אנערקענען דורך לודענ- דארף'ן די פארדינסטען פון היטלער'ן אויפן געביט פון צוריסען „די שאנד פון ווערסייל" דאס אומ- קעהרען דייטשלאנד איהר מיליטערישע כח און דאס אומקעהרען די סוווערעניטעט איבערן רהיין. פון דער צווייטער זייט דאס אונטערשרייבען דורך היט- לערן די העלדענטאטען פון גענ. לודענדארף און דאס פייערליכע דערקלערען, אז דאס דריטע רייך האט צוטרוי צו לודענדארף'ן

דערשינען
יוסף סמאלאזש
„היים און פרעמד"
דערציילונגען.
פרייז 3 גילדן
צו באקומען אין דער גראסער-ביבליאטעק
Zachodnia 68.

פסחדיגען ווײַן
ווי אויך אלע אנדערע געטראנקען
גוט און ביליג
צו באקומען אין דער עלטסטער און באקאנטסטער
איך אונזער שטאט ווײַנהאנדלונג פון
ע. שיקיער
אינהאבער: ישראל שיקיער
לאדז, שרודמיעסקא 3 טעל. 107-84.

150 טויזענד פונט
אויף עפענטליכע ארבייטען פאר אר- ביטסלאזע אין א"י

י ר ו ש ל י ם, 30 (יט"א טעל.) דער היינטיגער „דבר" טיילט מיט, פארדו- פענדי'ג זיך אויף אראבישע קוועלען, אז דער הויך- קאמיסאר, סער ארטור וואוקאפ, וועט אין די נעכסטע טעג באשטימען א סומע פון 150 טויזענט פונט אויף באשעפטיגונג פון ארבייטסלאזע. די ארבייטען וועלען געפיהרט ווערען אין די שטעט אין די ראה- מען פון די עפענטליכע רעגירונגס-ארבייטען.

בעקאנטמאכונג.
דער יוד. קינסט-ערישער
פאטאגראפישער אנשטאלט
„POLONIA"
לאדז, גדאנסקא 31
מאכט בעקאנט, אז צוליב יום-טוב זענען די פרייזען רעדוצירט געווארען אויף אלערליי פאטאגראפיעס.
פאסטקארטן, פאס-בילדער ווי אויך צו לעגיטימאציעס
רעיעלע און פינקטליכע אויספיהרונג!

נאך קורצע שווערע ליידען איז געשטארבען מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אומפאר- געסליכע טאכטער, שוועסטער, שוועגערין און טאנטע
נ"ע
ראכעל גאטהעלף
(געבוירענע דימאנט)
איז בליהענד'ן עלטער פון 25 יאהר.
די לויה איז פארגעקומען נעכטען דינסטאג, דעם 30 מערץ 1937 פון טהרה-הויז, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער
די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע
מאן, פאטער, שוועסטער און פאמיליע.

געדענקט!
אז קויפען סחורה
איז נאר ביי
שמשון שליוויי
וואו ס'געפינט זיך אויף לאגער צום זומער-סעזאן
א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע
ביליצער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען —:— קומט און איבערצייגט אייך
R. SZCZĘSLIWY
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5 געדענקט פראנט II שטאק.
טעל. 156-09

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערען פאר 2 איבערגע- מאכט די עלטעסטע
היטען!
אויף גאנץ נייע און אויך נייע היטען צו
3.50
„TOLA"
25 Zawadzka 25

אויערען, נאז און האלז
און לונגען-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. RAKOWSKI
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועקס אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטא- רישעס פון 9-2 און פון 4-8 אווענד
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען-גאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיעס

היים פאר פאך-אויסבילדונג און רעליג. ערציונג „אהל שרה". אויפ'ן נאמען פון שרה שנירער ע"ה
קילינסקי 50. פראנט צווייטער שטאק
עס ווערען אנגענומען מיידלעך פון רעליגיעזע היימען אין עלטער פון 15 יאהר, וואס ווילען זיך אויסבילדען אין די פאכען פון נייען וועש און דאמען-שניידעריי—א חוץ פאך- בילדונג באקומען אויך די תלמידות 3 שעה טעגלעך לימודים פון יהדות און העברעיש. דער אפצאל א מינימאלער.
איינשרייבונגען קומען פאר יעדען טאג פון 6 ביז 8 אווענט אין אייגענעם לאקאל קילינסקי 50 פראנט צווייטער שטאק.

Dr. med.
GUSTAW KOHN
געוועזענער אסיסטענט פון דעם גינעקאלאגי- שען קליניק אין פאריז.
ספעצ פאר פרויען - קראנקהייטען און שוואנגערשאפט)
ספעצ. פון היילען אונפרוכטבארקייט
פילסודסקיעגא 51, טעל. 170-03
נעהמט אן פון 8—10 און פון 4—8 אווענט

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען. הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02
נעמט אן פון 9-10 צרית. פ"מ 8-9 אוו.

ס'ווערט געזוכט צו קויפען
א דרוק-מאשין
א צילינדער, א האלבער בויגען 95 x ...
(ליליפוטקא). — אפערטען אונטער ...
אין אדמיניסטר. פון „נייעס פאלקסבלאט"

אכטונג, לאקאטארען
און סובלאקאטארען!
ווער פון אייך ס'האט אנ'עקספטיסיע, א דירה-געלד-פראצעס אדער אנ'אנדערען וואוינונגס-ענין, מוז זיך תיכף ווענדען אין יוד. לאקאטארען-פאראיין (פיעטריק. 31) און ער וועט גלייך באקומען דינגליכע הילף.
דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אווענד.

איך איזיק ראזענטאל
אינהאבער פון דער ביר-שענק פאלוד- ניאווא 16 אנטשולדיג מיך פאר מיינע נישט טאקטישע אויספיהרונג געגען דעם ביר-עקספעדיענט מאטעל רייכמאן פון דער פירמע „הצבערביש און שיעלע" אין אן אויפגערעגטען צושטאנד. אלס חרמה שפענדע איך 10 זלאטעס אויף קרן-קימת.
ראזענטאל.

Dr.
Różaner
וועגערישע און געשלעכטס-קראנקהייטן
9 נארוטאוויטשא 9
נעהמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 5 ביז 8 אווענד.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
גדאנסקא 11, טעלעפאן 246-09
נעמט אן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אוו

ווידער-אומרוהען אין טבריה

צוויי אַראַבער און איין ייד אַרעסטירט

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

נאָך עטליכע טעג פון פאַרהעלטנישמעסיגער רוה זענען היינט ווידער פאַרצייכענט געוואָרן איי-ביגע טעראָר-אַרויסטרעטונגען פון אַראַבער געגען יודען.

אין טבריה, וואָס איז ערשט מיט עטליכע וואָכען צוריק געווען דער שויפּלאַץ פון ערנסטע געשעהעניש, האָבען אַראַבישע טעראָריסטען היינט פריה ווידער איינגעאָרדנט אָנפאַלען אויף יודען. די טעראָריסטען האָבען געוואָרפען שטיינער אין יודישע הייזער און יודישע פאַרבייגעהער. צוויי אַראַבער און איין ייד זענען אַרעסטירט געוואָרען.

אויף וועלכע פּרינציפּען וועט זיך שטיצען

דער באַריכט פון דער ענגלישער קאָמיסיע

סטאַבילע עליה-קוואָטעס, לעגיסלאַטיוו-ראַט און נאָך קלענערער אפּהענגיגקייט פון פעלקער-בונד. — לאָרד פּיל איז אָנאָנגענעהמער פון קאַנטאָן-סיסטעם ? — אינפאָרמאַציעס פון דער ראָטערמער פּרעסע

לאָנדאָן, 30 (יט"א טעל.)

די ראָטערמער פּרעסע פאַרעפענטליכט אינפאָרמאַציעס בנוגע די ריכטליניען, אויף וועלכע עס וועט זיך שטיצען דער ערוואַרטעטער באַריכט פון דער ענגלישער קאָמיסיע פאַר א"י. דער פּאָליטישער קאָרעספּאָנדענט פון „סאַנדיי דיספּעטש" ברענגט פאָלגענדען באַריכט:

„איך בין אין דער לאַגע פאַראויסצוזאָגען, אויף וועלכע פּרינציפּען עס וועט זיך שטיצען דער ערוואַרטעטער באַריכט פון דער ענגלישער קאָמיסיע. די פּרינציפּען, וואָס זענען איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען דורך דער גאַנצער ענגלישער קאָמיסיע זענען פאָלגענדע: 1) רעגולירען די איינוואַנדערונג אויפ'ן יסוד פון א לאַנג-יאָריגער יעהרליכער קוואָטע. דערמיט ווערט אָפּגעשאַפען דער פּרינציפּ פון אויפנאַהם-פעהיגקייט פון לאַנד. אימיגראַנטען פון אַלע קאַטעגאָריעס ווערען אַרומגענומען דורך איין יעהרליכער ציפער, 2) שאַפען א לעגיסלאַטיוו-ראַט מיט ברייטערע קאָמפּעטענצען ווי די, וועלכע עס האָט פאָרגעזעהען דער פּראָיעקט פון סער אַרטור וואוקאָפּ פון נאָוועמבער 1935. 3) פאַרשטאַרקען די בריטישע ה[...]א[...] מאַכט לויזער די אָפּהענגיגקייט פון פעלקערבונד

דער פּאָליטישער קאָרעספּאָנדענט פון „סאַנדיי דיספּעטש" ווייס אויך צו דערצעהלען, אז דער פאָרזיצער פון דער ענגלישער קאָמיסיע לאָרד פּיל זאָגט זיך אַרויס פאַר איינטיילען א"י אין געאָגראַפישע שטחים אָדער קאַנטאָנען מיט א באַזונדערער געזעצגעבונג. בנוגע דעם קאַנטאָנען-פּראָיעקט איז אָבער אין דער ענגלישער קאָמיסיע נישט דערגרייכט געוואָרען קיין איינשטימיגקייט.

רעזאָלוציע פון אונאָפּהענגיגער ענגלישער אַרבייטס-פּאַרטיי וועגען א"י-פראַגען

יודישע און אַראַבישע אַרבייטער וועלען גערופען צו געמיינזאַמען קאַמף געגען „ענגלישען אימפּעריאַליזם, אַראַבישען פעאָדאַליזם און יודישען קאַפּיטאַליזם"

לאָנדאָן, 30 (יט"א טעל.)

די קאָנפערענץ פון דער ענגלישער אונאָפּהענגיגער אַרבייטס-פּאַרטיי (איי־על פּי), וואָס קומט פאָר אין גלאַזגאָו, האָט אויף איהר היינטיגער זיצונג באַהאַנדעלט די לאַגע אין א"י.

מיט א קליינער מעהרהייט שטימען איז אָנגענומען געוואָרען א רעזאָלוציע, וואָס דריקט אויס באַדויערן צוליב'ן נייעם אויסברוך פון אומרוהען אין א"י. די רעזאָלוציע דריקט אויס די איבערצייגונג, אז די דאָזיגע אויסברוכען ווערען סטימולירט דורך אַראַבישע עפענדים און רופט די יודישע און אַראַבישע אַרבייטער אין א"י צו שטעלען א ווידערשטאַנד יעדען אַטענטאַט פון דער רעאַקציע, וואָס ווערט מאַנכעסמאָל געשטיצט דורך דער רעגירונג, כדי צו פּראָפיטירען פון די ראַסען-געגענזאַצען און שנאה

דער פיהרער פון דער איי־על פּי, דעפּוטאַט מעקסטאָן, האָט אין זיין רעדע נאָכ'ן אָננעמען די רעזאָלוציע, אויסגעדריקט באַדויערן, דאָס א רעזאָלוציע אין אַזאַ וויכטיגער אַנגעלעגענהייט איז אָנגענומען געוואָרען מיט אַזאַ קליינער מעהרהייט. די מענשען דאָרט, אין פּאַלעסטינע — האָט ער ערקלערט — קעמפען פונקט, ווי מיר אין ענגלאַנד, פאַר'ן סאָציאַליזם. עס איז א גרויסער שאָד, דאָס מיר קענען די אַרבייטער אין א"י נישט שיקען קיין בעסערען גרוס. מעקסטאָן האָט זיך געווענדעט צו די יודישע און אַראַבישע אַרבייטער מיט א רוף צו וועגען איינהייט אין געמיינזאַמען קאַמף „געגען ענגלישען אימפּעריאַליזם, אַראַבישען פעאָדאַליזם און יודישען קאַפּיטאַליזם". באַזונדערס ווענדעט זיך מעקסטאָן מיט זיין אַפּעל צו די לינקע פּועלי-ציון צו נעמען די איניציאַטיוו צו דעם דאָזיגען קאַמף.

צו דער
וועלט-אויסשטעלונג אין פּאַריז
אָרגאַניזירט די רעדאַקציע פון
„נייעם פאָלקסבלאַט"
דעם ביליגסטען און בעקוועמסטען
אויספלוג פאַר די לעזער
פּרטים וועלען מיר ברענגען
אין די נאָהענטסטע טעג.

אַראַבישע השערות וועגען דעם באַריכט פון דער ענגלישער קאָמיסיע

ירושלים, 30. (טעלגר. יט"א) „אושאַנס ד'אָריאַן" (מזרח-אגענטור) טיילט מיט, אז די נייע פּאָליטיק, וועגען וועלכער עס איז געקומען צו א הסכם צווישען דעם הויך-קאָמיסאַר און דעם קאָלאָניאַל-מיניסטער, שטיצט זיך אויף פאָלגענדע פּונקטען 1) גרינדונג פון א לעגיסלאַטיוו-ראַט מיט פיל ברייטערע קאָמפּעטענצען אין פערגלייך מיט דעם פּראָיעקט, וואָס איז פריהער פאָרגעלעגט געוואָרען, 2) באַגרענצונג פון דער יודישער איינוואַנדערונג אין אַזאַ מאָס, אז די יודישע באַפעלקערונג זאָל קיינמאָל נישט בילדען מעהר ווי א דריטעל פון דער אַראַבישער באַפעלקערונג אויף דער פערקויף פון באָדען צו יודען זאָל באַגרענעצט ווערען אין דערזעלבער פּראָפּאָרץ, 3) צו פערצייכענען אויפען דינסט פון בריטישע באַאַמטע אין א סך רעגירונגס-אָפּטיילונגען, וועמענס אַרט עס וועלען פערנעמען א"י-בירגער, כדי אַזוי אַרום צו פערקלענערען די אחריות, וואָס ליגט אויף ענגלאַנד לגבי דעם פעלקער-בונד.

עס שיינט צו זיין נישט וואַרשיינליך, אז די מיטטיילונג פון דער „מזרח-אגענטור" זאָל זיך שטיצען אויף אינפאָרמאַציעס פון מאַסגעבענדע קרייזען.

די גרעניץ-וואַך אין צפון-ארץ-ישראל

הויבט אָן די טעטיגקייט דעם 1 אַפּריל

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

ס'זענען פאַרענדיגט געוואָרען די הכנות וועגען אָרגאַניזירען די גרעניץ-וואַך אויף צפון פון ארץ-ישראל, די דאָזיגע וואַך הויבט אָן צו פונקציאָנירען דעם 1 אַפּריל און זי וועט באַשטעהען פון ענגלישע, אַראַבישע און יודישע פּאָליציאַנטען אונטער דער אָנפיהרונג פון בריטישע אָפיצירען די גרעניץ-וואַך דאַרף נישט דערלאָזען דעם איבערכאַפּען ז"ה פון באַנדעס, שמוגלען געוועהר א. א. וו.

באַנדע הינדוסען באַפאַלען א בריטישע מיליטער-אָפּטיילונג

צענדליגער טויטע און פאַרוואונדעטע

לאָנדאָן, 30 (ספּ. טעל.)

נעבען מיליגאַמאַק אין וואַזיריסטאַן איז א בריטישע מיליטער-אָפּטיילונג באַפאַלען געוואָרן דורך א באַנדע פון 300 ביז 400 פּערזאָן, וועלכע געהערען צו פיינדליכע שבטים.

בעתן קאַמף זענען דערהרגעט געוואָרען 2 ענגלישע אָפיצירען און 2 אַנדערע אָפיצירן 34 ענגלענדער זענען פאַרוואונדעט געוואָרען, א חוץ דעם זענען 20 אינדישע זעלנער דערהרגעט געוואָרען און 28 פאַרוואונדעט.

די אַראַבישע פּרעסע הערט נישט אויף צו העצען

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

אויפ'ן וועג קיין תל-אביב איז פאַרוואונדעט געוואָרען אַן אַראַבער. דער פאַרוואונדעטער האָט ערקלערט, אז די' שאָסען צו איהם האָבען אָפּגעגעבען אַראַבער. די אַראַבישע פּרעסע נוצט אויס דעם דאָזיגען פאַל פאַר אַנטי-יודישע העצע און שרייבט, אז דער אַראַבער איז פאַרוואונדעט געוואָרען דורך יודען.

אַראַבער האָבען זיך באַליידיגט...

ווייל יודען האָבען מתפּלל געווען ביים כותל מערבי

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

אין דער אַראַבישער פּרעסע ווערט שטאַרק קאָמענטירט דער פאַקט, וואָס אין היינטיגען פּסח זענען געווען אַזויפיל יודישע מתפּללים ביים כותל-מערבי, זייער צאָהל האָט דערגרייכט 10 טויזענט פּערזאָן, די אַראַבישע צייטונגען האַלטען דאָס פאַר א באַליידיגונג בנוגע די אַראַבער.

א טייל פון מאַנשיע וועט אָנגעשלאָסען ווערען תל-אביב?

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

„אל ליוואַ" טיילט מיט, אז די מאַכט האָט באַשטעטיגט א נייעם שטאָט-פּלאַן פון יפו, וואָס ענדערט די גרעניצען פון יפו און תל-אביב. לויט דער דאָזיגער נייער מאַפּע וועט א טייל פון דעם קוואַרטאַל מאַנשיע פאַראייניגט ווערען מיט תל אביב.

פאַר איבערגעריסענע טעלעפאָן-דראָטען

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

„פּאַלעסטיין" טיילט מיט, אז די רעגירונג האָט אַריבערגעשיקט קיין חברון 10 צוגאָב-פּאָליציאַנטען אויפ'ן חשבון פון דער שטאָט דערפאַר וואָס מען האָט איבערגעריסען די טעלעפאָן-דראָטען צווישען חברון און באר-שבע

אַרעסטירטע אַראַבישע קאָמוניסטען

יפו, 30 (יט"א טעל.)

אויפ'ן סמך פון „געזעץ צו פאַרהיטען פון פאַרברעכענס" האָט די יפו'ער פּאָליציי פאַרהאַלטען פינף קאָמוניסטען פון און אַרום יפו. אַזוי ווי זיי האָבען נישט געקאָנט געבען קיין קויציע פון 200 פונט, זענען זיי אויפ'ן אַדמיניסטראַטיווען וועג פאַראורטיילט געוואָרען צו 2 חדשים תפיסה.

היישעריק ביי דער גרעניץ פון א"י

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

ביים ברעג ים-סוף, נישט ווייט פון א"י, האָבען זיך באַוויזען מחנות היישעריקען. דער רעגירונגס-קאָמיסאַר פון באר-שבע האָט געבעטען די מוכטאַרעס פון די בעדואינישע שבטים איהם גלייך צו מעלדען ווען עס באַווייזען זיך היישעריקען.

די אָפּאָזיציע אין עבר-הירדן

ירושלים, 30 (יט"א טעל.)

„אל איסלאַמיאַ" טיילט מיט, אז דעם 10-טען אַפּריל וועט די אָפּאָזיציע אָפּהאַלטען א קאָנפערענץ אין אַמאַן, אין אויב די רעגירונג פון עבה"י וועט שטערן דער קאָנפערענץ, וועט זי אַרקומען אָדער אין ירושלים אָדער אין דמשק

Dr. med.
JÓZEF FINKIEL
אינערליכע קראַנקהייטען
(ספּעציאַליסט פאַר הארץ און לונגען-קראַנקהייטען)
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
זאַוואַדזקאַ 6, וו. 8,
טעל. 200.90.
נעהמט אָן פון 6 ביז 8 אָוונט.

קאָנפערענץ פון דער קליינער קאַליציע

הויבט זיך אָן דעם ערשטען אַפּריל

בעלגראַד, 30 (ספּ. טעל.)

ווי ס'מעלדעט „פּראַוודאַ" וועט אין דער קאָנפערענץ פון דער קליינער קאַליציע, וועלכע וועט זיך צונויפקומען דעם 1 אַפּריל אָנטיילנעמען דער יוגאָסלאַווישער פּרעמיער, רומענישער אויסערן-מיניסטער און טשעכישער אויסערן-מיניסטער.

געשלעג אויף א פערזאַמלונג פון „ברית-חשמונאים" אין וואַרשא

וואַרשע, 30 (טעלעפאָניש)

היינט איז אין לאָקאַל פון „ברית-חשמונאים" אויף זאַמענהאָפ 21 פאָרגעקומען א פערזאַמלונג פון די מיטגלידער פון דער אָרגאַניזאַציע. פּלוצלינג האָבען זיך אין זאַל אַריינגעריסען אַן ערך 50 פּאַרטיי-געגנער, דעמאָלירט דעם לאָקאַל און אָנגעהויבען א געשלעג. פּאָליציי האָט צוריקגעשטעלט די אָרדנונג.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעצ. פאַר הויט, ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
האָט זיך איבערגעצויגען פון ציגעל-גאַס 7 אויף
69 פּילסודסקיעגאַ 69
(רוג נאַרוטאָוויטשאַ) טעל. 141-32
נעהמט אָן פון 8—10 פריה, 12—2 און 5—8 אָוו
זונטאָג און חגאות פון 9—11 פריה.

פעלקער-בונד וועט אנערקענען
די איטאַליענישע הערשאַפט אין אביסיניען

לאָנדאָן, 30 (ספּ. טעל.)
„דיילי טעלעגראַף“ שטעלט פעסט, אז דאָס שטילע מסכים זיין צו דער הערשאַפט אין אביסיניען וואָס גייט אריין אין יוגאָסלאַוויש-איטאַליענישען פריינטשאַפט-אָפּמאַך וועט אויך באַאיינפלוסען אנדערע מיטגלידער פון דער פעלקער-ליגע. „דיילי טעלעגראַף“ שטרייכט אונטער, אז אַ סך מלוכות, וועלכע האָבען ביז איצט דע יורי אַנערקענט די אונאָפּהענגיגקייט פון אביסיניען וועלען איצט ענדערען זייער שטאַנדפּונקט. די צייטונג שטעלט פעסט, אז די זעלבסטשטענדיגע אביסינישע רעגירונג איז גאָר נישט עקזיסטירט, און אַז אַ סך מלוכות נישט אויסשליסענדיג אויך ענגלאַנד וועלען מוזען אַנערקענען דע פאַקטאָ דאָס איינשליסען אביסיניען אין איטאַליען. צום סוף שטעלט פעסט די צייטונג, אַז די אביסינישע פראַגע וועט באַריהרט ווערען אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פון דער פעלקער-ליגע.

רוים, 30 (ספּ. טעל.)
דער לאָנדאָנער קאָרעספּאָנדענט פון „טריבונא“ טיילט מיט, אז אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פון פעלקער-בונד וועט ענגלאַנד אַרויסטרעטען מיט דער איניציאַטיוו צו אַנערקענען די איטאַליענישע אימפּעריע אין אביסיניען, אזוי ארום וועט איטאַליען צוריקקעהרען צו דער אַרבייט אין דער פעלקער-ליגע.

פרעמיער באַלדווין וועט באַקומען אן אויסצייכנונג
בעת די קאָראָנאַציע-פייערליכקייטען

לאָנדאָן, 30 (ספּ. טעל.)
אין די רעגירונגס-קרייזען פאַרשפּרייט זיך אַ קלאַנג, אז דער פרעמיער באַלדווין וועט בעת די קאָראָנאַציע-פייערליכקייטען באַקומען אַן אָרדער, וואָס איז די העכסטע אויסצייכנונג אין ענגלאַנד. דעם דאָזיגען אָרדער בעזיצען נאָר 15 מאַן. צוליב דעם טויט פון ענגלישען אויסערן-מיניסטער אויסטען טשעמבערלען איז פריי געוואָרען נאָך איין אַמט. דער נאָכפאָלגער פון טשעמבערלען זאָל זיין דער פרעמיער באַלדווין, וועלכער וועט באַלד נאָך דער קאָראָנאַציע אָפּטרעטען פון זיין אַמט.

ווייטערדיגען קאַמף מיט דער אָפּאָזיציע
זאָגט פאָר סטאַלין אין זיין רעדע
אויפ'ן פּלענאַר פון צ. ק. פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי

מאָסקווא, 30 (ספּ. טעל.)
די ערשט איצט פאַרעפענטליכטע רעדע, וועלכע סטאַלין האָט געהאַלטען דעם דריטען מערץ אויף דער פּלענאַר-זיצונג פון צ. ק. פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי רופט אַרוים פאַרשידענע קאָמענטאַרען פון די פּאָליטישע קרייזען פון מאָסקווא. אין דער דאָזיגער רעדע האָט סטאַלין פאָר ווייטערדיגע קאַמפען געגען דער אָפּאָזיציע און רופט אַלע קאָמוניסטען צו האַפּעלטע פּיהלבאַרקייט ביים דעמאַסקירען די פּייגט פון פּראָלעטאַריאַט. די רעדע פון סטאַליגען אַנטהאַלט אַ שאַרפען אַנגריף געגען די קאַפּיטאַליסטישע מלוכות פון דער גאַנצער וועלט, וואָס מדיינען לויט זיין מיינונג צו אַן אָנפאַל אויף דעם ראַטען-פאַרבאַנד. דער וויכטיגסטער מאָמענט פון סטאַלין'ס רעדע איז דער, וואָס שטעלט פעסט, אז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי לעבט ווייטער איבער אינערליכע אַנטשטעהונגען און באַזיצט נישט דעם גע-העריגען צופלוס פון קאָמ. קאַדרען פון דעם יונגען דור, וועלכער איז שוין דערצויגען געוואָרען נאָך דער אָקטאָבער רעוואָלוציע. מיט'ן ציל אויסצופילען די בלויזען זאָלען פאַרגעליגט ווערען ספּעציעלע 6 חדשים'דיגע פּאַרטייאישע שולען, וועלכע זאָלען אויסבילדען די יונגע קאָמוניסטען.

שאַרפער קאָנפליקט צווישען דער יאַפּאַנישער רעגירונג און דעם פּאַרלאַמענט
דער פּאַרלאַמענט זאָל פונאַנדער-געלאָזען ווערען

טאָקיאָ, 30 (ספּ. טעל.)
ערב דעם איבעררייסען די סעסיע פון פּאַר-לאַמענט איז אויסגעבראָכען אַן ערנסטען קאָנ-פליקט צווישען דער רעגירונג און פּאַרלאַמענט, ווייל דער פּאַרלאַמענט האָט זיך אָפּגעזאָגט אָפּ-צושטימען דעם פּראָיעקט וועגען דער וואַהל-רעפאָרם, וועלכע די רעגירונג באַטראַכט אלס דרינגענדען פּראָיעקט. אויף אַ ספּעציעלער זיצונג פון דעם קאַבינעט איז דער פלאָט-מיניסטער וויצע-אַדמיראַל יאָנאַי אַרויסגעטרעטען מיט אַ פאָרשלאָג וועגען פונאַנדערלאָזען דעם פּאַרלאַמענט, אויב די אָבשטימונג פון פּראָיעקט וועט אָפּגעלייגט ווערען.

סענסאַציאָנעלע אַרעסטען צווישע יוגאָסלאַווישע זשורנאַליסטען און הויכע באַאַמטע
זיי ווערען בעשולדיגט אין פּיהרען קאָמוניסטישע טעטיגקייט

בעלגראַד, 30 (ספּ. טעל.)
אַ גרויסע סענסאַציע האָט אַרויסגערופען דער אַרעסט פון איינעם פון די הויכע באַאַמטע פון דער נאַציאָנאַלער באַנק און מיטגליד פון דער רעדאַקציע „ווּרעמע“ נענאַדאַ פּאָפּאָוויטש דער ברודער פון שעף-רעדאַקטאָר פון דער דאָזיגער צייטונג פּאָ-פּאָוויטשען ווערט פאָרגעוואָרפען, אַז ער האָט גע-נומען אַן אַנטייל אין דער קאָמוניסטישער באַוועגונג. אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם אַרעסט זענען אַדורך-געפיהרט געוואָרען רעוויזיעס אין דער רעדאַקציע „ווּרעמע“ און אין דער נאַציאָנאַל-באַנק. דער ברו-דער פון אַרעסטירטען איז געווען אַ מיטגליד פון אויספיהר קאָמיטעט פון דער יוגאָסלאַווישע קאָמ. פּאַרטיי אַ חוץ אַ הם האָט מען נאָך אַרעסטירט עטליכע מאַן צווישען זיי ד"ר דראַן פּאָפּאָוויטש אַ ברודער פון מענאַדאַ פּאָפּאָוויטש. דער דאָזיגער ענין נעמט אַן אַ ספּעציעלע באַפאַרבונג ביי דער צוזאַמענשטעלונג מיט דעם אינטערוויאַ, וואָס איז ערטיילט געוואָרען דורך דעם אינערן מיניסטער קאָראָשעצ. אין דער „רייכישער וועסטפאַל צייטונג“ ווי דער מיניסטער שטעלט פעסט, אַז די גרויסע בעל גראַדער צייטונגען זענען אָנגעשטעקט מיט'ן קאָ-מוניזם, נישט אויסשליסענדיג אויך די רעגירונגס-צייטונג „ווּרעמע“ פון דעם מאָמענט ווען ליבאַ פּאָ-פּאָוויטש (דער ברודער פון מענאַדאַ) האָט איבער-גענומען די רעדאַקציע.

גרויסע קאַטאַסטראָפעס
מיט מענשליכע קרבנות

בוקאַרעשט, 30 (ספּ. טעל.)
אין קוילען-גרובען וויקטאָריאַ - וואָולקאַן נעבען פּראַסאָוו איז זיבענציגען איז פאָרגעקומען אַ גאַז-אויפרייס, פון וועלכען 5 אַרבייטער זענען דערהרג'עט געוואָרען און איבער צעהן זענען שווער פאַרוואונדעט געוואָרען.

בעלגראַד, 30 (ספּ. טעל.)
אין די סלאָוועניש אַלפּען נעבען טערזשיטש זע-נען 28 סקי-לויפער אַריינגעפאַלען אין אַ תהום און פאַרשיט געוואָרען דורך אַ שניי-לאַווינע, 9 פון זיי זענען דערהרג'עט געוואָרען און אַלע איבריגע זע-נען פאַרוואונדעט געוואָרען.

ווין, 30 (ספּ. טעל.)
אויף דער באַהן-ליניע ווין—העגעסהאַלאָם (אונ-גאַרישע גרעניץ) איז פאָרגעקומען אַ צוזאַמענשטויס פון 2 פּאַסאַזשיר-צוגען, 16 פּערזאָן זענען פאַר-וואונדעט געוואָרען.

ריגאַ, 30 (ספּ. טעל.)
אין דער נאַכט פון זונטאָג אויף מאָנטאָג איז די שטאָט דיטאַפּור געווען פאַרדראָהט, אז ס'זאָל פאַר-פלייצט ווערען דער צענטער פון שטאָט. דאָס וואַסער פון דער דווינע האָט זיך שטאַרק געהויבען ס'איז פאַראָרדענט געוואָרען אַן אַלאַרם און עוואַקואַציע פון צענטער שטאָט, אַ דאַנק דער אָנגעשטרענגטער רע-טונגס-אַקציע איז אויסגעמיטען געוואָרען אַ פאַרפלייצונגס-קאַטאַסטראָפע.

היגטער דער שטאָט זענען פאַרפלייצט געוואָרען עטליכע הונדערט לאַנדווירטשאַפטען און די שטאָט קריווע.

טשערנאָוויץ, 30 (ספּ. טעל.)
ביים בויען די באַהן-ליניע אילרא-מיקאָדראָנא— מאַטרא איז אַ בריק-שטיק פון אַ סקאַלע אַראָפּגעפאַלען אויף אַן אָפּטיילונג פון באַהן-סאַפּיאָרען, וואָס זענען באַשעפטיגט געווען ביים בויען. 4 זעלנער זע-נען געהרג'עט געוואָרען אויפן אָרט 6 זענען שווער פאַרוואונדעט געוואָרען און 22 ליכט פאַרוואונדעט.

פּאַריז, 30 (ספּ. טעל.)
דער שנעל-צוג וואָס איז געגאַנגען קיין באָרדאָ איז אַרוים פון די שינעס. 4 פון די לעצטע וואַגאָנעס זענען צושמעטערט געוואָרען 3 פּאַסאַזשירען זע-נען דערהרג'עט געוואָרען און 60 פאַרוואונדעט.

געשפּאַנטע לאַגע אין אינדיען
אין די פּראָווינצען שאַפען זיך נייע רעגירונגען

לאָנדאָן, 30 (ספּ. טעל.)
די סיטואַציע אין אינדיען איז ווייטער זעהר געשפּאַנט אין דער פּראָווינץ דע־גאַליע און סינדז זע נען געשאַפען געוואָרען נייע רעגירונגען. אין בענגאַליען איז אַנטשטאַנען אַ רעגירונג געשטיצט אויף דער קאָאַליציע פון פּויערן־פּאַרטייען און מוזול-מענישע גרופּען. אין מאַדראַס האָט דער גובערנאַ-טאָר פאַרטרויט דעם געוועזענעם גובער. אַטאָר די מיסיע צו שאַפען אַ נייעם קאַבינעט.
אין באָמביי האָט דער געוועזענער פינאַנץ-מי-ניסטער באַקומען די מיסיע וועגען שאַפען אַ נייעם קאַבינעט. אויך אין אַ רייהע אַנדערע פּראָווינצען פיהרען זיך אונטערהאַנדלונגען אין עס ווערען גע-שאַפען נייע רעגירונגען.
אויב אין משך פון דריי טעג זאָל זיך איינ-געבען צו שאַפען די פּראָווינץ רעגירונגען וועלען די פּראָווינץ גובערנאַטאָרען באַקומען געהעריגע פולמאַכטען אין דער פראַגע פון רעגירען מיט'ן לאַנד. די דאָזיגע פולמאַכטען וואָס וועלען ערטיילט ווע-רען דורך דעם וויצע קעניג וועלען פאַרפליכטען 6 חדשים. און דער ענגלישער פּאַרלאַמענט וועט קאָנען די פולמאַכטען פאַרלענגערען אויף איין יאָהר עווענטועל אפילו אויך אויף דריי יאָהר.

היינט וועט דער פראַנצויזישער מיניסטערן-ראַט באַטראַכטען
די אינטערנאַציאָנאַלע פּאָליטישע לאַגע

פּאַריז, 30 (ספּ. טעל.)
מיטוואָך אינדערפריה וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון מיניסטערען-ראַט אונטערן פאָרזיץ פון פּרעזידענט לעברון מיט'ן אַנטייל פון פּרעמיער בלום.
די זיצונג וועט זיין געווידמעט פראַגען פון אינטערנאַציאָנאַלער פּאָליטיק.
מיניסטער דעלבאָ וועט רעפערירען די גע-שפּרעכען וועלכע דער בעלגישער קעניג לעאָפּאָלד האָט געהאַט אין לאָנדאָן, די שפּאַנישע לאַגע און די פראַגע וו[illegible] יוגאָסלאַווישער פאַרשטענדיגונג.

כשר לפסח
בעסטער און דאָך ביליגסטער
אָריגינעלסטער אונגער וויין
ריינסטער ראָזינען וויין
וויין אָהן אַלקאָהאָל
ווי אויך מעהד, שפּריט
לום-טוב'דיג, איז
נאָר מיט דער מאַרקע
„באַרווין“
אינהאַבער: מענדעל באַרנשטיין
30 נאַוואָמיעסקאַ 30, טעל. 210-58.

ב"ה
בעסטע קוועלע
פון
מאַשינען-טיילען.
ספּרענזשינעס.
עקסצענטערס.
שווייסונגען
איז נאָר אין דער
שלאָסעריי
J. REDER
Łódź, 11 Listopada 11/13.

קארנאוואל פאר די חגאות

יום-טוב'דיג און אין א קאמפראמיס - שטימונג האט מען פארענדיגט די פארלאמענט - ארבייטען. מיט מחלוקות האט מען פארענדיגט די ערב חגאות צייט אין דער פרעסע. מען האט געהאט דעם איינדרוק, אז עס איז נישט ערב די חגאות, נאר קארנאוואל-צייט. איבעריגענס האט די „גאזעטא פאלסקא“ דייטליך געשריבען וועגען קארנאוואל, דערמאנענדיג פורים.

דאס אלץ האט געמאכט דער פשוטער מענטש, וועלכער איז געקומען אין דער רעדאקציע פון דער „גאזעטא פאלסקא“ און אונטערשריבען א ארטיקעל, וואס איז געווענדעט געגען די קארטעלען. דער רעפ. אנדזשעי וויעזשביצקי, האט פעסטגעשטעלט, אז ווען דער פשוטער מענטש וואלט געווען אין דער בערן הייל וואלט זיך קיינער נישט דערוויסט וועגען די אינערליכע מחלוקות.

א מערקווירדיגער פשוטער מענטש איז דער, וועלכער נעהמט א ווארט אין דער „גאזעטא פאלסקא“, וואגט צו הרגענען וויעזשביצקין און די קארטעלען, פאדערט אויפצוהאלטען די פרייזען און האט די פולע אונטערשטיצונג פון דער רעדאקציע.

דער שעף - רעדאקטאר פון דער „גאזעטא פאלסקא“ באנוצט זיך אפט מיטן טערמין „מיר פשוטע מענשען“, וועלענדיג דערמיט אונטערשטרייכען, די העכערקייט פון די מענטשען מיט געזונטען פארשטאנד. דערפון האט זיך באקומען דער איינדרוק, אז דער פשוטער מענטש, וואס האט גענומען א ווארט אין דער רעדאקציע אויף דער שפיטאלנא גאס געהערט צום חדר פון וויצע מארשאלעק מיעדזשינסקי. אנדערש וואלט די צייטונג נישט געווידמעט אזש צוויי ארטיקלען צו פארטיידיגען זיין שטאנדפונקט, עס וואלט נישט געקומען צו אזא שארפען מיינונגס-אויסטויש, צו מאכען פארווארפען די געגנער, אז זיי סטראשען זי אויף א אונטויטיגען אופן אין נאציאנאלען טראכט, ווייל דאס שמעקט מיט פורים. אנדערש וואלט די „גאזעטא פאלסקא“ זיך נישט אזוי ווייט צוזייטען ביז צו דערגייען צו די ווייטגייענדסטע נאציאנאליטעטן מסקנות, ביז צו זוכען די ראסע, ביז פעסטצושטעלען, אז די געגנער פון „פשוטען מענטש“ רעדען פלוצלונג מיט א האלבען אקצענט, אז אין ווייסען פיבער פאראטען זיי די ראסע, שרייענדיג „אזאי“.

אין חשם פורים, אין דעם קארנאוואל נעהמט די רעדאקציע פון דער „גאזעטא פאלסקא“ גערן אויף זיך די ראלע פון המן, ארויסשטעלענדיג דעם „פשוטען מענטש“ אלס „ויזתא“.

די מחלוקה האט אנגענומען אלץ שארפערע פארמען. דער צווייטער צד איז אויך נישט געבליבען שולדיג. אויפן אדרעס פון דער צייטונג, וואס ווערט רעדאגירט דורך דעם געוו. גענעראל רעפערענט פון ביודזשעט זענען געפאלען פארווארפען, פון נישט אריינטיפען זיך אין דעם ענין, אין ספקותדיגער פאכקענטניש, אין איבערדרעהען די ציפערן און נישט באמערקען די וויכטיגסטע פאקטען.

מען האט ארויסגעשטעלט דעם באריימטענדסטען הארמאט. מען האט זיך באנוצט מיט דער ערנסטער באשולדיגונג. די פארשטעהער פון דער קוילען-אינדוסטריע האבען פארגעווארפען די עקאנאמיסטען פון דער שפיטאלנא גאס, אז זייערע טעזען שטעהען אין א פולער סתירה צו דער אידעאיש פאליטישער דעקלאראציע פון פאלקאווניק קאץ, אז זיי זענען געווענדעט געגען די רעגירונגס - פאקטארען, און די פארשפרייטען קלאסען קאמף.

מען האט געהאט דעם איינדרוק, אז צוזאמענגענומען נאך די פארווארפען, וואס די קוילען אינדוסטריע האט געמאכט, און וואס זענען אונטערשטיצט געווארען דורך דער אייזען און שטאהל-אינדוסטריע, וועט די אויפמערקזאמקייט פון דער זיכערקייטס מאכט געווענדעט ווערען אין דער ריכטונג פון די זייער פון קלאסען קאמף. אז עס וועלען אויפהערען די פרובען צו צוברעכענען די ל.ז.ז. און אז עס וועט אויפגעקלערט ווערען די אקציע געזעלשאפט פון דער „גאזעטא פאלסקא“, אז די מיטגלידער פון דער רעדאקציע וועלען ווייט פארשיקט ווערען, אז אין קומענדיגען פלאן פון זוכען קאלאניעס וועט ארויסגערוקט ווערען אלס ארגומענט די נויטווענדיגקייט דארט צו באזעצען די שולדיגע, ערגיץ וואו אין א שטראף קאלאניע, אין ליבעריען, אדער אויף מאדאגאסקאר.

ווען די מאכט זאל האבען צו דעצידירען אויפן יסוד פון די באשולדיגונגען פון ביידע צדדים, וואלט זי געוועהן אין א שרעקליכע לאגע, דער „פשוטער מענטש“ פון דער „גאזעטא פאלסקא“ געניסענדיג פון דער אונטערשטיצונג פון זיינע פראטעקטארען, האט פעסטגעשטעלט, אז די קארטעלען זענען שעדליך, אז זיי זענען כמעט אנטי-מלוכה'ש. וויעזשביצקי, שידלאווסקי, פאלמער, געשמידט אין קייטען מארשירען צום וואהל-קרייז פון דעפוטאט האלינסקי אין דער באקאנטער ריכטונג.

דאס קלינגט נאטירליך סענסאציאנעל, איבערטריבען, פורימדיג, קארנאוואל-ארטיג, פונקט אזוי ווי אלע פארווארפען פון די לעצטע טעג, ווי די פארהערונג ביי די ביודזשעט רעכענונגען פארן יאהר 1934-35 מיט דער כלומרשטער פאדערונג צו שטעלען פארן מלוכה טריבונאל דעם געוו. פינאנץ מיניסטער זאוואדזקי, ווי אויך דער ענטפער פון אמאליגען הער פון דער רימארסקא גאס, אז ער וועט זיך בעטען שטעלען פארן טריבונאל, אז ער איז גרייט זיך צו פארטיידיגען פונקט אזוי ווי טשעכאוויטש. דאס וואלט געווען א צווייט אומגליקליך בילד, דער סיים וואלט אויס באשולדיגטע, [illegible] ליבערמאנס, אויף דער אנדערער זייט שטעהען אלס פארטיידיגער דער געוו. פרעמיער קוואלקאווסקי, הגם דער סיים קען פארהערען, אז ער זאל נישט צוגעלאזט ווערען, פארופענדיג זיך [illegible], אז ער איז א פאראינטערעסירטע פערזאן.

קיינער נעהמט אבער דאס נישט ערנסט. קיינער טעהמט זיך נישט איבער מיטן בריף אויסטויש, ווי אויך נישט מיט דער פורים - פארשטעלונג ערב [illegible]

דער ענין איז נאך לעבעדיגער דערמיט, וואס מיט 15 טאג צוריק האט דער לעוויאטאן מיטן הויפט דירעקטאר אין דער שפיץ, געמעלדעט זיין אקצעס צו דער דעקלאראציע פון פאלקאווניק קאץ, און דעריבער זיצען די פארשטעהער פון „קורייער פאלסקי“ ביי א געמיינזאמען אידעאלאגישען טיש מיט די פארשטעהער פון דער „גאזעטא פאלסקא“. נישט לאנג נאך, ווייל דעם 15-טען מערץ האט דער „פשעגלאנד גאספאדארטשי“ פארעפענטליכט אויף דער ערשטער זייט פאר דעם לייט - ארטיקעל א ערקלערונג פון צענטראל פארבאנד פון דער פוילישער אינדוסטריע, וועגען דער דעקלאראציע פון אדאם קאץ און ערשט אויף דער צווייטער זייט דער שטענדיגער ארטיקעל פון עדוארד ראזע מיט א איבערזיכט פון דער לאגע.

עס איז נישט „בייגעשטאנען“ דעם ניסיון דער הויפט דירעקטאר פון די מלוכה וועלדער הער לאגעט. נאך מיט איניגע חדשים צוריק האט זיך דער סוחר פארשטעלט מיט דעם אדלער, מיט מלוכה'שע אינטערעסען, און דערמיט האט ער פארענטפערט די שוואכע, רענטאבעליטעט פון דער אונטערנעהמונג און איצט פארקלענערט זיך דער אדלער אלץ מעהר און מעהר וואקסט אלץ מעהר דער סוחר, הויבענדיג די פרייזען אויף אלע מינים האלץ אין פוילען, שוין נישט אויף עקספארט, נאר פאר דער אינערליכער קאנסומציע.

דער „שונא“ האט זיך אלזא אנטפלעקט אין רוסען, אין איינענעם לאגער, וואס איז דעריבער פאר א וואונדער, אז עס האבען אויסגענוצט די לאגע די באראנען פון דער אינדוסטריע, און זיי האבען זיך פאררופען אויף דער אינטערנאציאנאלער קאניונקטור; אנווייזענדיג אויף דעם רייזיגען וואוקס פון די פרייזען אויף אייזען שטאהל, קופער, אז זיי האבען אריינגעצויגען אין דער אקציע אפילו פארשטעהער פון מלוכה אונטערנעהמונגען. צו די ארגומענטען האט מען צוגעגעבען די נויטווענדיגקייט פון ברענגען רויה-שטאף פון אויסלאנד, באזונדערס אייזען-ברוך, אייזען א.א.וו.

באריקזיכטיגענדיג די דאזיגע פאדערונגען וואלט געהייסען איבערדרעהען דעם וואל, וואלט גורם געווען אז די יקרות כוואליע זאל זיך צוגיסען איבער גאנץ פוילען, צום שטייגען פון די פרייזען אויף אלע געביטען, אלזא די פארקלענערונג פון די קויפס-קראפט פון געלד, צו דער קינסטליכער גלייכגעוויכט פון ביודזשעט ווי אויך פון גאנצען ווערק פון אינוועסטיציע-פלאן.

אפגעווארפען די פאדערונגען פון די אינדוסטריעלער אין גאנצען פארנעהם, איז נישט מעגליך, צוליב דער אינטערנאציאנאלער קאניונקטור, צוליב דער אינערליכער שטייגערונג פון די פרייזען, צוליב אפילו דעם שעהנעם ביישפיל פון די מלוכה-וועלדער.

פארשטעהט זיך, אז בכדי זיך צו פארזיכערען דעם רוקען, האט די אינדוסטריע ארויסגעשטעלט די מאקסימאלע פאדערונגען, פארשטעלענדיג רעכענונגען אויף אינוועסטיציע צילען.

אזוי אדער אנדערש, דער פינאנץ מיניסטער האט נישט קיין קליינע זארג, אפילו ווען דער האנדעלס-מיניסטער זאל איהם זיין אטמייסטען איבערגעבען, וועט ער איהם אין איצטיגען מאמענט נישט קענען קומען צו הילף טראָץ דעם וואס עס זענען ארויסגעגעבען געווארען א ריי פאראָרדענונגען צום קאמף מיטן יקרות און מען האט געשטעלט אויף די פיס די גאנצע אדמיניסטראציע.

נאכן יקרות נעהמט די שטרייק באוועגונג, נאך דער דאזיגער באוועגונג מארשירט דער יקרות. אטאקירענדיג ערנסט דעם בנין אויף דער רימארסקא גאס, ווי דאס שכנישע הויז אויף דער עלעקטאראלנא. די רימארסקא וויל נישט אויפלעזען די קארטעלען, פאררופענדיג זיך אויף דעם טרויעריגען ביישפיל מיט דעם פאפיר סינדיקאט, וואו צוזאמענגענם האט מען שוין אנגעזאגט א שטייגערונג פון די פרייזען אויף פארשידענע מינים, אויף דער שפיטאלנא גיט מען אן עצה אויפצולעזען די קארטעלען, פיהרען א שארפען קאמף מיטן אינערליכען שונא — מיט דעם אינדוסטריעלען.

דער פארלאמענט איז געשלאסען, דעם 1-טען אפריל געהט אריין אין קראפט דער נייער ביודזשעט, וואס איז ערארבעטעט געווארען אין קאמף דורכן וויצע-פרעמיער, עס וועלען זיך אנהויבען די אינוועסטיציע ארבייטען, וואס זענען אזוי שעהן אנגעקינדיגט געווארען דורכן פינאנץ-מיניסטער. די געזעצען זענען אנגענומען געווארען. איצט דארף מען זיי רעאליזירען אין נייע אומשטאנדען, אונטער דעם אנגריף פון א נייעם שונא, א געפעהרליכערען ווי הימאן-יארעצקי, און קאזלאווסקי און אפילו די הילף פון דער „גאזעטא פאלסקא“. דער קארנאוואל ענדיגט זיך. עס הויבט זיך אן א ערנסט שפיל.

רעגניז.

ענגלאנד וויל אויסמיידן א קאנפליקט מיט איטאליען

און ענטפערט נישט אויף דער פראוואקאציע אין שפאניען

וועט מוסאליני זיך באנוצען מיט שטיקענדע גאזען ביי מאדריד?

די אינטערנאציאנאלע לאגע בלייבט ווייטער זעהר געשפאנט. מיט א טאג צוריק האט מען געגלויבט, אז דייטשלאנד לאזט אליין דעם דוטשע א'ן זיינע געפעהרליכע מאנעווערס א'ף די שפאנישער טעריטאריע. מען האט א'ך געזעהען א נאָהענטע ענגליש - פראנצויזישע צוזאמענארבייט. פונקט ווי בעת די דייטשע פרובען צו באזעצען מאראקא. איצט איז פארגעקומען א גרויסע ענדערונג. דייטשלאנד האלט אונטער א'טאליען, און ענגלאנד — ווי אלעמאל — רוקט זיך אין דער לעצטער מינוט אפ. ענגלאנד וויל איצט נישט האבען קיין שארפע קאנפליקטען, און ענגלאנד וויל אויך אז איטאליען זאל טאקי שיקען מיליטער און באוואפנונגען קיין שפאניען, און זאל אזוי ארום אפגעשוואכט ווערען.

ענגלאנד גלויבט אויך, אז די איטאליענישע דיוויזיעס אין שפאניען וועלען זיך צעפאלען. אזוי באמיהט מען זיך אויפצוקלערען די לאגע, אבער צי איז עס טאקי אזוי? — איינס בלייבט, אלץ ווערט פארשלעפט. די לינקע ווילען מען זאל זיך גלייך ווענדען צום פעלקער-בונד, דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער אידען אבער וויל דאס נישט. אלעס איז אפגעשטעלט. דער קאמיטעט פון נישט - אינטערווענץ „רוהט זיך אפ“ א צעהנדליג טעג, און די געשעהענישען איילען דערווייל זיך אויף זייער וועג. די באקאנטע פובליציסטין מאד. זשענעוויעוו טאבואיס קלערט אזוי אויף די ענגלישע שטעלונג:

אין דער אמת'ן האלטען די ענגלענדער, אז זיי זענען איצט אבסאלוט נישט שטארקער ווי אין מאמענט פון דער עטיאפישער מלחמה; די ענגלענדער וואלטען איצט נישט געוואלט האבען פאר זיך קיין גרויסע שוועריגקייטען. פון דער אנדערער זייט מיינען די ענגלענדער, אז איטאליען ווערט א סך אפגעשוואכט צוליב דעם שפאנישען קריג, וועלכען זי ווערט — לויט ווי די ענגלענדער מיינען — דאך פארטזעצען ווייטער, כאטש זי וועט שוין איהרע טראנספארטען מאכען ד' סקרעטער. אבער די ענגלענדער מיינען אויך, אז עס איז גארנישט אויסגעשלאסען, אז ד' איטאליענישע ארמעע וועט ווייטער דעזערטירען, ווייל ביי טייל דערהרגעטע איטאליענישע זעלנער ביי ד' לעצטע אטאקעס ביי מאדריד האט מען געפונען בריף געשריבען מיט א טיפען אנטי-פאשיסטישען געפיהל און אויך בריף, וועלכע באווייזען, אז ד' ארבייטער-קלאס אין איטאליען ליידט שרעקליך.

מאדאם טאבואיס האלט, אז די מורא פאר א אינטערנאציאנאלער קאטאסטראפע ווערט אפגעשוואכט

ליידער אבער ווערט די מורא אפגעשוואכט בלויז צוליב דעם, וואס דער בריטישער לייב וויל, זעהט אויס, אפלייגען אויף א געוויסער צייט יעדע וויכטיגע איניציאטיוו.

דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער האט זיך געזעהן מיט דעם דייטשען אמבאסאדאר אין פאריז און זאל האבען גערעדט מיט איהם, אז ער גלויבט, אז דייטשלאנד וועט באהיגען אביסעל איטאליען. אין ענגלאנד האלט מען עס פאר א פעהלער. אויך די פראנצויזישע קאמוניסטען טרעטען ארויס געגען דעם. גאבריעל פערי שרייבט וועגען דעם אין דער „הומאניטע“:

מען דארף, אז די קאנצעטרירטע פראנצויזיש-ענגלישע אקציע זאל האבען אלס ציל אפצוהאלטען דעם אנפאלער. ווי אזוי דאס דורכפיהרען? — נעכטען האט א צייטונג איבערגעגעבען וועגען א געשפרעך צווישען איוואן דעלבאס און דעם דייטשען אמבאסאדאר און דער פראנצויזישער מיניסטער האט געזאגט, אז „מיר רעכענען א סך אויף דער באַרוהיגענדער אקציע פונ'ם נאציסטישען דייטשלאנד!“ מיר האבען דאס געלעזען מיט דער גרעסטער פארוואונדערונג. אזא פאליטיק פון רופען צו-הילף דעם טייוועל געגען דעם שטן פארשטייען מיר נישט...

... די איינציגע מעטאדע, אבער טאקי די איינציגע, איז צו ווענדען זיך צו דער פעלקער-ליגע.

אבער דער עיקר איז, וואס מען האט מורא, אז מוסאליני זאל נישט אריבערגיין צו פארצווייפלטע שריט און זאל נישט אנהויבען א גאז-קריג געגען די שפאנישע רעפובליקאנער. דער „פטי זשורנאל“ מיינט, אז צוליב דעם איטאליענישען דורכפאל אין שפאניען, קען מען זיך איצט ריכטען אויף דעם ערגסטען אפילו —

וואס קען דען איצט טון מוסאליני, כדי ארויסרייסען א זיג, וועלכען ער וויל אזוי האבען?

קען ער שיקען נייע 50 טויזענד זעלנער קיין שפאניען! — דאס איז ווייניג וואהרשיינליך.

אבער דער „דוטשע“ האט שוין געהאט אזעלכע שווערע טעג ווי די, וועלכע ער לעבט איצט איבער. בעת דעם אביסינישען קריג האט ער שוין געליטען א סך מפלות. ער האט נישט געקענט דאס איבערטראגען.

וואס פארא לייזונג האט ער דעמאלט געפונען?

ליידער מוז מען זיך דערמאהנען — א דאנק דעם שרעקליכען גאז: — איפעריט.

י. סק.

באשטעטיגט דער רעגולאמין פון דער שטאטישער ארגאניזאציע

פון „לאגער פון דער נאציאנאלער פאראייניגונג“

דורך דעם שעף פון „לאגער פון נאציאנאלער פאראייניגונג, איז איצט באשטעטיגט געווארען דער צייטווייליגער רעגולאמין פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון פאלקאווניק קאץ'ס נייע פארטיי.

די שטאטישע ארגאניזאציע פון לאגער פון נאציאנאלער פאראייניגונג“ וועט זיך לויט דעם דאזיגען רעגולאמין טיילען אויף קרייזען, אפטיילונגען און גרופען.

א קרייז וועט בילדען איין גרויסע שטאט, אדער א גרופע שטעט, וואס זענען געבונדען מיט א זעלבסטשטענדיגען און געשלאסענעם רינג פון ווירטשאפטליכע און געזעלשאפטליכע פראבלעמען. אין דער שפיץ פון יעדען קרייז וועט שטעהן א פרעזידיום פון קרייז וואס וועט באשטימט ווערען דורך דעם שעף פון לאגער פון דער נאציאנאלער פאראייניגונג לויט פארשלאג פון פרעזי. פון דער שטאטישער ארגאניזאציע.

דער קרייז ווערט געטיילט אויף אפטיילונגען. דערביי קענען געגרינדעט ווערען אפטיילונגען אין יעדער פון די שטעט, וואס טרעטען אריין אין איין קרייז, אדער אין א טייל פון דער שטאט (שטאט-טיילען) וואס בילדעט איין קרייז.

אין דער שפיץ פון יעדער אפטיילונג וועט אויך שטעהן א פרעזידיום פון דער אפטיילונג. דאס וועט געשאפען ווערען דורך דעם פרעזידיום פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון דעם „ל.נ.פ.“ (לאגער פון נאציאנאלער פאראייניגונג), לויטן פארשלאג פון קרייז - פרעזידיום. דאס קלענסטע קעמערל פון דער ארגאניזאציע איז די גרופע. אין די ראהמען פון די אפטיילונגען וועלען די מיטגלידער פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון „ל. נ. פ.“ זיין ארגאניזירט אין גרופען, וואס וועלען באהאפטן ווערען צו ערפילען קאנקרעטע ארבייטען און אויפגאבען. אין דער שפיץ פון דער גרופע שטעהט א לייטער, וואס ווערט באשטימט דורך דעם פרעזידיום פון דער אפטיילונג.

דאס פרעזידיום פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון „ל. נ. פ.“ באשטימט דער שעף פון „ל.נ.פ.“

מיטגליד פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון „ל. נ. פ.“ קען ווערען יעדער פולי-אהריגער פאליאק, פון אומבאפלעקטער עהרע, וועלכער אנערקענט פולשטענדיג די פרינציפען פון דער אידעאלאגיע פון „ל. נ. פ.“ און ווערט אנגענומען דורך די אנפיהרערשאפט פון דער ארגאניזאציע.

א מיטגליד פון דער שטאטישער ארגאניזאציע פון „ל. נ. פ.“ קען נישט געהערען צו קיין שום אנדערער פאליטישער ארגאניזאציע און אויך נישט צו קיין געהיימער ארגאניזאציע.

דאס אננעהמען אין דער ארגאניזאציע ווערט א-דורכגעפיהרט דורכן פרעזידיום פון קרייז, אדער אפטיילונג וואס קען צו דעם צוועק שאפען א ספעציעלע קוואליפיקאציע קאמיסיע, אונטער דער אנפיהרונג פון פרעזידיום פארזיצענדער אדער זיין פארטרעטער. געגען דער שטימע פון פארזיצענדער פון דער אפטיילונג קען קיינער נישט אנגענומען ווערען אלס מיטגליד פון דער ארגאניזאציע.

די אריינטריטס דעקלאראציע מוז אונטערגעשריבען ווערען דורך צוויי מיטגלידער פון „ל. נ. פ.“, וועלכע זענען פאראנטווארטליך פאר זייער קאנדידאט און אונטערליגען א ארגאניזאציאנעלען ריגאר אין פאל פון א נישט טעהריגער עמפעהלונג, דער רעגולאמין זעהט אויך פאר דאס שאפען א קאטעגאריע מיטגלידער קאנדידאטען. די זיצונגען פון דער קוואליפיקאציע קאמיסיע זענען געהיימע און דאס פרעזידיום דארף נישט אנגעבען די סיבה פון אפווארפן די קאנדידאטור.

די מיטגלידער פון דער ארגאניזאציע, ווערט געזאגט אין רעגולאמין, מוזען געבען א ביישפיל און זיך אויסצייכענען מיט זייער עהרליכקייט אין זייער פראפעסיאנאלער געזעלשאפטליכער ארבייט, ווי אויך דארפען זיי שטענדיג שטרעבען צו פארגרעסערען זייערע פערזענליכע קוואליפיקאציעס. עס איז אויך א חוב פון יעדען מיטגליד צו רעאליזירען אין פראקטיק די צילען פון „ל. נ. פ.“

לויטן רעגולאמין ווערען די פינאנצען פון דער ארגאניזאציע געשאפען פון מיטגלידס ביטראג, וועלכע באטרעפט פאר די וואס פארדינען ווייניגער ווי 500 זל. א חודש—50 גראשן און פאר די וואס פארדינען איבער 500 זל. — 3 זל. א חודש. יעדער מיטגליד קען אבער דעקלארירען א העכערען אפצאהל.

אויב אויף די צילען פון דער ארגאניזאציע וועלען דעקלארירט ווערען איינצאהלונגען דורך וועלכע עס איז ווירטשאפטליכע אדער געזעלשאפטליכע ארגאניזאציע, אדער פערזאן, וואס שטעהט מחוץ דער ארגאניזאציע, דעצידירט וועגען אננעהמען די דאזיגע סומען ווי אויך וועגען איהר באשטימונג דאס פרעזידיום פון דער ארגאניזאציע. דאס איינטיילען די הכנסות פון דעם מיטגליד ביטראג צווישען די אפטיילונגען, קרייזען און צענטראלע פון דער ארגאניזאציע, וועט פעסטגעשטעלט ווערען דורך א באזונדערער פארארדענונג.

ווי עס איז צו זעהן פון דעם רעגולאמין, וואס רעדט נאר וועגען דער שטאטישער ארגאניזאציע, וועט געשאפען ווערען א פאראלעלע דארפישע ארגאניזאציע פון „ל. נ. פ.“

יודען אין עלזאס=לאטרינגען

פונוואנען נעמט זיך דער אנטיסעמיטיזם?

פון יוסף האלענדער

אין סאמע צענטער פון אייראפא האט זיך צע־ווילדעוועט די היטלעריסטישע חיה און שטעקט אן די וועלט מיט איהער משוגעת. די דאזיגע חיה האט זיך איינגעפרעסן מיט די זשאווער־נעגעל איהרע אין לייב פון דער מענשהייט און פייניגט זי מיט ש רעקליכע צרעת'ן. דער היטלעריזם וואַרפט אויף אלעמען אן א שרעק ווענן דער נאָ־הענטער צוקונפט. זינט ער איז א־ויפגעקלעטערט אויף דער הויך פון זיין מאכט, באנעהמט אונז א דערדריקענדער פיינליכער געפיהל, אז אָט־אָט נידערט אראב א פייער - וואולקאן איבער דער וועלט און ער פארברענט ביז אש די ציוויליזאציע מיט אלע קולטור־גיטער אינאיינעם.

דאס שווארצע געשפענסט פון נאציסטישען מלאך המות שפאנט ארום איבער דער וועלט און פאַרסמט די מענשען מיט דער נידערטרעכטיג־סטער דעמאגאגיע פון אנטיסעמיטיזם, וועלכען דער פארשטארבענער סאציאַליסטען - פיהרער אויגוסט בעבעל האט מיט רעכט אנגערופען „דער סאציאַליזם דער דומען", אבער דער וויטזיכטיגער פאליטיקער בעבעל האט אויך נישט געקענט פאר־אויסזעהען, אז ס'וועט קומען א צייט, ווען די דומהייט וועט פערכאפען צעהנדליג מיליאנען מו־חות און די חכמה וועט זיין איבעריג, דער שקר וועט זיצען אין א קאַרעטע און דער אמת נעבעך וועט זיך מוזען שלעפען צופוס...

און אַז דער אנטיסעמיטישער שד האט געקענט שפאנען איבער ימים און דערגרייכען אפילו די פאַרוואָרפענסטע מדבריות - ווינקעלעך, פארוואָס - זשע זאל ער נישט פראווען זיינע פינסטערע שטיק אין לענדער, וועלכע גרעניצען מיט דער „אבי אבות - הטומאה — היטלער - דייטשלאַנד... האט זיך טאקע דייטשלאנד אנגעזעצט אויפ'ן קארק פון די אַרומיגע שכנים און קמעלט מיט זיי די „תורה" פון אלדאָס ביין און ווענדעט אן די מעטאדע פון „בין דו, נישט וויליג, זאָ ברויך איך גוואַלד"...

ווער פון אונז וואלט נאך מיט יאָהרען צוריק געוועען געקענט גלויבען, אז די שווייץ, דאס לאנד פון די ציוניסטישע קאנגרעסען און פון פעלקער־בונד, וועט אויך פארכאַפט ווערען פון אנטיסעמי־טיזם? קיינעם איז קיינמאל נישט איינגעפאַלען צו דענקען, אז דאָס דאָזיגע לאנד, וועלכעס איז פון תמיד אָן געווען אַ מקלט בטוח פאַר גערודפטע און פארפאָלגטע, פאַר פאר'אָגטע צוליב דער פרא־צענט־נארמע יודישע סטודענטען, וועט שפעטער אמאָל משפט'ן א יודישען סטודענט־מארטירער מיט לאנג־יעהריגער תפיסה רע־פאר, ווייל ער האט גענומען בארעכטיגטע נקמה פון א דייטשער בעסטיע, וואס האט זיך פארמאָסטען צו באדראהען דעם קיום פון שווייצאַרישען יודענטום.

אנטקעגען וואס זאָגען מיר דאס? אנטקעגען דעם, אַז אויך אין עלזאס־לאטרינגען איז דער אנטיסעמיטיזם נישט קיין צופאל, נאר א פועל־יוצא פון נאציסטישער פראפאגאנדא, וועלכע גע־פינט דא א גינסטיגען באדען מכמה טעמים, וועגן וועלכע מיר וועלען נאך רעדען.

[...]ם עלזאס לאטר'נגען איז על פי יושר און [...]לען. פון איהר באפעלקערונג אן איינגע־[...]ער טייל פון דער פרייער פראנצויזישער [...], פונדעסטוועגען איז דא שטארק בולט [...]ענער נאצ'אָנאַלער נוסח, דער אינדיווידו־[...]אסיש־לאטרינגישער סטיל, די ספעציפישע [...]ען פון פיל ערשיינונגען, און במילא אויך פון אנטיסעמיטיזם.

דער דאָזיגער אונטערשיד צווישן עלזאס לאט־ר'נגען און איבעריגען פראנקרייך קומט צום אויס־דרוק, ווען מען פאָהרט אויף דער באהן שטרע־קע, ליל־שטראסבורג.

בילדער פון פארשנייטע פעלדער און וועלדער, שטילע, רוהיגע ווינקעלעך און שטעגעלעך, בוימע־לעך ערשט נ'שט לאנג געפלאנצטע, וואס ווארטען אויף זייער צובליהונג; דערפלעך מיט קליינטשי־קע איינזאַמע פר'דליכע קירכען. עס איז שטיל ארום און ארום.

אָבער וואס נעהנטער מען רוקט זיך צו לאטרינ־גען, אלץ מעהר נעהמט טומלען און רוישען. זעל־נער מיט לענגליכע, קייליכע, טונקעלע און העלע פנימער, יונגעטשקע און עלטערע פנימער, ציגא־רעטען רויך קנוילט נעבלען און פאַרהילט אַלעס, ווי א וואלקען. א געדיכטער געפ'ויש טראגט זיך איבער דעם וואגאָן און עס דריקט א מורא פון עפעס, וואס לויערט איבער אונז און ווער ווייס...

עלזאס'ישע פויערען, קלײנבירגער פארפיהרען א לעבהאפטען שמועס וועגען יקרות, פאליטיק און מלחמה. דאבײ פערגעסט מען נישט צו פעפערען די רייך מיט אנטיסעמיטישע שטעכווערטעלעך. איי־נער א אינוואַליד, וואס האט אויסגעטרינקען דעם בעכער ביז'ן סוף, מישט זיך אריין מיט אט די טרייסט־ווערטער; „זאלען זיי נאר קומען, די באר - בארען, דער אונטערערד'שער פייערדיגער גארטעל ארום אונזער היימאט וועט זיי פארניכטען ביז'ן לעצטען „מאן".

הלואי ווי אמגיכסטען — האב איך געטראכט ביי מיר. שוין די העכסטע צייט אויסצוראטען דעם דייטשען באנדיטיזם.

די עלזאסער האבען אין תוך אריין פיינד דייטשלאנד בתכלית השנאה און חלילה נישט בחנם. זיי האָבען זיך גענוג לאנג אנגעליטען פון דייטשען „הומאַניזם" און די דורכגעווייקטע מיט מענשליך בלוט ערד, אויף וועלכער די עלזאס לאטרינגי'ער זיצען, לאזט זיי נישט אַזוי גיך פארגעסען די „חסדי'ם" וואס דייטשלאנד האט זיי געטון... נאר נישט געקוקט דערויף זענען זיי פאַרט צוגעבונדען צו דער מיטגעבראכטער פון דייטשלאנד אנטיסע־מיטישער ירושה. עס ליגט, א סברה, אין דייטשען בלוט און אינ'ם גייסט זייערען.

נישט קיין ווינציגען חלק אין וואוקס פון עלזא־סישען אנטיסעמיטיזם, האבען די פראנצויזישע אנטיסעמיטען פון פראנסיטישען און „אַקסיאָן פראנסעז" - יהדר, צוליב „בעסערע פערספעקטי־ווען", האט עס זיי געצויגען אהערצו. א פנים אין איבעריגען פראנקרייך האט דער אנטיסעמיטיזם דערווייל נישט קיין שאנסען צו ווערען א פאָלקס־באוועגונג. די יודען־העצע איז נישט קיין גאנג־בארע סחורה צוליב דעם פרייען גייסט, וואס האט געשלאגען א טיפע וואָרצלען אין פראנצויזישען פאלק. דער פראנצויזישער פאלקס מענש וואַרפט אפ די ראסיסטישע אויסטראכטעניש, איהם איז גוט באַ־קאנט דער גאנג און אויסגאנג פון יענעם היסטא־רישען דרייפוס־פראצעס מיט אלע זיינע ליגנע־רישע טענדענצען און עס ווילט זיך נישט גלויבען אין די איבערגעקאָכטע נארישקייטען...

און אז די געשעפטען געהען נישט גוט אין פא־ריז, מוז מען פרובען אין מען אדער שטראסבורג. אפשר דאך? פארלייגט מען זיך אין שכנות פון יענעם אכזאר, וואָס שאַרפט זיינע ציינער צו באַפאַ־לען די לעצטע גרויסע דעמאָקראַטישע רעטונגס־אינזעל — די פראנצויזישע רעפובליק.

דאס לעבען אין ארץ=ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען=אגענטור)

„הסתדרות" גיט ארויס אַן אַראַבישע וואָכענשריפט

תל-אביב. די טעג הויבט אָן צו ערשיינען אין תל־אביב אַן אראבישע וואָכענשריפט מיטן נאָ־מען „כאוקיקאט אל-אומאר" („דאס, וואס איז אמת"). אלס בייל אגע צו דער וואָכענטליכער אויסגאַבע „אומר", וואס די „הסתדרות" גיט ארויס.

געפאַהר פון טרוקעניש
הלוואות אויף עפענטליכע אַרבייטען פאַר אַראַבישע אַרבייטסלאָזע

ירושלים. דער דירעקטאָר פון דער מעטעאָראָ־לאָגישער סטאַציע ביי דער העברעאישער אוניווער־זיטעט ד"ר אשפל שרייבט אין „דבר", אז עס איז דאָ אַ גרונט מורא צו האָבען, אז הייטיגעס יאָהר וועט זיין אַ טריקעניש נישט קוקענדיג אויף דעם, וואָס דער ווינטער איז געפאַלען אַ סך רעגען, ווייל שוין 50 טעג, אז עס האט נישט גערעגענט און אין אַ סך ערטער איז די תבואה פארטריקענט געוואָרען, דער עיקר אויף די בערג. אויב מען וועט נישט באַ־וואַסערן די פעלדער אין די דאָזיגע געגענדען, וועט אַלץ פאַרברענט ווערען.

פון חדשענין ווערט מיטגעטיילט, אז צוליב מאַנ־געל אין רעגען איז דאָרט די תבואה נישט געראָטען און אויב עס וועט אין פאַרלויף פון דער היינטיגער וואָך נישט געהן קיין רעגען, וועט זיין זעהר א מאָ־נערע נערעטעניש.

ירושלים. פון אמאן טיילט מען מיט דעם „הארץ", אַז פעלד־מייז האבען פארניכטעט א גרוי־סען טייל פון תבואה און צוליב דעם זענען די פריר־זען אויף ווייץ זעהר געשטיגען אין עבר"י.

ירושלים. „פאלעסטין" מעלדעט, אז די מאכט אין יפו האט באקומען א פאראָרדנונג פון דער צענט־ראל־רעגירונג — ירושלים, גלייך צוצוטרעטען צו פארשידענע עפענטליכע ארבייטען; כדי אזוי ארום צו פארשאפען ארבייט די ארבייטסלאָזע אראַבער.

די זעלבע צייטונג טיילט מיט פון צפת, אז דער הויך־קאָמיסאַר האט צוגעזאָגט דער צפת'ער בירגער־מייסטער דאָס ער וועט דערלויבען ארויסצוגעבען דער שטאָט א הלוואה אויף צו באשעפטיגען די ארבייטס־לאָזע.

יודיש - אַראַבישע פריינטשאַפט אין כפר-סבא

ירושלים. נאָכדעם ווי אויף דעם יודישען דאָרף טעפען כפר־סבא איז ארויסגעלעגט געוואָרען א הויכע שמחה פאר די אנגריפען אויף דער יודי־שער קאָלאָניע. מאַכען די אָרטיגע אראַבישע דאָרפס־לייט באַמיהונגען איינצושטעלען פרידליכע באציהונ־גען מיט די יודען. א דעלעגאציע פון די אראבישע דאָרפסלייט האָט באַזוכט די יודישע שכנים און האָט געבעטען, אַז זיי זאָלען אויס'פועל'ן, דאָס די שטראָף זאָל אָפגעשאַפען ווערען.

בריטישע פאָליציאַנטען פון עגיפטען קיין א"י

ירושלים. א טייל פון די 25 בריטישע פאָלי־ציאַנטען און פאָליציי - קאָמיסאַרען, וואָס דינען שוין 10 יאָהר אין עגיפטען, וועלען אַטגאַזשירט ווערען אין ציווילען און פאָליציאישען דינסט אין א"י.

אַרעסטירט אַן אַראַבישען מעסער - שטעכער

ירושלים. בשעת דער יודישער פאַסטוך פון אליה השחר האט געפאשעט די סטאַדע 500 מעטער ווייט פון דער קאָלאָניע, האָט אַן אראבער געפרובט צוצורויבען די סטאַדע. ווען דער יודישער פאַסטוך האט זיך אנטקעגענגעשטעלט, האט זיך דער אראבער אויף איהם געוואָרפען מיט א מעסער. צופעליג איז פאָרבייגעגאַנגען א יודישער וועכטער און דערזעהענ־דיג איהם, איז דער אראַבער אנטלאָפען. אין א קור־צער צייט ארום האט די פאָליציי אַרעסטירט דעם אראַבער אין זיין חאָרף.

פאַרענדיגט דעם שאָסע טל-כרם - נתניה.

ירושלים. די טעג איז פאַרענדיגט געוואָרען די אַרבייט ביים דורכלייגען דעם שאָסע צווישען טול־כרם און דער יודישער קאָלאָניע נתניה, וואָס פרע־כיצט זיך מיט וואדי האוואריט, א דאנק דעם דאָזיגען שאָסע וועט אין א גרויסער מאָס פאַרלייכטערט ווע־רען די קאָמוניקאַציע צווישען נתניה און אַלע קאָלאָ־ניעס פון צפון'דיגען שרון.

חבלי עליה. נאָך דריי חדשים תפיסה — דעפאָרטירט

ירושלים. דער „אומלעגאַלער" עולה חיים פיוועלאָוויטש, וועלכער איז 3 חדשים געזעסען אין דער ירושלים'ער צענטראַל־תפיסה, איז איצט ארויס געשיקט געוואָרען פון לאַנד.

נישט ווייט פון ראס אל-נאקורא ביי דער סירי־שער גרעניץ האט די פאָליציי פארהאַלטען עטליכע יודישע „אומלעגאַלע" עולים.

1=טע רעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פאר בירורגיע פון ציינער, קיהן=באַקען און יאַסלעס
פון Dr. med.
Sadokierski
פיעטריקאַווער 56, טעל. 129-77
עמפפאַנגס-שעה'ן פון 9 פריה ביז 12 בייטאָג

Dr. med. Trepman
ספעציאַליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראַנקהייטען,
בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אויך אלע ארט מעניליזע[...]
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 234-12
נעמט אָן פון 8—11 נאָכמ. און פון 6—9 אָוונט

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15 טעל. 149-07
ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוואַכע-בע האַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטניצע-פרייזען

Dr.
Wołkowyski
ציגעל=גאַס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראַנקה
בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 8—11 בייטאָג און 4—8 אוונט

פאַרזיכטסמיטלען פאַר „נעבי-מוסא"

די אראבישע פרעסע וועגען דער לאגע אין א"י. — קאַוקאדזשי זאָגט אויס סודות!

ירושלים (יט"א) אין דער עגיפטישער וואָ־כענשריפט „איל דוניא" (די וועלט)) האט פאַוזי קאַ[...], דער געוועזענער אָנפיהרער פון די טעראָריסטען אין א"י פערעפענטליכט אן ארטיקעל וועגען זיין טעטיגקייט, דערביי גיט ער איבער אָנגע־טערעסאַנטע איינצעלהייטען וועגען דער געשיכטע פון דעם אויפשטאַנד.

שוין אין 1925 יאָהר — דערצעהלט קאַוקאַד־זשי — האט ער ארגאניזירט א בונט געגען די פראַנ־צויזען אין סיריען און די ענגלענדער אין א"י. 1934 קומט ער קיין ירושלים אין לעגט פאר איינינגע אראבישע פיהרער א פּלאַן, צו בעפרייען א"י און סיריען פון די מאנדאַטען, און „עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אז קודם כל זאָל זיך די אקציע אנהויבען אין סיריען", קאַוקאַדזשי פאהרט דאן אוועק קיין באגדאד און אפריל 1935 קומט ער צוריק קיין ירושלים און האַלט אָפּ באַראַטונגען מיט די לאָקאַלע אראַבישע פיהרער.

דער שטרייק, וואס איז אין אנהויב 1936 אויס־געבראָכען אין סידיא, גיט קאַוקאַדזשין די ערשטע פראַקטישע שאנס „צו געהען מיט'ן וועג, וואס איז אנגעצייכענט געוואָרען אין ירושלים". דער שטרייק אין סיריען האט נישט געבראַכט די ערוואַרטעטע רעזולטאַטען, אָבער די געשעהענישען אין א"י האָ־בען איהם צוגעגעבען פרישען מוט. ווען די דאָזיגע געשעהעניש'ען האָבען זיך אַלץ מעהר ענטוויקעלט, האט ער צונויפגענומען זיינע מענשען פון איראַק סיריען און עבה"י אין איז מיט זיי אריבער די [...]ען פון א"י „וואו ער האָט אָנגעפיהרט מיט'ן אויפשטאַנד מיט גרויס ערפאָלג".

די דאָזיגע סודות, וואס קאַוקאַדזשי האָט איצט פערעפענטליכט רופען ארויס א קאָנסטערנאציע צווישען די אראבישע פאליטיקער אין א"י.

ירושלים (יט"א)) דער יפו'ער קארעספאָנדענט פון דער דמשקער צייטונג „אליף באַ" שרייבט, אז די געדולד פון די יודען האָט שוין געפלאַצט און זיי ווילען מער נישט שווייגען. אין אלגעמיין רעכענט מען, אז אויב עס וועלען זיך ווידער אָנהויבען אונ־רוהען וועלען פאַלען א סך מעהר קרבנות ווי אין 1936. די ענטוויקלונג פון די געשעהענישען איז אפהענגיג פון דער שטעלונג פון הויך־קאמיסאר, און אויב — שרייבט די אראַבישע צייטונג — מען וועט אין אפריל ארויסגעבען סערטיפיקאטען, וועט זיך די לאגע ענדערען צום ערגערען. דערווייל „קאכט עס און עס ברויזט" און עס דערנעהנטערט זיך דער נעבי מוסא, די געענדערטע שטעלונג פון די יודען קאן נאך מעהר פערשארפען די לאגע.

צווישען די אראַבער זענען פערהאַן א סך, וואס קוקען אויף דער ענטוויקלונג פון די געשעהענישען מיט גרויס יאוש, און אַזוי ווי זיי האבען זעהר שטארק געליטען פון די אונרוהען, האבען זיי נישט מעהר וואס צו פערלירען, און דעריבער זענען זיי גרייט אויף אלץ. אזוי ווי די דאָזיגע מיינונג איז זעהר שטארק פערשפרייט צווישען די אַראַבישע מאַ־סען, איז די געפאַהר פון נייע אונרוהען זעהר גרויס. אויך צווישען די יודען געפינען זיך אזעלכע, וואס טענה'ן, אז עס איז נישטא מעהר וואס צו פערלירען און זיי זאָגען, אַז זיי ווילען מעהר נישט שטעהען פון דערווייטענס און צוקוקען מיט פערלייגטע הענד, אפילו ווען זיי זאלען וויסען, אז זיי וועלען פערלי־רען. די דאָזיגע שטימונגען קענען נאך אריינוואר־פען גאנץ א"י אין א תהום אריין" — פערענדיגט איהרע אויספיהרען די סירישע צייטונג.

ירושלים (יט"א)) „אדיפאט" מעלדעט, אז אין צוזאמענהאנג מיט דעם, וואס אין א חדש ארום דארף פאָרקומען א גרויסע מוזולמענישע פרא־צעס'יע „נעבי מוסא" האט די מאכט בעשלאסען אנצו־נעמען אויסערגעוועהנליכע פארזיכטס־מיטלען, כדי אפצוהיטען די עפענטליכע זיכערהייט. אין דעם דאָזי־גען שוץ וועט זיך בעטייליגען סיי די פאָליציי און סיי דאס מיליטער. יודען און יודישע אויטאבוסען און אויטאס וועט זיין שטרענג פערבאטען, אין טאג פון דער פראצעסיע צו פאהרען אין אראבישע גע־געגנדען, די גאסען, וואס פיהרען צו די יודישע קווארטאלען, וועלען אפגעצוימט ווערען מיט שטעכיגען דראהט, פאר וועלכען עס וועלען פאטראלירען פאלי־ציי און מיליטער־כוחות בעוואפענט מיט קוילען־ווארפערס. צווישען דער פראצעסיע און לאנגאויס איהר וועלען געהען זעלנער מיט פאליציאנטען און אויף דער שטאט מויער וועט מען אוועקשטעלען מיליטער מיט קוילען־ווארפערס. די רעגירונג וועט ארויסגעבען א ספעציעלע פעראָרדנונג, אז מען טאר נישט טראגען קיין שטעקענס, מעסערס און שווע־רדען.

צוליב דעם היי־יעהריגען מוזולמענישען יום־טוב נעבי מוסא, ווען גרויסע אראבישע מאסען פון ירושלים, שכם און חברון און די ארומיגע דער־פער זענען עולה רגל צו משה רבינו'ס קבר, וואס - לויט דער אראבישער טראדיציע — געפינט ער זיך אויפ'ן וועג צווישען ירושלים און יריחו, האט די פאליציי אויך אין יפו אנגענומען אויסערגעוועהנ־ליכע פארזיכטסמיטלען און מאָביליזירט ספעציעלע געהיים-אגענטען, וואס זאלען אכטונג געבען אויף דעם, וואס קומט פאר אין צוזאמענהאנג מיט'ן דאזי־גען יום טוב אין די אראבישע דערפער ארום יפו.

אויפ׳ן בעלגישען וואַהל־פראָנט
א נייער קלאַפּ דעגרעל׳ן!

בריסעלער געריכט ערקלערט, אז די באַהויפּטונגען פון רעקסיסטישען צענטראַל - אָרגאַן טאָר מען נישט נעהמען ערנסט. — די אַנטיפאַשיסטישע פּרעסע טריאומפירט. — דעגרעל פאַראורטיילט צו באַצאָהלען פינף טויזענט פראַנק געלט - שטראָף פאַר א בלבול אויפ׳ן „סואַר".

לעאָן דעגרעל, דער בעלגישער פאַשיסטען-פיהרער, האָט באַקומען א נייעם קלאַפּ אין דער וואַהל-קאַמפּאַניע.

אייגענטליך האָט דער יאָזיגער „קלאַפּ" מיט דער וואַהל־קאַמפּאַניע קיין דירעקטען שייכות נישט; עס האַנדעלט זיך דאָ וועגען א פאַר חעמרעלען אומ-גינסטיגען געריכטס - אורטייל. דער אורטייל וואָלט געקאָנט אַרויסגעמראָגען ווערן איצט, פונקט ווי אַן אַנדער מאָל. אָבער, דערמיט ווערט נאָרנישט אַנ-דערש דער פאַקט, אז האָט פאַרעפענטליכען דעם דאָ-זיקען אורטייל איצט, ערב די וואַהלען פונם 11-טען אַפּריל, איז א גרויסער קלאַפּ פאַר דער נאַציזשער ליסטע — א פאַקטאָר, וואָס וועט אין דער וואַהל-קאַמפּאַניע שפּילען א זעהר גרויסע ראָלע.

* * *

עס האַנדעלט זיך חאָ וועגען פאָלגענדיגער אָנ-קעלעגענהייט:

די גרויסע בריסעלער רעגירונגס - צייטונג „לע סואַר" — די פאַרשפּרייטעסטע בעלגישע טאָג-צייטונג, וואָס איז אין דער דאָזיגער וואַהל-קאַמפּאַניע, אָפּ-געזעהן פון איהר שטענדיגער נייטראַליטעט, אַנגאַ-זשירט זי זיך צום ערשטען מאָל פאַר א געוויסען צד — אין האָרך דעם אָפיציעלען אָרגאַן פון רעקס, „לע פעאי רעעל", באַליידיגט געוואָרען. עס איז דער שטייגער פון די פאַשיסטישע צייטונגען, איז „לע פעאי רעעל", טאָך אַן אַנגריף מצד דעם „סואַר" אויפ׳ן רעקסיזם, אַרויס טענען דער דאָזיגער בכבוד׳י-

פון אונזער בעלגישען קאָרעספּאָנדענט

מ. י. נירענבערגער

טער צייטונג מיט א סעריע זידעלווערטער פון ערגס-טען מין...

דער „סואַר", וועלכער איז אין זיין אַרויסטריט געגען רעקסיזם געווען באַווירקט גאָר פון אייך-איינ-ציגער זאָרג, פון דער דאגה פאַר דער גאַנצקייט פון דער בעלגישער מלוכה, עס האָט זיך דאָן געהאַנדעלט אין דעם באַריהמטען אָפּמאַך צווישען דעגרעלען מיט די פלעמישע נאַציס, — האָט די באַליידיגונגען נישט געוואָלט פאַרשווייגען און האָט דעם „פעאי רעעל" פאַרקלאָגט אין געריכט פאַר באַליידיגונג.

איצט האָט חאָס געריכט אַרויסגעטראָגען זיין אורטייל אין דער דאָזיגער פראַגע. דער „פעאי רעעל" איז פאַר׳משפט געוואָרען צו באַצאָהלען דעם „סואַר" 5000 פראַנק שאָדען-ערזאַץ. אויסער דעם — צו פאַרעפענטליכען דעם טעקסט פונם אורטייל אין „פעאי רעעל" און אין 5 אַנדערע צייטונגען, לויטן אויסוואַהל פונם „סואַר".

און אין דעם טעקסט פונם אורטייל, וואָס האָט אַן און פאַר זיך א גרויסע פּראָפּאַגאַנדיסטישע, אַנטי פאַשיסטישע באַדייטונג, ווערט צוו. אַנד. געזאָגט:

„עס לאָזט זיך נישט באַשטרייטען — און עס איז נישט געליקענט געוואָרען — אז די צונעמעני-שען פונם „פעאי רעעל" אויפן אַדרעס פון „סואַר" זענען באַליידיגענדע.

„וואָס שייך די פאַרלוימדונגען און בלבולים, וועלכע דער „פעאי רעעל" האָט געמאַכט אויפן אַד-רעס פונם „סואַר", האַלט דאָס געריכט, אז זיי האָבען דעם „סואַר" קיין שאָדען נישט געבראַכט — ווייל פאַרלוימדונגען פון א צייטונג, וואָס בלבול - מאַכעריי איז איהר באַהויפּטסטווערטע געוואוינ - הייט, קאָנען נישט געטומען ווערען ערנסט!"

* * *

פאַרשטייט איהר, ווי דער „סואַר" טריומפירט — און מיט איהם די גאַנצע אַנטי-פאַשיסטישע פּרעסע!

אזא אורטייל האָט דאָך נאָך קיין שום געריכט געגעבן קיין שום צייטונג אין בעלגיען נישט אַרויס-געטראָגען...

משוגעאַזש, וואָס עס וועט איצט זאָגען דעגרעל, נאָכדעם ווי דאָס געריכט פּסקנ׳ט, אז מען טאָר איהם נישט נעהמען ערנסט...

ווי איהר זעהט, קיין שטאַרקערען קלאַפּ אין דער וואַהל-קאַמפּאַניע האָט דעגרעל — וואָס איז שוין סיי ווי איבערגעגאַנגען פון אָפענסיווע צו דעפענסי-ווע — נישט געדאַרפט.

נאָך א פּאָר אַזעלכע קלעפּ — און ער וועט זיין אינגאַנצען באַזיגט.

מוזיקאַלישע נאָטיצען

סימפאָנישער קאָנצערט

אונטער דער לייטונג פון פּראָפ. י. זאַקס
איינגעאָרדענט דורך קולטור-ליגע

די קולטור - ליגע, וועלכע האָט זיך ביי אונז אין שטאָט קונה-שם געווען מיט איהרע אימפּולסי-ווע טעטיגקייט אויפ׳ן געביט פון פאַרשפּרייטען קול-טור און מוזיק, דורך פאַראַנשטאַלטען פּעריאָדיש קאָנצערטען פון פאָלקס - געזאַנגען און באַזונדער פאָלקס - לידער אויסגעפיהרט דורכן אויסגעצייכנע-טען מאָר און קלאַסיש סימפאָנישע מוזיק, אויסגע-פיהרט דורכן פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער — דער-גרייכט שטענדיג א וואָס העכערער מדרגה, וואָס האָט א גרויסע קולטור - באַדייטונג פאַר די מיטעלי-דער, וואָס גרופּירען זיך פון פאַרשידענע שיכטען ווי אַרבייטער, האַנדאַרבעטיקעס און ביוראַליסטען און אַנדערע אינטעלעקטועלע פּראָפעסיעס.

דאָס אַליין איז דאָך שוין א קולטור-באַוויז, אַז צו די קאָנצערטען פון „קולטור-ליגע" איז מען עולה רגל אין די טויזענטער ווי צו א עבודה. און פאַר נאָך אַזוי פיל עולה-רגל׳ניקעס פעהלט אויס אין גרוי-סען פילהאַרמאָניע-זאַל פּלעצער.

צום מאָנטאָגדיגען סימפאָנישען קאָנצערט האָט כאָטש אויסגעפעהלט פּלעצער אפילו אויף די טרעפּען פון זאַל.

ס׳איז דאָך גאַנץ פאַרשטענדליך: עס איז געווען די „פינפטע" פון בעטהאָווען! די „פינפטע", איינע פון די דריי (די דריטע, פינפטע און ניינטע, אַזוי באַליבטע און אָפט געהערטע בעטהאָווענס ווערק) איז מען טענאַנגען הערען אין אַן אַנדער אינטערפּרעטאַ-ציע. און גראָד די אינטערפּרעטאַציע איז געווען איינ-טערעסאַנט. דער יונגער ווילנער-רוסישער הזמיר - דירי-גענט י. זאַקס איז אַלס באַר-דיריגענט שוין געווען באַוואוסט ביי אונז אין שטאָט און האָט זיך דורך זיינע אַמאָליגע אויפפיהרונג פון די „פינפטע" און די איצטיגע אויך זיך באַקאַנט געמאַכט אַלס גוטער סימפאָנישער דיריגענט.

די עגמאָנט - אובערטורע, דער פידעל-קאָנצערט און די „פינפטע" איז געפיהרט געוואָרען מיט א זיכער - שטרענגע האַנט מיט אַלע פּאַרטיטור פאַר-שריפטען דערצו נאָך מיט טרעפליכע סוביעקטיווע ניואַנסירונגען (דאָס ווערק האָבען מיר געהערט און „פּאָיע" ווייל אין זאַל איז געווען צו היים) און דער-גרייכט דעם חערפּאָלג, וועלכע דער נייגיריגער פיל טויזענט קעפּיגער עולם האָט ערוואַרט.

און מערקווירדיג, דער ערפאָלג איז דערצילט גע-וואָרען דורך אונזער אַמאָל אַזוי באַרימטען און איצט אַזוי נידערישלאַגענעם פילהאַרמאָניע אָרקעסטער און מיט קנאַפּע פּרובען.

חנום וואַונדער שיינעם פידעל-קאָנצערט צ-דער האָט דער ביי אונז שוין אַזוי פּאָפּולערער פידעל-קינ-סטלער מאַרצעלי נוימילער גאַנץ סובטעל אויסגעפירט און געהאַט א גרויסען ביופאַל.

דער קאָנצערט איז געווען א אמתער יום-טוב אין יום-טוב און אונזער קולטור-ליגע קען זיין שטאָלץ אַז איהרע מוזיקאַלישע אימפּרעזען זענען עכטע קול-טור.

D—ski.

ענגלישע צייטונגען געגען אַנטייל פון די ענגלישע הויכשולען אין די געטינגען יובילעאום-פייערונגען

לאָנדאָן (יט"א)) א רייהע ענגלישע צייטונ-גען טרעטען אַרויס מיט אַרטיקלען, אין וועלכע אַלע ענגלישע הויכשולען ווערען אויפגעפאָרערט נישט צו שיקען קיין דעלעגאַטען צו די פייערונגען פון 200 יעהריגען יובילי פון דער אוניווערזיטעט אין געטינגען, וועלכע פאַלען אויס ה. י. אויף דעם 30-סטען יוני דעם 3-טען יאָהרצייט פון היטלער׳ס „ריינִיגונגס-אַקציע".

„ניו סטייטסמען" שטרייכט אונטער, אז אין יאָהר 1937 ווערט אויך 100 יאָהר זייט עס זענען פּערטריבען געוואָרען פון האַנאָווער 7 בעריהמטע דייטשע פּראָפעסאָרען פאַר א פּראָטעסט געגען אָפּ-שאַפען די ליבעראַלע קאָנסטיטוציע פון יאָהר 1833 דורך קעניג ערנעסט אויגוסט

די צייטונג רעכענט אויך אויס א רייהע יידישע געלעהרטע פון דעם מאַטעמאַטישען אינסטיטוט אין געטינגען, וועלכע זענען פאַרטריבען געוואָרען פון דייטשלאַנד זייט 1933.

די איינפלוסרייכע ענגלישע צייטשריפט „ספּעק-טייטאָר" שרייבט אין אן אַרטיקעל א. ק. „אן איינ-לאַדונג, וואָס דאַרף ווערען אָפּגעוואָרפען". די איינ-לאַדונגען צו דער פייערונג זענען פונאַנדערגעשיקט געוואָרען צו אַלע וויסענשאַפטליכע אינסטיטוציעס אויף דער וועלט. זיי זענען אָבער נישט אָנגענומען געוואָרען נישט דורך דער קעניגליכער וויסענשאַפט-ליכער געזעלשאַפט און נישט דורך די אוניווערזיטעטען אין בירמינגהאַם און אַנד. קיין שום ענגלישע הויכשול קען די איינלאַדונג נישט אָננעמען, ווייל אין דייטשלאַנד עקזיסטירט שוין נישט קיין אומאָפּ-הענגיגע וויסענשאַפט, צוליב ראַסען-טעמים זענען פון דער געטינגער אוניווערזיטעט בעזייטיגט געוואָ-רען 51 וויסענשאַפטליכע פאָרשער. די פייערונג פאַלט אויס אויף דער צייט פון די ירידה פון דעם גרויסען פיזיש-מאַטעמאַטישען אינסטיטוט, וואָס איז אויפגעבויט געוואָרען טיילווייז פון די ראָקפעלער-פאָנדען דורך געלעהרטע, וועלכע זענען איצט גע-וואָרען פּליטים.

דער אַנטייל פון ענגלישע געלעהרטע אין א דייטשער פייערונג דעם 30-טען יוני האַלט באַדיים א פּערראַט פון די פרינציפּען, אויף וועלכע עס שטי-צען זיך די ענגלישע הויכשולען, אין נאַצי-דייטש-לאַנד איז די וויסענשאַפט געוואָרען א ווערקצייג פון דער קריגס-אינדוסטריע און אַ טרייער משרת פון די וואולגאַרע פאָראורטיילען, וועלכע געבעלס פּרעדיגט אין זיין „אַנגריף". פאַר די געלעהרטע אין ענגלאַנד און אַנדערע לענדער זענען די דאָזיגע טענדענצען נישט אַנעמבאַר.

Dr. REICHER
פּאַלודביאַוואַ 28, טעל. 93-201
ספּעציאַליסט
פאַר מענער · שוועכע · בעהאַנדלונג
ספּעציעלע באַראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליז
רענטגען-באַשטראַלונגען ביי הויט-קראַנקהייטן
נעמט אָן פון 8—11 און פון 5—8 אָוונט
זונטאָג און יום-טוב פון 9—12 בייטאָג

א קינדער־וועגעלע
(סקיצע)
פון אהרן ברעזינסקי

ווען די טעג וואַלטען ווייטער געשטאַנען אַזעל-כע טריבע און רעגענדיגע, ווי עס האָט אָנגעהאַלטען די גאַנצע עטליכע וואָכען, זינט ס׳נפשל איז אויף דער וועלט געפאַלען און זיין מירל איז, אַן אָפּגע-שוואַכטע פון קינפעט, אין בעט געלעגען — וואָלט איהם אפשר אַזוי נישט ווי געטון דאָס האַרץ, לייב חלף׳ן, פאַרוואָס ער קען נישט צוזוועגען ברענגען אַ וועגעלע פאַר׳ן קינד, מ׳זאָל עס קענען, לויט׳ן פאַר-זאָג פון דאָקטאָר, אַרויספיהרען אין פאַ׳ק אַריין שפּאַצירען; אין א רעגען, ווייס ער, טאָר מען סיי ווי נישט גיין מיט קיין עופעלעך אין גאַס, בפרט נאָך מ׳ט אַזאַ שוואַך קינד, ווי זייערס.

האָ אָבער, ווי אויף צו להכעיס, א שיין געטון פּלוצים די פריה-האַרבסטיגע זון, פאַרפלייצט די שטאָט מ׳ט אַזויפ׳ל מילדער, ליכטיגער וואַרימקייט, פאַרפלייצט מ׳ט אַזויפ׳ל אויסגעפּוצטע קינדער-וועגעלעך, וועלכע ציהען ווי צו אַן אויסשטעלונג צום אַלטען, שטאַטישען פּאַרק, געשטויסע גיה-ניך דורך יונגע, שטאָלצע, איבערגענומענע מאַמעס.

לייב חלף זעהט עס אַלץ דורכ׳ן גרויסען פּאַנט-פענצטער פון פאַראיין - לאָקאַל, וואו ער האָט לעצטענס, א דאַנק זיין 20-יאָהריגער, איבערגעגעב-בענער פּאַרטיי-אַרבייט און אָנפיהרונג מיט׳ן קולטור און אויפקלער-קרייזל, געקריגען אַביסעל געצאָהלטע באַשעפטיגונג, — קוקט, קוקט אויף די מאַרשירענדע וועגעלעך. און אין דמיון שוועבט באַלד דורך. פאַרשטייט זיך, ס׳אייגען ליב נפשל מיט׳ן איינגע-שרומפּען, פאַרגעלט פנימל; די ענגע, פאַרשטיקטע בוידים-שטיבעל מיט די פּאַמוגעס; די פּאַר שטראַה-לען, וואָס שלאָגען אָפּ פון אַנטקעגענדיגען מויער, קרענקלעך, נדבהדיג, א׳ף׳ן קינדס וויגעלע... וואָס טוט זי איצט, די קליינע? שלאָפט, אָדער ריסט זיך מיט די לעצטע ביסעל כחות? גיכער מסתם וויינט זי, ווי דער שטייגער איז, און מירל פּלאָנכעט אויך צו צובי׳סלעך. די אייביגע טענה איהרע: אקאָרשט געבוירען געוואָרען, און פיהלט שוין אויף דער יונגער הויט דעם שרעקליכען אומרעכט פון לע-בען... פאַרוואָס? פאַרוואָס?..

— אוודאי איז זי גערעכט, מירל — טראַכט לייב חלף א צורודערטער, אַזש די פעדער ציטערט אין איהם אין האַנט — אָבער... אָבער אַביסעל איז זי אַליין אויך שולדיג, די יונגע ציג... וויפיל מאָל האָט ער עס איהר געוואָרנט, זיך געבעטען ביי איהר: פאָלג מיר, מירל, לאָז עס איבער אויף בעסערע צייטען!! אַזאַ לוקסוס איז נישט פאַר אונז, איז נישט פאַר קיין אָרימע פּראָלעטאַריער!!... זי האָט אָבער נישט געוואָלט הערען און געדענקען; זאָל זיין וואָס עס וויל זיך — האָט זי געטענהט — און כ׳מוז האָבען א קינד, א פּופּעלע מיט בלויע אויגעלעך און בלאָנדע לאָקען!!.. און צומערגסטען, געוועזן וועך זי פּלעגט באַגעגענט ערגעץ, מירל, אַ קינדער-וועגעלע—דאָס ווייבעל פלעגט דעמאָלט ווערען ממש נישט צו דערקענען!! די שטענדיגע בלייכע באַקען צוגליהט און די שוואַרצע צופלעמעל-טע אויגען איינגעגעסען מיט אַזאַ מאַמיש-חיהשער בענקשאַפט אין קינדער-וועגעל, אז עס האָט געריסען ביים האַרצען פון צער, פון רחמנות...

מאַדנע: דאַמאָלס א קינדער-וועגעלע, און איצט די ערשטע זאָרג: — אויך א קינדער-וועגעלע!!...

אט אַזוי לאָזט לייב חלף צום וויפעלסטען מאָל דורך זיין רעיון „די געשיכטע פון א פּראָלעטאַריש זינד", ווי ער רופט עס אָן, קוקט נאָך מיט שטאַרקע בליקען די איילענדיגע, אויסגעפּוצטע וועגלעך, די פעדער ביי איהם ציטערט לייכט אונטער, און דער ברייטער, ווייסער מיט זון-פאַרפלייצטער טראָטואַר רייצט איהם און שטעכט אַזוי שטאַרק די ראיה, אַז ס׳איז רעכט, זיי זאָלען אָנהויבען טרערען, די אויגען — אזא שאַרפע, בלענדענדיגע ליכטיגקייט אזא דין-שניידיגער האַרבסטיגער צער אין דער לופטען!..

אָבער אָט האָט אין איינעם פון די דאָזיגע טעג דער טרוקענער אַפיציעלער טעלעפאָן-גלעקעל פון פאַראיין, זיין צוקלינגען פּלוצים מיט העלער פרייד; לייבעלע, גראַטולי׳ר! — האָט מירל כמעט אַריינגע-זונגען א טרייבעל — דאָס קינד האָט שוין א וועגעלע. א שיין, ווייס וועגעלע, טאָקע פונקט אַזוי... ווו איך האָב געוואָלט... ווי אַזוי? דער מיהמע ה נדבה׳ז מן נגה! געדענקסט נישט דער אלטישקער מוהמעל׳ע פון שטעטעל, וואָס קריגט די סך דאָלאַרען פון אַמעריקע? געקומען היינט אהער צום אויגען-דאָקטאָר און גלייך געקויפט א וועגעלע פאַר פּופּציג גילדען... נו, דאַרף מען זאָרגען, האַ?...

— געוויס דאַרף מען נישט זאָרגען, וואָס עפּעס פאַר זאָרגען? — האָבען די בינטלעך קנייטש ... זיינע אויגען זיך מיטאַמאָל צושיינט, צו... — כאַפּ זיך אָבער נישט מירעלע, אַליין אַראָפּפיהרען דעם וועגעלע פון די טרעפּ, ביסט נאָך צו שוואַך, קינדעלע... אָט קום איך באַלד צולויפען אויף מיטאָג, וועל איך דיר העל-פען אַראָפּטראָגען!

דער גאַנג אַהיים, אין די ווייטע, יודישע געס-לעך — אמתער קפיצת-הדרך, כאָטש ער איז שוין נישט קיין יונגעלע, לייב חלף!... אקאָרשט געוועזן אין פאַראיין — און אָט קאַראַפּקעט ער זיך שוין מיט טאַטישען ציטער אויף די צופוילטע, קרומליכע טרעפּ, ווען פיהרען אין זיין משפחה-נעסט, עפענט די טיר — און וואָס טוט זיך דאָ, וואָס?...

די מוהמע הינדע, א צומאַרשטשעטע, אָבער זשוואַווע, אלטיטשקע, אין א שוואַרצער, זיידענער קאָפּ-טיכעל, פאַרבונדען אונטער דער שפּיציגער גאָמבע, האָט, אונטערהויבענדיג לייכט די קליידעל, אַרומגעטאַנצעלט איבער׳ן צימער, געיאָגט זיך נאָך דער גלעלער, מאָגערער קאַץ, וואָס דרייט זיך דאָ אַרום אויפ׳ן הויפל, און א פּאַק טועבדיג איבער לסוף. קיינ וויגעלע, אריינגעשלידערט האַסטיג אינ׳ם וויגעלע, וואָס איז געשטאַנען ביים פענסטער. געשאָקעלט פרום מיט דער גאָמבע:

— אט אַזוי, אָט אַזוי... אויסוויגען, אויסווי-גען!... א מאָדנע זאַך מיט די היינטיגע ווייבלעך!

— אַלץ דאַרף מען זיי לערנען, אַלץ דאַרף מען זיי ווייזען!.. ווער ווייס עס נישט, אַז אין א נייעם וועגעלע דאַרף מען פריהער אויסוויגען אַ קאַץ, אַז דאָס איז מזל׳דיג פאַר׳ן עופה׳לע?.. נו, וויג, טאַכטערשע, וויג!...

און מירל האָט געוויגט. פאַרלעגען געשמיי-כעלט צו לייבען און געוויגט... „צוואַנציג יאָהר אין דער פּאַרטיי, לייב חלף!"... — האָט איהם א היץ-כוואַליע א שלאָג געטון אין קאָפּ, ער האָט גע-וואָלט שרייען, געוואָלדעווען און נישט געקענט קיין וואָרט אַרויסברענגען, פונקט ווי מ׳וויל שרייען בעת א שלעכטען חלום און די ווערטער בלייבען שטעקען אין קעל. בלויז א ווייטאָגדיגע גרימאַסע האָט, ווי א פּלוצ׳מער פּאַראַליטש, אויסגעקרימט זיין לאַנגען, סקולאַסטען פּנים און די אויגען האָבען שטאַר גע-בלאַנדזשעט אין חלל, באַמערקט פּלוצים די עטלי-כע אָפּגעשלאָגענע נדבהדיגע שטראַהלען אויפ׳ן קינדס - געזל, איינגעשרומפּען פּנימ׳ל, א פינטעל געטון, אין ער איז אַרויס פון צימער.

דער וואָרימער, לויטערער דרויסען, ספּעציעל באַשטימט, דוכט זיך, אויף צו פיהרען קינדער-וועגעלעך, האָט איהם אביסעל באַרוהיגט, לייכטער געמאַכט דעם געמיט. אָן הויכער, אָן איבערגעבויגע-נער, האָט ער אַרומגעשפּאַנט הין און צוריק איבערן שמאָלען הויפעל און געטראַכט אַלץ: עך, מירל! מ׳רל!.. געוועזן מידעלווייז די בעסטע צוהערערין אין זיין קולטור- און אויפקלער-קרייזעל, געוועזן אַזוי ראַדיקאַל אין די געדאַנקען — און איצט, נאָך דער חתונה, אזא איבערקעהרעניש — אי, ווייבער, ווייבער!...

פּלוצים איז איהם איינגעפאַלען: דער קומענדי-גער פרייטאָג אין קולטור- און אויפקלער-קרייז מוז זיין געווידמעט דער דאָזיגער פראַגע... יע, אן אינטע-רעסאַנטע זאַבאַבאָנע ביז גאָר — אויסוויגען א קאַץ!.

און מיט לייכט-צושמייכעלטע סקולעס האָט ער זיך א לאָז געטון אויבען, כדי אַראָפּצופיהרען צוזאַ-מען מיט מירלען דאָס קינד אויפ׳ן ערשטען שפּאַציר.

דאס לאָדזער לעבען

מיטוואָך,
31
מערץ
י"ט
ניסן תרצ"ז

זון-אונטערגאַנג 6.12
זון-אויפגאַנג 5.56

היינט אָדער מאָרגען דער דעקרעט וועגען פונאַנדערלאָזען דעם לאָדזער שטאָט-ראַט

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָט דער לאָדזער וואָיעוואָדע שוין אונטערגעשריבען אַ פאַר־שלאַג צום אינערן־מיניסטעריום וועגען פונאַנדער־לאָזען דעם לאָדזער שטאָט־ראַט.

דער פאָרשלאַג פון לאָדזער וואָיעוואָדע ווערט מאָטיווירט דערמיט, וואָס דער שטאָט־ראַט האָט איגנאָרירט די התראה פון אינערן־מיניסטער. די התראה איז געגאַנגען אין דריי ריכטונגען: 1)) דער שטאָט־ראַט זאָל גלייך צוטרעטען צו די בודזשעט־אַרבייטען, 2)) ס'זאָלען אָנגענומען ווערען די נויטיגע הלוואות אויף צו באַשעפטיגען אַרבייטסלאָזע, און 3) ס'זאָלען אויפהערען די אוואַנטורעס, וועלכע דערנידריגען דעם אַנזעהן פון דער זעלבסטפאַרוואַל־טונג.

ווי באַקאַנט האָבען די סאָציאַליסטישע פראַקציעס זיך אָפּגעזאָגט צו באַטראַכטען דעם בודזשעט, די ענדעקעס האָבען נישט געשטימט פאַר די נויטיגע הלוואות און האָבען נאָך מצהר פאַרשטאַרקט די אוואַנטורעס.

ווי מיר דערוויסען זיך איצט האָט דאָס אינערן־מיניסטעריום אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון לאָדזער וואָיעוואָדע וועגען פונאַנדערלאָזען דעם שטאָט־ראַט, און דער דעקרעט וועגען דעם וועט ערשיינען היינט, שפּעטסטענס מאָרגען.

גלייך ווי ס'וועט ערשיינען דער דעקרעט, וועט צונויפגערופען ווערען די לעצטע זיצונג פון שטאָט־ראַט, אויף וועלכער דער דעקרעט פון אינערן־מי־ניסטער וועט געלייענט ווערען. די דאָזיגע זיצונג וועט זיין אַ געשלאָסענע. קיין דיסקוסיעס קענען נישט פאָרקומען. ס'וועט נאָר קענען געוועהלט ווערען באַ־פולמעכטיגטע אויף וועגנטוועלען אָנקלאָגען די דע־ציזיע פון אינערן־מיניסטער צום העכסטען אדמיניס־טראַטיווען טריבונאַל.

באַלד נאָכ'ן פונאַנדערלאָזען דעם שטאָט־ראַט וועלען באַשטימט ווערען דריי צייטווייליגע יויצע־פרעזידענטען, וועלכע וועלען וואַהרשיינליך זיין די איצטיגע וויצע־פרעזידענטען קאָזלאָווסקי און פאַנ־טשעק און דער העכערער באַאַמטער פון זעלבסטפאַר־וואַלטונגס־דעפּאַרטאַמענט ביים אינערן־מיניסטעריום ה' שימאַנסקי.

גלייכצייטיג וועט אויך באַשטימט ווערען אַ בייראַט פון 36 מיטגלידער.

די סיבה איז — אַן עקאָנאָמישע
צו דעם אקופּאַציע־שטרייק אין דער זגערזשער טיכער־פאַבריק

(א) נאָך מיט 3 וואָכען פאַר „וויעלקאַנאָץ" איז כידוע אויסגעבראָכען אַ שטרייק אין פּראַנגבערס טי־כער פאַבריק אין זגערזש, מחמת דעם, וואָס מ'האָט אין דער פאַבריק געוואָלט צוגעהמען עטליכע יידישע אַרבייטער.

אין רעזולטאַט פון אַן אינטערווענץ מצד די פּראַ־פעסיאָנעלע פאַראיינען האָבען די שטרייקענדע אַר־ביטער פאַרלאָזט די מויערען פון דער פאַבריק, מחוץ 27 אַרבייטער וועלכע זענען אין איהר געבליבען ביז־צען איבער יום־טוב.

פּראַנגבער האָט זי געווענדעט צום אַרבייטס־אינ־ספּעקטאָר, אַז מ'זאָל די דאָזיגע אַרבייטער באַזייטיגען פון דער פאַבריק, אָבער ער האָט באַקומען אַ תשובה אַז די סיבה פונם שטרייק איז אַן עקאָנאָמישע, און דעריבער קאָן זיין ביטע נישט נאָכגעגעבען ווערען.

פּראַנגבער האָט דאַן אויסגעהאַנגען אַ מעלדונג, אַז ער שטעלט אָפּ די פאַבריק אויף אַ האַלב יאָהר. טראָץ דעם אָבער איז אונטערגענומען געוואָרען אַ פּרוב צו ליקווידירען דעם פאַרשנעפּטען סכסוך און אויף דאָנערשטאָג דעם 1 אַפּריל איז צונויפגערופען געוואָרען אַ קאָנפערענץ אין אַרבייטס אינספּעקטאָ־ראַט.

די אַרבייטער פון די אַנדערע זגערזשער פאַבריקען האָבען זיך גערופען באַשטייערט לטובת די שטרייקענדע, וועלכע עס ווערען אויסגעצאָהלט אונ־טערשטיצונגען דורך דער פאַרמיטלונג פון פאַראיין.

דער טעקסטיל־שטרייק
איז דערווייל נישט אַקטועל

(א) נאָך אין סוף חודש פעברואַר ה. י. האָבען זיך די פּראָפעסיאָנעלע פאַראיינען אין שייכות מיט די שטייגענדע חוגה־הוצאות, באַראַטען וועגען דער פראַגע פון קינדיגען דעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך אין דער טעקסטיל אינדוסטריע און וועגען אָנהויבען אַן אַקציע צו העכערען די לוינען.

אָזוי ווי די צייט פון אָנהויבען די אַקציע איז נישט געווען קיין ענטשפּרעכענדע פאַר די אַרבייטער, ובפרט צוליב די חגאות — האָט מען די אַקציע אָפּגע־לייגט ביז סוף מערץ ה. י.

איצט איז דער דאָזיגער ענין ווידער געוואָרען אַקטועל און אין משך פון'ם חודש מערץ זענען פאַר־געקומען רעלעגאַטען - פאַרזאַמלונגען, אויף וועלכע עס איז בפרטיות אַרומגערעדט געוואָרען די פראַגע פון קינדיגען דעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך און אָנהוי־בען די לוין־אַקציע.

טייל דעלעגאַטען האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר'ן אָנהויבען די אַקציע. אָזוי ווי אָבער די דאָזיגע אַק־ציע וואָלט זיך אָהן אַ שטרייק נישט גע־לאָזט אַדורכפיהרען, און פון דער צווייטער זייט — ברייטענדיג זיך צו אַ שטרייק, שטרעבען די טעק־סטילאָווצעס צו פולשטענדיגער סאָלידאַריטעט — איז באַשלאָסען געוואָרען, אַז די קינדיגונג פונם אָפּמאַך און די לייטונג פון דער אַקציע דאַרף אָנטשטומען ווע־רען איינהייטליך דורך דער צווישענפאַראיינס־קאָמי־סיע.

די סיטואַציע האָט זיך אָבער איצט אויף אַזוי פיל פאַרענגערט, אַז דער קאָלעקטיווער אָפּמאַך האָט זיך היינט געענדיגט און אין הסכם מיט דער קלויזולע וועגען אַ פאַל פון נישט קינדיגונג — בלייבט ער גילטיג אויטאָמאַטיש אויף נאָך אַ חודש.

מחמת דעם, וואָס די פּראָפעסיאָנעלע פאַראיינען האָבען ענדגילטיג באַשלאָסען אָפּצוהאַלטען די אַק־ציע אויף אַ חודש צייט, וואָלט די קינדיגונג פונם אָפּמאַך געקאָנט קומען בלויז פון דער זייט פון די פאַ־בריקאַנטען. דאָס איז אָבער איצט כמעט אַן אויס־געשלאָסענע זאַך.

נאָך 5 וואָכען שטרייקען
הויבען אָן די מייסטערס פון דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור" צו אַרבייטען

(א) נעכטען איז אונטער'ן פאָרזיץ פון אַר־בייטס־אינספעקטאָר קאָקאָווסקי פאָרגעקומען אַ קאָנ־פערענץ וועגען ליקווידירען דעם שטרייק פון די מייס־טערס אין דער „ווידזעווער מאַנופאַקטור".

די פאָרשטייער פון דער פירמע האָבען פאָר־געשלאָגען צו רופען אַן אַרביטראַזש־קאָמיסיע, וועל־כע זאָל אַרויסגעבען אַ פסק, וואָס זאָל פאַרפליכטען ביידע צדדים, אָבער מיט'ן תנאי, אַז די מייסטערס זאָלען אָנהויבען צו אַרבייטען.

נאָך אַ באַראַטונג האָבען די פאָרשטייער פון די מייסטערס אָנגענומען די פּראָפּאָזיציע און מסכים געווען אויף אַן אַרביטראַזש־קאָמיסיע.

נאָך 5 וואָכען שטרייקען וועלען זיי היינט אָנ־הויבען די אַרבייט.

די קאָמיסיע וועט אין משך פון צוויי—דריי וואָכען אַרויסגעטראָגען איהר אורטייל, וועלכער וועט ענדגילטיג ליקווידירען דעם סכסוך.

אין דער קאָמיסיע וועט אַריין אַ באַאַמטער פון מיניסטעריום פאַר עפענטליכער שוץ.

ס'איז כדאי צו באַמערקען, אַז נאָכ'ן אָנגעהמען דעם אַרביטראַזש, האָט זיך די פירמע פאַרפליכ־טעט איבערצולאָזען די מייסטערס אויף זייערע פרי־העריגע פּאָסטענס און נישט אָנצווענדען קיין רעפּ־רעסיעס פאַר'ן שטרייק.

צי וועט פאָרקומען אַ שטרייק
אין דער בוי־אינדוסטריע

(א) אויף היינט איז צונויפגערופען געוואָרען אין קרייז־ אַרבייטס אינספּעקטאָראַט אַ קאָנפערענץ וועגען שליסען אַ קאָלעקטיווען אָפּמאַך פאַר דער בוי־אינדוסטריע.

די בוי אַרבייטער פאָדערען אַ 20־פּראָצענטיגע הוספה.

עס איז חאָ אַ באַשלוס, אַז אויב עס זאָל נישט קומען צום אונטערשרייבען דעם אָפּמאַך, וועט אויס־ברעכען אַ שטרייק.

צוליב אָבער דער גינסטיגער קאָניונקטור איז צו האָפען, אַז די אַרבייטס־געבער וועלען איינגיין אויף הנחות און דער סכסוך וועט אויסגעגליכען ווערען.

די אַקציע פון די אַרבייטער
אין די טוך־דרוקערייען

(א) דעם 31 ד. ח. ענדיגט זיך דער טערמין פונ'ם קאָלעקטיווען אָפּמאַך פאַר די אַרבייטער אין די טוך־דרוקערייען.

די אַרבייטער פיהרען איצט אַ'ן אַקציע וועגען העכערען די לוינען, מחמת דער פערטייערונג פון די שפּייז־אַרטיקלען.

אין שייכות דערמיט האָט דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר צונויפגערופען אַ קאָנפערענץ אויפ'ן 2 אַפּריל ה. י.

אַ תביעה אויף 13,000 זלאָטעס

(א) די אַרבייטער פון דער לוין־וועבעריי „האָ־ראָוויטש און שאַפּיר" (ליפּאָווא 83) זענען איצט אַרויסגעטראָטען מיט אַ תביעה צו דער פירמע אויף אַ סומע פון 13,000 זלאָטעס פאַר'ן שטיין אָהן אַרבייט, אורלויבען און איבערשעה'ן.

טעאַטער
„פילהאַרמאָניע"
20 נאַרוטאָוויטשאַ 20
טעל. 213־84

לעצטע גאַסטשפּילען
קונסט־טעאַטער
מאָריס שוואַרץ־אַנסאַמבל

היינט, מיטוואָך, 9.30 אָוונט
באַטייליגונג פון מאָריס שוואַרץ'ס וועלט־אויפפיהרונג

יאָשע קאַלב

דראַמע אין 2 טיילען, 26 בילדער פון י. י. זינגער. דראַמאַטיזירונג און רעזשי: מאָריס שוואַרץ. מוזיק: לעאָן כוציז. טענץ: ליליאַן שאַפּירא.
דעקאָראַציעס: אַלעק משערטאָוו. אָריגינעלע דעקאָראַציעס, קאָסטיומען און ספּעצ־יעלע ליכט־אַפּאַראַטען פון אַמעריקע.
80 פּערזאָן אויף דער בינע!
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער פילהאַרמאָניע.

נאָך די טראַגישע פאַרפאַלען אין דער עלעקטראָוניע

(א) ווי מיר האָבען געמעלדעט זענען די פאָריגע וואָך געשעהן צוויי טויט־פאַלען אין דער עלעק־טראָווניע, בעת וועלכע עס זענען אויף אַ טראַגישען אופן — דערהרגעט פונם עלעקטרישען שטראָם — אומגעקומען די מאָנטערען סטעפאַן קאַשינסקי און יוזעף טשעכאָנאָווסקי.

אין שייכות מיט די דאָזיגע אומגליקספאַלען האָט דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר באַשלאָסען צו באַשטימען אַ ספּעציעלע פאַר־קאָמיסיע וואָס זאָל אַלזייטיג אויס־פאָרשען די אַרבייטס־ און זיכערקייטס - באַדינגונגען אין דער לאָדזער עלעקטראָווניע.

ספּעציעל האָט פאַראינטערעסירט דעם פאַל מיט קאַשינסקין, וועלכער האָט די טעג געזאָלט חתונה האָבען, און ער איז אומגעקומען אויף זיין פּאָסטען, אָפּהיטענדיג די עלעקטראָווניע פאַר אַ גרויסען היזק.

די פאַר־קאָמיסיע דאַרף פעסטשטעלען ווער עס איז שולדיג אין דעם שרעקליכען טויט פון די אומ־גליקליכע מאָנטערען.

ביי'ער פאָלקסבלאַט

צוגאַב־פאַבאַר־קאָמיסיע

(א) היינט ד. 31 ד. ח. וועט אין לאָקאַל (פּעטרי־קאָווער 165) אַמטירען די צוגאַב פאַבאַר־קאָמיסיע. שטעלען דאַרפען זיך די פאַבאָראָווצעס פון יאָהר־גאַנג 1915 און עלטערע, וועלכע האָבען נאָך ביז איצט נישט רעגולירט די מיליטער־פליכטען, דאַרפען זיך שטעלען די, וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1. 4. 6. 7. 10. 12. 13. און 14־טען פּאָליציי - קאָמי־סאַריאַטען.

פאַראורטיילט דורכ'ן סטאַראָסטווע־געריכט

(א) דאָס סטאַראָסטווע־געריכט האָט פאַרמשפּט דעם אינהאַבער פון אַ זועגעלע מיט פּאַמעראַנצען, מרדכי קליגער (בושעזשינער 64) אויף 14 טעג אַרעסט פאַר'ן האַנדלען אָהן אַ פּאַטענט, און שטע־רען דורך זיין האַנדעל דעם גאַס־פאַרקעהר.

פאַר'ן נישט ריכטיגען פאָהרען איבער דער גאַס זענען אויך פאַרמשפּט געוואָרען צו 3 טעג אַרעסט די דראָזשקערס: יחיאל מאַשקאָוויטש (מאַסאַרסקאַ 20) און יאַן זשעלינסקי (מלינאַרסקאַ 21).

די רווחים פון די לאָדזער טראַמוואַיען

(א) אויפ'ן יסוד פון בילאַנס פון דער אַקציע־געזעלשאַפט פון די לאָדזער טראַמוואַיען באַטרעפט די הכנסה פאַר'ן יאָהר 1936 2,788,241 זל. די דיווי־דענדע באַטרעפט 30 זל. פון יעדער אַקציע פון נאָ־מינאַל ווערט פון 600 זל. און ווערט אויסגעצאָהלט אָנהויבענדיג פון 24 מערץ 1937 דורך דער באַנק פון די אינדוסטריעלער אויפ'ן יסוד פון 8־טען קופּאָן.

מען דאַרף גלייכצייטיג באַטאָנען, אַז לויטן סטאַ־טוט נעהמט די דיווידענדע, וואָס איז אין משך פון 5 יאָהר נישט אָפּגענומען געוואָרען,, איבער אַלס איי־גענטום פון דער אַקציען געזעלשאַפט.

אַנשטעקענדע קראַנקהייטען אין לאָדז

פון 21 ביז'ן 27 מערץ זענען אין דער געזונדהייטס־אָפּטיילונג ביי דער שטאָט־פאַרוואַל־טונג אָנגעמעלדען געוואָרען פאָלגענדע פאַלען פון אַנשטעקענדע קראַנקהייטען:

בויך־טיפוס 3 פאַלען (פאָריגע וואָך 8 פאַלען) [illegible]ספעריס 15 פאַ[illegible]ען (17) שקאַרלאַטין 13 פאַלען [illegible]1), מאַזלען 43 פאַלען (28), קאָקליוש 3 פאַלען, [illegible], קימפּעט־היץ 2 פאַלען (3) קאַרק־שטייפעניש [illegible]פאַלען (3) רויז 4 פאַלען (2).

אין אַלגעמיין זענען אָנגעמאָלדען געוואָרען [illegible]ין דער וואָרגאַנגענער וואָך 85 פאַלען פון אַנ־שטעקענדע קראַנקהייטען — פאָריגע וואָך 81 פאַלען.

פאַרקויף פון אויסבראַקירטע פערד

די מיליטער־אָפּטיילונג ביי דער שטאָט־פאַרוואַלטונג טיילט מיט, אַז דעם 2 אַפּריל, 11 אַ זייגער פריה וועט פאָרקומען דער פאַרקויף דורך אַ ליציטאַציע די אויסבראַקירטע מיליטערישע פערד אויף דעם פּלאַץ פון שטאָטישען שעכט־הויז אויף אינזשיניערסקאַ גאַס.

KINO-TEATR
MIRAŻ

גרויסער
יום־טוב־פּראָגראַם!
Adolf
DYMSZA
אין פילם א. נ.:
BOLER i LOLER
אָנהויב אין יום־טוב — 12 ביי טאָג.

דאס טוך- און קאָרט-געשעפט פון **B. I. MAROKO i S-wie** נאַוואָמיעסקאַ 8 טעל. 152-77
בילליצער שטאָפען פאַר הערען און דאַמען
רעיעלע בעהאַנדלונג! פאַבריקס-פּרייזען!
בעזיצט דעם גרעסטען אויסוואַהל פון די פיינסטע הורט און דעטייל!

צוזאַמענפאָהר פון יודישע בעקער-מייסטער אין דער וואָיעוואָדזטווע איז נעכטען פאָרגעקומען אין לאָדז

נעכטען איז אין לאָקאַל פון בעקער-צעך, פּילסודסקיעגאָ 57 פאָרגעקומען א צוזאַמענפאָהר פון יודישע בעקער-מייסטער אין דער לאָדזשער וואָיעוואָדזשטווע.

צום צוזאַמענפאָהר זענען געקומען 40 דעלעגאַטען פון אין ערך 20 שטעט אין דער וואָיעוואָדשאַפט. די וואַרשאַווער בעקער-צענטראַלע ביים יודישען האַנדווערקער פאַרבאַנד איז געווען רעפּרעזענטירט דורך דעם פּרעזעס קליימאַן, וויצע-פּרעזעס קאָרמאַן און אַדוואָקאַט צאַלמאַן.

אלס פאָרזיצער פון צוזאַמענפאָהר איז געוועהלט געוואָרען דער סטאַרשי פון לאָדזער צעך ה' צוויליג, אלס בייזיצער די ה"ה קופּערמינץ און קאָרמאַן.

באַגריסט דעם צוזאַמענפאָהר האָבען: רעמבעלינסקי, אין נאָמען פון לאָדזער בעקער-צעך. פרייַנד — צענטראַלען יודישען האַנדווערקער - פאַרבאַנד, גראַנסקאַ 40, פאַרזשענטשעווסקי — לענטשיץ, פּאַדעמבסקי — פּאַביאַניץ, פיין — פּיעטריקאָוו, קראַוזע — בזשעזשין א.א. פּרעזעס מינצבערג האָט אין נאָמען פון דער קהלה פאַרוואַלטונג צוגעשיקט א שריפטליכע באַגריסונג.

דעם ערשטען רעפעראַט וועגען דער פראַגע פון ערלויבען צו באַקען זונטאָג און די חגאות, האָלט ה' רעמבעלינסקי, ער שטעלט זיך אָפּ דערויף וואָס די יודישע בעקער זענען געצוואונגען צו רוהען צוויי טעג אין וואָך. מאַנכסמאָל ווען ס'פאַלט אויס א חגא אויך מעהר, צוליב דעם פערלירט דער בעקער זיין קאָנקורענץ־פעהיגקייט און ס'ווערט אונטערגעבראָכען זיין עקזיסטענץ. א חוץ דעם פאָרגעסערט דאָס די אַרבייטסלאָזיגקייט פון בעקער-פאַך, דער רעפערענט פיהרט אויס, אז ס'דאַרף אונטערגענומען ווערען אן אקציע אז מ'זאָל ערלויבען צו באַקען אין דער נאַכט פון שבת אויף זונטאָג און צו פאַרקויפען דאָס נעבעקס עטליכע שעה זונטאָג פאַרמיטאָג.

דאַן רעפערירט דער סטאַרשי ה' צוויליך די פראַגע פון אויסברייטערען די טעטיגקייט פון לאָדזשער בעקער-צעך אויפן לאָדזער פאָוויאַט. ס'האַנדעלט זיך וועגען דעם וואָס די יודישע בעקער־מייסטער אין די קליינע שטעטלעך האָבען ביז איצט געהערט צו די נעמישטע צעכען. איצט האָט מען זיי פון חאָרט אויסגעשלאָסען, קיין אייגענע צעכען קענען זיי נישט גרינדען, העריבער דאַרפען זיי קענען געהערען צום לאָדזער יודישען בעקער-צעך.

דעם רעפעראַט וועגען די פּרייזען פון געבעקס אין צוזאַמענהאַנג מיטן שטייגען פון די מעהל-פּרייזען, רעפערירט ה' העטעבאָוויטש, ער האַלט אז די קאַלקולאַציעס פון די געבעקס-פּרייזען דאַרף זיך שטיצען אויף די נאָטירונגען פון מעהל אויף דער תבואה-בערזע.

אדוו. צאַלמאַן רעפערירט דאַן די פראַגע וועגען סצאַלירען דעם אומזאַץ-שטייער אויף דעם אופן, אז דער דאָזיגער שטייער זאָל גענומען ווערען נאָר אין דער מיהל און די בעקער זאָל ווערען באַפרייט פון איהם, אדוו. צאַלמאַן באַריהרט נאָך די פראַגע פון די פּרייזען און די נאָוועלע צום געזעץ וועגען ליקווידירען די נישט-מעכאַניזירטע אין קעלער-בעקעריעז, ער ווייזט אָן אז דערוויל איז לויט אַן אויפטראַג פון מיניסטעריום אָפּגעהאַלטען געוואָרען די אקציע צו ליקווידירען די דאָזיגע בעקעריעז.

ה' מענדעל קופּערמינץ רעפערירט דאַן די פראַגע וועגען שאַפען א גמילת-חסדים קאַסע אין גרעסערען פאָרנעם ביים בעקער-צעך, די דאָזיגע קאַסע וועט קע נען זעהר פיל אויפטון ביים ערהייבען קרעדיט די פאַראָרימטע בעקערס און ס'וועלען קענען דערהאַלטען ווערען זייערע פּאָזיציעס.

נאָכדעם ווי דער פּרעזעס פון דער בעקער-צענטראַלע ה' קליימאַן גיט אָפּ א באַריכט וועגען דער טעטיגקייט פון דער צענטראַלע ווערט געוועהלט א פער מאַנענט-קאָמיסיע פון פאָלגענדע פּערזאָנען: אדוו. צאַלמאַן (וואַרשע), מרדכי לייזעראָוויטש (לאָדז), פּאָזנאַנסקי (זגערזש), זיידמאַן (פּאַביאַניץ) און שימקעוויטש (אָזאָרקאָוו).

אין דער דיסקוסיע וועגען אלע רעפעראַטע רעפּרעזענטען האָבען אָנטיילגענומען קאַט (קאַליש), קרויזע (בזשעזשין), שימקעוויטש (אָזאָרקאָוו), סטאַרשי צוויליך, פאָרסטאַרשי קופּערמינץ, העטעבאָוויטש, רעמבעלינסקי, לייזעראָוויטש א. א.

צום שלוס זענען אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע רעזאָלוציעס:

אין דער פראַגע פון באַקען אום זונטאָג: ארויסגעהענדיג פון שטאַנדפּונקט, אז דער קריזיס אין בעקער-פאַך ווערט נאָך מעהר פאַרגרעסערט דערמיט, וואָס די יודישע בעקער-וואַרשטאַטען ווערען געצוואונגען צו רוהען 2 טעג אין וואָך און בעת עס פאַלט אויס א חגא טאָג נאָך מעהר, ווענדעט זיך דער צוזאַמענפאָהר צו די געהעריגע מאַכט-אָרגאַנען צו ערלויבען צו באַקען אין יודישע בעקער-וואַרשטאַטען אין זונטאָג און חגאות. כדי אזוי אַרום צו פאַרקלענערען די אַרבייטסלאָזיגקייט אין פאַך.

וועגען פאַרברייטערען די טעטיגקייט פון צעך אויפן פּאָוויאַט: צוליב דעם וואָס די יודישע בעקער-מייסטער אין לאָדזשער פּאָוויאַט, זענען אויסגעשלאָסען געוואָרען פון די נעמישטע צעכען, באַשליסט דער צוזאַמענפאָהר זיך צו ווענדען צו דעם אינדוסטריע אַמט ווי אויך צו דער האַנדווערקער-קאַמער, אז זיי זאָלען ערלויבען דאָס די יודישע בעקער־מייסטער אין לאָדזער פּאָוויאַט זאָלען קענען געהערען צום לאָדזשער יודישען בעקער-צעך.

וועגען רעגולירען די פּרייזען פון געבעקס: דער צוזאַמענפאָהר ווענדעט זיך צו די געהעריגע רעגירונגס אינסטאַנצען, אז די אָרטיגע מאַכטס אָרגאַנען זאָלען קענען קאַלקולירען די פּרייזען פון געבעקס לויט די אָפיציעלע נאָטירונגען פון מעהל אויף דער תבואה-בערזע.

וועגען סצאַלירען דעם אומזאַץ-שטייער: דאָס איינמאָהנען דעם אומזאַץ שטייער ביי יעדען בעקער - מייסטער באַזונדער פּרעזענט צו א נישט-עהרליכע קאָנקורענץ צווישע די בעקערס גופא דער צוזאַמענפאָהר זעהט דעם אויסוועג פון דער לאַגע, אז דער אומזאַץ שטייער אין בעקער־פאַך זאָל סצאַלירט ווערען אויף דעם אופן, אז ער זאָל איינקאַסירט ווערען אין דער ערשטער האַנט, דאָס הייסט ביי די מיהלנער.

וועגען דער גמילת חסדים קאַסע: צוליב דער גרויסער אָרימקייט וואָס הערשט אין די רייהען פון די יודישע בעקער -מייסטער לעגט פאַר דער צוזאַמענפאָהר צו גרינדען ביי אלע בעקער-צעכען גמילת-חסדים קאַסעס, כדי אַרויסצוהעלפען מיט אומזיסטע קרעדיטען.

וועגען דער בעקער - צענטראַלע: צוליב דער אַנגעהויערער וויכטיגקייט, וועלכע ס'האָט די עקזיסטענץ פון אן אַלפּוילישער צענטראַלע פון יודישע בעקער־מייסטער, וואָס איז געגרינדעט געוואָרען אין יאָהר 1936 און שטעהט אויף דער וואַך פון די אינטערעסען פון די יודישע בעקער־מייסטער אין פּוילען, לעגט פאָר דער צוזאַמענפאָהר אז כדי צו שטאַרקען די דאָזיגע אָרגאַניזאַציע און כדי צו קאָנסאָלידירען דאָס פאַך, זאָלען זיך די יודישע בעקער-מייסטער אינדיווידועל פאַרשרייבען אלס מיטגלידער פון דער צענטראַלע.

וועגען וואַסער - אַנאַליזען צוליב דעם, וואָס דער אינדוסטריע-אַמט פאַרלאַנגט פון די בעקערס יעדעס יאָהר צוצושטעלען אַן אַנאַליז פון וואַסער, האָט דער צוזאַמענפאָהר באַאויפטראַגט דעם לאָדזער בעקער־צעך אויסצופּראַלען, אז אַן אַנאַליז פון וואַסער זאָל פאָרקומען איין מאָל אין 3 יאָהר.

וועגען די פאַרקויפס - באַדינגונגען: צוליב דעם, וואָס ביי די בעקערס איז אָפּגעשטעלט געוואָרען דער קרעדיט, באַשליסט דער צוזאַמענפאָהר צו פאַרקויפען נאָר פאַר קאַסע.

נאָך דעם שלוס-וואָרט פון סטאַרשי ה' צוויליך איז דער צוזאַמענפאָהר געשלאָסען געוואָרען.

גוט מאָרגען!

נאָכ'ן סדר...

האָלטען מיר שוין מיט מזל נאָכ'ן סדר. נאָך די כוסות, נאָך די מכות, נאָך די חרוסת, ס'טאָגט שוין ס'טעפעל שמאַלץ, די מצות ווערען וויניגער, ס'שרייקענען אין די פלעשלעך ווין. מ'ציילט שוין די קניידלעך אין טאָפּ. דער יום-טוב רוקט זיך, דערפאַר איז פון סדר קיין זכר נישט געבליבען. אויב ס'איז דאָ ביי אונז א שטיקעל סדר, איז עס נאָר די ערשטע צוויי פסח-נעכט. באַלד צומאָרגענס גייט אַליין אזוי ווי א גאַנץ יאָהר — אָהן א סדר, אין מסחר איז נישטאָ קיין סדר, אַמאָל איז געווען א ווינטער-סעזאָן און א זומער-סעזאָן; היינט ווערט מען פסח-צייט געשוואָלען פון קעלט, זוכט מען וואַרימע מלבושים און ווינטער-וועש, און נאָך סוכות וואַרימט די זון, זוכט מען זומער-זאַכען, דער שפּיץ איז, אז זומער שיקען די קונים תורה די ווינטער-סחורה און ווינטער — די זומער-סחורה — ס'איז נישטאָ קיין סדר.

דאָס אייגענע איז מיט אונזער געזעלשאַפטליכער אַרבייט: אזוי ווי מ'קאָנקורירט מיט עולם-הזה אַרטיקלען, אזוי גייט א קאָנקורענץ אויף עולם-הבא אַרטיקלען. פון איין „לינת" ווערען געבוירען צעהן לינת'לעך. פון איין „תהלים" ווערט א טוץ תהלים'לעך, פון איין „חסד" מאַכט זיך א האַלב טוץ חסד-לעך. מאַכט זיך א „העכטעל", גייט אויף איהם א מעיעג. מ'רייסט דעם „העכט" פאַר די פּאָלעס. יעדער שרייט: דאָס איז מיין „קליענט"!...

און טאָמער איז וועניג, עפענט זיך אין לאָדז א וואַרשאַווער חסד-פיליאַלע... מיט א ווינטאַווע, אפּישירט איהר „קרעמעל" אויף די פאַרקאַנעס — אָהן א סדר....

דאָס אייגענע איז אין דער פּאָליטיק. אויך דאָרט גייט עס אָהן א סדר. אויף שריט און טריט באַמערקט איהר, אז ס'איז קיין סדר נישטאָ.

אָבער דאָס קען מען נישט זאָגען וועגען... סעקוועסטראַטאָר, ער האָט יאָ א סדר: ער נעמט — פּסחר...

אב—נעק.

אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט - דיזשורען

(א) שטעקעל (לימאַנאָווסקיעגאָ 37), יאַנקעלעוויטש (אַלטער מאַרק 9), סטאַנקיעוויטש (פּאָמאַרסקאַ 91), באַדקאָווסקי (זגיערזקאַ 45), גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 6), האַמבורג (גלובנאַ 50), פּאַוולאָווסקי (פּיעטריק. 307).

זעלבסטמאָרדען

(א) אויף דעם לאָדז-קאַלישער וואָקזאַל האָט זיך געסמט מיט לומינאַל דער 27-יעהריגער סטאַניסלאַוו זאַיאַנטשקאָווסקי (פון קוויעטשיסטאַ 7).

אויפ'ן באַלוטער מאַרק 6 האָט זיך גענסמ'ט מיט יאָדינע די 27-יאָהריגע העלענאַ באַכטשינסקאַ.

דאָס זעלבע האָט געטון אויף דער פראַנציסקאַנער גאַס די 20-יאָהריגע נאַטאַליא נאָוויצקאַ (פּאָטשטאָוואַ 11).

פּאָגאָטאָוויע האָט זיי ערטיילט ערשטע הילף.

פערזיכער דייןעקזיסטענץ שפּאָרזאַמקייט!
אמבעסטען דורך א וואָקלאַד-ביכעל פון דיין אייגענער אינסטיטוציע
BANK KUPIECKO-KREDYTOWY Sp. w ŁODZI
29 PIOTRKOWSKA 29 נור
די בעסטע בעדינגונגען!
געזעצליך געשיצט געהיימניס פון וואָקלאַדן!
שטעלט אייך סאָלידאַריש אין די רייהען פון אונזערע אפּשפּאָרער!
מיט איינענע כחות צו א געזיכערטער צוקונפט!

ר. איזראַעל

אויף נאָוואָמיעסקאַ

שפּאַנענדער ראָמאַן פון לאָדזער לעבען

77

— אָבער וואָס וועט זיין מיט מיין אַדאָפּטירטען יונגעלע. ער איז דאָך איצט מיין. ער האָט זיך מיר אזוי איינגעבאַקען אין האַרצען, אז איך וואָלט איהם נישט געקענט גלאַט פּשוט אוועקוואַרפען. איבעריגענס איז דאָך א רחמנות אויף איהם. איך האָב דאָך נישט געהאַט קיין שלעכטע כוונות, ווען איך האָב איהם צו זיך גענומען אויף שטענדיג. איך בין דאָך נישט אויסען געווען מיין טובה נאָר די טובה פון מאַ'ר'ן. איך האָב דאָך איהם געוואָלט טרייסטען, דערפרייען. אי, דערפון זענען אַרויסגעקומען אזעלכע גרויליגע זאַכען, איז עס נישט מיין שולד. נאָך ווייניגער איז די שולד פון דעם יונגעלע.

— איך קען די גאַנצע געשיכטע. איהר דאַרפט מיר גאָרנישט דערציילען. איך וואָלט דווקא געוואָלט אויסמיידען צו רעדען וועגען דעם, בעת מ'ר האָבען צו ערלעדיגען ענינים, וועלכע האָבען א שייכות צו דער צוקונפט. אייערע גוטע כוונות זענען נישט געווען גוט אויסגערעכענט. דעריבער האָבען זיי זיך שלעכט פאַרענדיגט. אויב ס'האַנדעלט זיך וועגען דעם דאָזיגען ענין, האָבען מיר וועגען דעם צ'בערגערעדט מיט ראָזענען און מיר האָבען זיך אָפּגערעדט, אז דאָס קינד דאַרף פאַרזאָרגט ווערען. ראָזען האָט איצט געבוג מיטלען, אז ער זאָל קענען דאָס קינד דאָ אויסהאַלטען. מ'דאַרף עס אַוועקגעבען אין אן ערציהונגס-אַנשטאַלט, איך וועל באַלד באַצאָהלען פאַר א געוויסער צייט און דאַן וועט ראָזען רעגעלמעסיג צושיקען אויף אויסהאַלטען און ערציהען דאָס יונגעל, ביז ער וועט ווערען זעלבסטשטענדיג.

— אָבער...

— איך פאַרשטיי אויך דעם דאָזיגען „אָבער" אויף וועלכען איך וועל אייך ענטפערן גלייך אָן אָבער. איהר זענט נישט די מוטער פון דעם קינד און איהר קענט נישט האָבען, ווי איהר זאָלט דאָס נישט וועלען, די זעלבע געפיהלען פאַר איהם ווי א מוטער. איהר קענט זיין די בעסטע ערציהערין פאַר איהם. דאַרף מען זיך באַמיהען צו געפינען אזא אָרט איהם צו ערציהען, וואו ס'זאָל איהם זיין נישט ערגער ווי ביי אייך. איבריגענס וועט דאָך הענריק פיינבערג זיך איצט אומקעהרען קיין לאָדז און ער וועט קאָנען זיין קינד זיך צוריקנעהמען. איהר וועט דאָך דעמאָלט נישט האָבען גאָרנישט געגען דעם.

— איך האָב אפילו באַקומען א בריף פון איהם, אין וועלכען ער האָט מיר געדראָהט, אויב איך וועל איהם דאָס קינד נישט צוריקגעבען.

— וועגען דעם ווייס איך נישט. אָבער דער ענין ווערט נאָך פּשוטער. מיר וועלען דאָס קינד איבערלאָזען דאָ צו ערציהען מיט דער דיספּאָזיציע, אז אויב הענריק פיינבערג וועט זיך מעלדען, זאָל מען איהם נישט מאַכען קיין שוועריגקייטען, אויב ער וועט עס וועלען צוריקנעהמען פאַר זיך.

— איך האָב פיינבערג'ן א'יף דעם בריף נישט געענטפערט, האָט צילקע ווייטער דערציילט, ווייל איך האָב נישט געהאַט וואָס צו ענטפערן. איך האָב נישט געוואוסט, אויף וועלכער וועלט איך געפין זיך. דעריבער האָב איך געלאָזט דעם ענין אזוי ווי ער גייט.

— דוכט זיך מיר, האָט פאָגעל געוואָלט פאַרענדיגען זיין ווידיזיט, אז מיר האָבען זיך פאַרשטאַנען און איך האָב אייך געגעבען אן אויסוועג צו דער לאַגע. דאָס אַרומרעדען דעם ענין נאָך אַמאָל און ווידער אַמאָל האָט נישט קיין שום זין. עס איז איצט אָפּהענגיג נאָר פון אייך, ווי אזוי איהר פאַרקוקט זיך דערויף.

דער רעדנער־כח פון פאָגלען איז געווען א גרויסער. ער האָט געווירקט נישט נאָר מיט זיין רעדען, נאָר מיט דער אויפריכטיגקייט און זיין טאָן און מיט דעם ווילען, וואָס ער האָט אַרויסגעוויזען צו העלפען צילקען. ס'איז דער פרוי געווען אוממעגליך איהם זיך אַקעגענצושטעלען. זי האָט נישט געפינען קיין שום אַרגומענטען, וועלכע זאָלען קענען אָפּווענדען א הר־ע רייד. זי האָט נאָך געוואָלט טאַקע טען וועגען דעם, אָבער האָט שוין נישט געקענט. זי איז געווען אינגאַנצען אונטער'ן רושם פון פאָגעלס רייד און פון דער גליקליכער צוקונפט, וועלכע ער האָט איהר פאָרגעשטעלט. דער־צו האָט נאָך ביי צילקען געווירקט דאָס שטאַרקע געפיהל צוריקצוקעהרען זיך צו איהר מאַן, וועלכען זי האָט אזוי שטאַרק געליבט און מיט וועלכען זי האָט פאַרבראַכט אזויפיל גליקליכע יאָהרען. זי האָט זיך דערצייהרט. צילקע האָט אויסגעשטרעקט די האַנד צו פאָגלען און געזאָגט:

— איך בין מסכים מיט אייך, איך דאַנק אייך פאַר אַלץ, וואָס איהר האָט געטון און וואָס איהר, ווילט נאָך טון פאַר מיר.

— ווייניגער פאַר אייך, ווי פאַר מיין פריינד ראָזען, האָט פאָגעל מיט א שמייכעל צוגעגעבען. אויב דאָס, וואָס איך טו פאַר איהם, איז אויך גלייכצייטיג פאַר אייך, דערי'ן בין איך שוין נישט שולדיג.

— איהר זענט זעהר באַשיידען, הער פאָגעל, אָבער זייט ווויסען, אז איך בין א מענש, וועלכער קען פאַר א טובה אָפּענטפערן מיט א טובה, ווען איך האָב נאָר די מעגליכקייט דערצו.

— אָ, איך דאַנק אייך, מאַדאַם, פאַר דער טובה, וואָס איהר זאָגט מיר שוין צו. איך האָב זעהר פיל וועגען אייך געהערט און איך קען מיר איינרעדען, אז איך קען אייער כאַראַקטער.

פאָגעל האָט זיך געזעגענט מיט צילקען:

— ס'בלייבט נישט מעהר איבער, האָט ער געזאָגט, אז מיר זאָלען מאָרגען פאָהרען קיין לאָדז צוזאַמען מיט די קינדער.

— איך קען נאָך נישט מאָרגען.

— פאַרוואָס? איהר האָט נישט אויף די הוצאות? דאָס איז א קלייניגקייט. איך האָב באַקומען געלד פון ראָזענען אויף אלע הוצאות, וואָס זענען נויטיג ביז איהר וועט קומען קיין דייטשלאַנד. ס'איז דעריבער איבריג אָפּצושלעפּען מיט דער ערלעדיגונג. וואָס פריהער מיר וועלען דאָס טון אַלץ גלייכער וועט זיין. אַלזאָ, מיר פאָהרען מאָרגען, ערלויבט מיר אויב איך וועל איצט זוערען א שטיקעל דיקטאַטאָר. איך בין געוואוינט צו ערלעדיגען ענינים שנעל און ראַדיקאַל, אָהן שום פאַרשלעפּעניש, באַזונדערס אַרער צו טון האַלבע זאַכען. פּאַקט איין דאָס נויטיגסטע, וואָס איהר דאַרפט, נעהמט די קינדער און מיר פאָהרען קיין לאָדז. דאָרט וועלען מיר ווייטער טון דאָס, וואָס מען וועט דאַרפען.

— גוט, האָט צילקע געזאָגט. בעקומענדיג מוס און הומאָר. מיר פאָהרען מאָרגען קיין לאָדז.

(המשך קומט)

לאָדזשער דאַקטוירים=קאַמער

פאָדערט אויף די מיטגלידער איינצוצאָהלען די באַשטייערונגען פאַר דער ווינטער-הילף-אַקציע

די לאָדזשער דאַקטוירים=קאַמער פאָדערט אויף אַלע מיטגלידער, פּינקטליך איינצוצאָהלען דורכ׳ן לאָדזשער בירגער=קאָמיטעט די באַשטייערונגען פאַר דער ווינטער-הילף=אַקציע. די פאַרוואַלטונג מאַכט אויפמערקזאַם, אַז געגען די וואָס וועלען נישט רעגולירען די באַשטייערונגען, וועלן אנגעווענד׳עט ווערען סאַנקציעס, מיטטיילענדיג די נעמען דער פינאַנץ-קאַמער.

אוז, גיי, טו איהר עפּיס...

(א) העַנריק מאַמאַ (א לאָקאַטאָר״ פון דעם הקדש אויף דער צמענטאַרנאַ) האָט זיך גוט אָנגעשיכורט און זיך אוועקגעלייגט אויף די טראַמוואַי-שינעס אויף ראָג 11 ליסטאָפּאַד און צמענטאַרנע און וויפיעל מ׳האָט אין איהם נישט אַריינגערעדט, ער זאָל אוועק פון דאָרט האָט ער אַלע געהערט, ווי דעם קאַטער און זיך געכאַפּט שלאָגען. ערשט פּאָליציי האָט זיך געקאָנט מיט איהם אַן עצה געבען, דאָס סטראָפּטווע-געריכט האָט איהם נעכטען פאַרמשפט אויף 3 טעג אַרעסט.

זי איז נישט פאַרפאַלען געוואָרען

(א) פאַריגע וואָך האָבען די היגע צייטונגען אַלאַרמירט וועגען דער 16-יאָהריגע גימנאַזיסטין העלענאַ זשוּלטאַוולאַס, וועלכע איז פּלוצים נעלם געוואָרען און מ׳האָט זי נישט געקענט געפינען.

מ׳האָט אַפילו געהאַט אַ פאַרדאַכט, אַז מען האָט זי פאַרפיהרט.

איצט איז פון איהר אָנגעקומען אַ בריף, אַז זי איז אוועקגעפאָהרען צו איהרע קרובים אין ...זען.

אַ אויטאָ-קאַטאַסטראָפע

(ז) נעכטען ביי טאָג איז אויפ׳ן שאָסיי לאָדזש-זגערזש אַן אויטאָ אַרויף אויף אַ פויערן-פוהר. געליטען האָט בלויז דער פּאַסאַזשיר פון׳ם אויטאָ סעווערין יאַקובאָוויטש (פון סטאָדאָלניאַנאַ 13), ביי וועלכען עס איז צוקלאַפּט געוואָרען דער קאָפּ. עס האָט איהם ערטיילט ערשטע הילף אַ זגערזשער דאָקטאָר.

מעסערשטעכעריי

(א) אויף דער פראַנציסקאַנער גאַס האָבען 2 אומבאַקאַנטע פּערשוינען באַפאַלען און צושטאָכען מיט מעסערס העַנריק פּאָדשיאַדלי, וועלכער איז אָנגעקומען פון טשענסטאָכאָוו.

דאָס זעלבע האָט פּאַסירט מיט אַ געוויסען מיעטשיסלאַוו גוראָדזשינסקי׳ן פון ראָקיטשינער 14, וועלכער האָט באַקומען 9 טיפע שטאָך-וואונדען.

אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען זיי ביידע אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

געכאַפּט ביי דער האַנד

(א) אויף דער זגעזשער גאַס האָט מען געכאַפּט ביי דער האַנט דעם גנב בערל גאַלוואַס, בעת ער האָט געגנבעט ביי משה זיסמאַן פון קוטנע אַ פּעקעל וואָל אין דעם ווערט פון 200 זלאָטים.

מען האָט דעם גנב אַרעסטירט.

מאַניפּולירענדיג מיט אַ רעוואָלווער

(א) מאַניפּולירענדיג מיט אַן אָנגעלאָדענעם רעוואָלווער, האָט זיך אַדורכגעשאָסען אַ האַנט דער הויז-וועכטער פון סוכאַ 22, ווילהעלם ווינקלער.

פּאָגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעפיהרט אין קריינז-שפּיטאָל.

קינא „EUROPA“ נאַרוטאָוויטשאַ 20

אָנהייב פון די סעאַנסען 4, 6, 8 און 10.

היינט פּרעמיערע!

גרויס פילם-געשעהעניש אין דער יודישער קינסטלערישער וועלט

אַרציפריילעכע, פול מיט הומאָר און וויץ קאָמעדיע

אין דער יודישער שפּראַך

פריילעכע קבצנים

מיט די ליבלינגען פון פּובליקום

דזשיגאַן און שומאַכער

אין דער שפּיץ פון דעם גלענצענדען אַנסאַמבל, וואָס באַשטייט פון סטאַרס פון דער יודישער ביהנע

דזשעני לאָוויטש, מ. אָפּענהיים, חנה לעווין, רות טורקאָוו, באָזשיק, גאָלדשטיין, נאַטאַן, בריז, האַרט און אַנדערע.

אינסצעניזאַציע: מ. בראָדערזאָן

מוזיק: העַנעך קאָן

דעקאָראַציעס: ווינצענטי בראָינער

פּרייזען פון די פּלעצער אויף אַלע סעאַנסען פון 80 גר. אַן.

זיך אַריינגעשאָסען אַ קויל אין קאָפּ

פריהער פאַרוואונדעט איינעם, וואָס האָט זיך געוואָלט ראַטעווען

(א) די 20-יאָהריגע צוואַ שימאַנסקאַ, אַ דינסט מיידעל ביי דעם קצב מאַטושאַק (פּושעגדזאַלניאַנאַ 88) האָט נעכטען אַרויסגעגנבעט אַ רעוואָלווער ביי איהר באַלעבאָס און זיך פאַרשלאָסען אין דער קיך, בכדי צו באַגיין זעלבסטמאָרד.

עס האָט נישט געהאָלפען דאָס בעטען איהר, אַז זי זאָל אָפּגעבען דעם רעוואָלווער, און אַז דער 24-יאָהריגער געזעלען, קאָנסטאַנטי טוואַרדאָווסקי, האָט אויסגעהאַקט אַ שויב אין דער קיך, און געוואָלט אַריינגיין אינעווייניג אָפּצונעהמען דעם רעוואָלווער, האָט זי אויף איהם געשאָסען און פאַרוואונדעט.

דערנאָך גלייך האָט זי זיך אַריינגעשאָסען אַ קויל אין קאָפּ און געפאַלען אַ טויטע אויפ׳ן אָרט.

די זעלבסטמערדערין זאָל זיין לעצטענס געווען נערווען-קראַנק.

פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע

די לעצטע זיצונג פון ציוניסטישען קאָמיטעט איז געווען געווידמעט פאַרשידענע אַקטועלע ענינים. דער פּאָרזיץ האָט געפיהרט ה׳ ד״ר ראָזענבלאַט.

דער אויף דער זיצונג אַלס גאַסט אַנוועזענדער העלסינגפאָרס פון דירעקטאָריום פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט פון ירושלים ה׳ ראַקאָווסקי, רעפערירט וועגען דער אַקציע לטובת דער אוניווערזיטעט, וואָס האָט זיך אָנגעהויבען אין אונזער שטאָט אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן באַזוך פונ׳ם רעקטאָר פּראָפ. ד״ר הוגאָ בערגמאַן. די אַקציע ווערט געפיהרט דורך דער חברת דורשי אוניברסיטה העברית״. ה׳ ראַקאָווסקי אַפּעלירט צום ציוניסטישען קאָמיטעט מיטצוהעלפען אין דער אַקציע.

דער פאָרזיצער ה׳ ד״ר ראָזענבלאַט ערקלערט, אַז די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע וועט געבען איהר אונטערשטיצונג דער לייטונג פון דער אַקציע. צו דעם צוועק ווערט באַשטימט אַ ספּעציעלע קאָמיסיע פון די ה״ה: רעד. י. אונגער, משה לימאַן און אַרוו. שטהויך.

ה׳ ד״ר ראָזענבלאַט טיילט מיט, אַז ער האָט שוין באַקומען אַ איינלאַדונג צו דער זיצונג פון אַקציאָנס - קאָמיטעט, וואָס איז גערופען געוואָרען אויף חודש אַפּריל. דער קאָמיטעט נעמט צו קענטעניש, אַז ד״ר ראָזענבלאַט, אַלס מיטגליד פון אַקציאָנס-קאָמיטעט, וועט זיך אין דער זיצונג באַטייליגען.

ה׳ שאַפּיראָ רעפערירט וועגען דער קאָנסטיטואירונג פון שקל-קאָמיטעט אין אונזער שטאָט און וועגען אָנהויב פון שקל קאַמפּיין פאַרן יאָהר תרצ״ז.

דער קאָמיטעט באַשליסט אַדורכצופיהרען אַ ברייטע פּראָפּאַגאַנדע-אַקציע פאַר דער פאַרשפּרייטונג פון שקל אין היינטיגען קאָנגרעס-יאָהר. עס ווערט געוועהלט אַ קאָמיסיע, וועלכע וועט אָנפיהרען מיט דער שקל-אַקציע פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

ה׳ ליטווין רעפערירט וועגען פינאַנסיעלען מצב פון דער אָרגאַניזאַציע און דער נויטווענדיגקייט צו זיכערן דעם בודזשעט כדי צו ערמעגליכען דאָס פיהרען פון דער נאָרמאַלער ציוניסטישער אַרבייט. די מיטגלידער פון ציוניסטישען קאָמיטעט און די ציוניסטישע עסקנים דארפען געווידמעט זייערע פליכטען אין דער אַרבייט און די ציוניסטישע קרנות און ביי אַלע אַנדערע אַקציעס — דאָס איז, אמת, זייער ציוניסטישער חוב — אָבער גלייכצייטיג מוזען זיי ערפילען זייערע אויפגאַבען לגבי דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע גופא, וועלכע איז דאָך דער פונדאַמענט פון דער ציוניסטישער טעטיגקייט. עס מוז אַדורכגעפיהרט ווערען אַ ברייטע ווערבירונגס-אַקציע פון נייע מיטגלידער פאַר דער אָרגאַניזאַציע, כדי צו פאַרברייטערן איהרע ריהען און שטאַרקען איהר באַזיס און אין דער היזיגער וויכטיגער אַרבייט מוזען אַנטייל נעמען קודם כל די מיטגלידער פון ציוניסטישען קאָמיטעט און די עסקנים.

אין דער פראַגע זאָגען זיך אַרויס די ה״ה סקורא, וועגמייסטער, רייכמאַן, ד״ר ראָזענבלאַט א. א. און עס ווערען אָנגענומען נעהעריגע באַשלוסען.

ה׳ רעד. אונגער רעפערירט דערויף וועגען די אויפגאַבען פון קאָמיטעט פאַר די אַלגעמיין-ציוניסטישע הכשרה קבוצים און וועגען דער טעטיגקייט פון די באַזונדערע פּאַטראָנאַטען, עס ווערט לעצטענס דורכגעפיהרט אַ ספּעציעלע אַקציע אויף צו פאַרזאָרגען די קבוצים מיט מאַשינען כדי צו שאַפען שטענדיגע אַרבייט פאַר די חלוצים, אין דער האָזיגער היגער זיכט האָט זיך באַזונדער אויסגעצייכענט דער פּאַטראָנאַט פון קבוץ „בילו“. ה׳ רעד. אונגער מאַכט אויפמערקזאַם אויף מיינונגס - פאַרשידענהייטען, וואָס זענען לעצטענס אַנטשטאַנען צווישען די פּאַטראָנאַטען און דער לייטונג פון די קבוצים און פאָדערט אַן ענגערע צוזאַמענאַרבייט צווישען די דאָזיגע אינסטאַנצען.

עס אַנטוויקעלט זיך אַ דיסקוסיע, אין וועלכער עס נעמען אַנטייל די ה״ה: ווידאַווסקי וועגמייסטער, טעמפּעלהאָף א. א. און עס ווערען אָנגענומען באַשלוסען.

צולעצט ווערט אַרומגערעדט די ווענדונג פון דער געזעלשאַפט „תרבות“ אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ספּעציעלער אַקציע פאַר דער העבראישער שפּראַך און קולטור, וואָס ווערט דורך איהר אָרגאַניזירט. דער ציוניסטישער קאָמיטעט באַשליסט צו געבען דער דאָזיגער וויכטיגער אַקציע זיין פולסטע אונטערשטיצונג און צו דעם צוועק ווערט באַשטימט אַ קאָמיסיע פון די הערען: לימאַן, אַרוו. בערקאָוויטש, נ. מיכעלזאָן, וועלכע דאַרף צוזאַמענאַרבייטען מיט׳ן קאָמיטעט פון „חודש עברי“.

עס ווערען נאָך גענומען צו קענטעניש מיטטיילונגען פון סעקרעטאַריאַט און דערמיט ווערט די זיצונג געשלאָסען.

צום פּראָפּאַגאַנדע-חודש פון יודישען בוך!

אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן פּראָפּאַגאַנדע-חודש — אַ גרויסער ביליגער פאַרקויף פון בעסטען יודישען בוך פון פאָלגענדיגע פאַרלאַגען: „ליטעראַרישע בלעטער“, יאַטשקאָווסקי, מאַרק ראַקאָווסקי, גאָלד-פאַרב, צענטראַל און אַנד.

ספּעציעלע פּרעמיעס ביי גרעסערע איינקויפען. פּראָספּעקטען און קאַטאַלאָגען אויפ׳ן אָרט.

בעמ.: פאַראַן אויף לאַגער אויך ביכער פון די פאַרלאַגען „קולטור-ליגע“, קלעצקין, „טאָמאָר“ אויף ביליגע פּרייזען.

ביכערהאַנדלונג נ. בערלינסקי, לאָדז, אַלט-שטאָט 12.

פייערונג אין דער קבוצה „ויתקניה“ צום 3-יעהריגען יובל

זונטאָג איז פאָרגעקומען אין דעם ניי-רעמאָנטירטען לאָקאַל פון דער לאָדזשער קבוצה „ויתקניה“ קילינסקיעגאָ 86, אַ גרויסע פייערונג געווידמעט אין דער 3-יאָהריגער עקזיסטענץ פון דער קבוצה. עס זענען זיך צונויפגעקומען פאָרשטייער פון די ציוניסטישע פּאַרטייען און אָרגאַניזאַציעס, דעלעגאַטען פון די קבוצים אין לאָדז, די מיטגלידער פון פּאַטראָנאַט און פון די געזעלשאַפטליכע עסקנים.

ביי שיינע סערווירטע טישען עפענט די פייערונג דער פאָרזיצער פון פּאַטראָנאַט ד״ר א. גיבאַניאַנסקי. די ח׳ מומה מעבלער פון דער קבוצה באַגריסט די פאַרזאַמעלטע געסט און גיט אַן איבערבליק פון דער אַנטשטייאונג פון דער קבוצה ביז׳ן היינטיגען טאָג. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז אין לעצטען יאָהר זענען אַלע מיטגלידער פון דער קבוצה באַשעפטיגט. עס איז פאַרגרעסערט געוואָרען דער לאָקאַל עס איז אויך איינגעאָרדנעט געוואָרען איינע אַרבייטס-וואַרשטאַטען, און דאָס אַ דאַנק דער שטאַרקער פאַראינטערעסירונג פון דעם פּאַטראָנאַט בכלל און ספּעציעל די ה״ה ד״ר גיבאַנסקי, ראָסין און באַביאַצקי.

נאָכדעם, ווי עס ווערען איבערגעלייענט אַ רייע באַגריסונגען, דערונטער פון דער קבוצה „ויתקניה“ אין ארץ-ישראל, באַגריסען אין נאָמען פון צ.ק. „התאחדות“ אין פּוילען ד״ר אריה טאַרטאַקאָווער, פון דער הנהגה הראשית פון „גורדוניה“ זאב גאָלדבערג, פון די קרובים אין לאָדז, זיי באַגריסען די פייערונג און ווינשען אַ פרוכטבאַרע אַרבייט אין איהר ווייטערען אַנטוויקלונגס-וועג.

צום שלוס רעדען נאָך די ה״ה ראָטמאַן ד״ר עלענבערג, ראָסין, וועגען די דערגרייכונגען פון דער קבוצה, איהר אַנטוויקלונג ביז איצט און וועגען די צילען פון דער חלוצה׳שער באַוועגונג, רופענדיג אַלע פאַרזאַמעלטע צו דער מיטאַרבייט פאַר דער אַנטוויקלונג פון דער קבוצה. ה׳ קרייזלער שליסט אין נאָמען פון פּאַטראָנאַט די פייערונג און דאַנקט די אַלע פאַרזאַמעלטע פאַר זייער פאַראינטערעסירונג.

נאָך דער פייערונג באַזוכען די פאַרזאַמעלטע די באַזונדערע צימערן, וועלכע זענען פּרעכטיג איינגעאָרדענט.

ZACHĘTA

זגערזשער 26

פּרעזענטירט

יום=טוב=פּראָגראַם !

העַרליכע פּוילישע פּראָדוקציע א. ג.

Trędowata

אין די הויפּט-ראָלען:

M. Ćwiklińska

Brodniewicz

K. Junosza-Stępowski

אָנהויב 4 נ״מ, שבת און זונטאָג — 12 בייטאָג.

צו און וואָס פאַר אַ נוצן האָט די לאָדזשער אַבאָנענטען געגעבן דער נייער סיסטעם פון טעלעפאָן-אָפּצאָהל

דער ענטפער אויף דער דאָזיגער פראַגע איז אָהן שום ספק זעהר אינטערעסאַנט פאַר אַלעמען. ס'איז אָבער נישט לייכט צו ענטפערן אויף דער פראַגע אָהן דעם, אַז מ'זאָל זיך נישט באַקענען מיט די גע-העריגע ציפערן און אינפאָרמאַציעס.

און דעריבער האָבן מיר זיך ווענדען אַט דער דאָזיגער פראַגע געווענדעט צום דירעקטאָר פון פּ. אַ. ס. ט. אין לאָדז ה' איטזשע אוליצקי וועלכער האָט אונז זעהר העפליך מיטגעטיילט פאָלגענדע אינטערע-סאַנטע ציפערן.

אין יאָהר 1934 זענען דורכשניטליך געווען 52,09% אַבאָנענטען אין דער 1-טער קאַטעגאָריע 44,76% אין דער 2-טער קאַטעגאָריע און 3,15% אין דער 3-טער קאַטעגאָריע. אין דער 1-טער קאַטעגאָריע האָבן 35,62% אַב. נישט געהאַט קיין געשפּרע-כען איבער דעם קאָנטינגענט און 16,47% האָבן געצאָהלט דורכשניטליך פאַר געשפּרעכען צו 5,51 זל. חודשליך. אין דער צווייטער קאַטעגאָריע האָבן 31,15% אַבאָנענטען נישט געצאָהלט פאַר איבער-קאָנטינגענט געשפּרעכען און 13,61% האָבן גע-צאָהלט דורכשניטליך פאַר געשפּרעכען 9,76 זל. חודשליך. אין דער דריטער קאַטעגאָריע האָבן 2,18% נישט געהאַט קיין איבער-קאָנטינגענט גע-שפּרעכען און 0,97% האָבן געצאָהלט דורכשניט-ליך פאַר געשפּרעכען 34,81 זל. חודשליך און דערי-בער האָבן 100 אַבאָנענטען:

35,62 אַבאָנענטען האָבן געצאָהלט	— 22 זל. מאָנאַטליך, ד.ה. צוזאַמען	783,64 זל.
16,47 „ „	„ 27,51 „ „	„ 453.08
31,15 „ „	„ 32.— „ „	„ 996,80
13,61 „ „	„ 41,76 „ „	„ 568,35
2,18 „ „	„ 42.— „ „	„ 91,56
0,97 „ „	„ 76,81 „ „	„ 74,50
צוזאַמען האָבן 100 אַבאָנענטען געצאָהלט	. . . .	2.967,93 זל.

אין דעריבער האָט דער דורכשניטליכער חודש-אָפּצאָהל אויף 1 אַבאָנענט באַטראָפן 29,67 זל.

אין יאָהר 1936 זענען געווען 42,99% אַבאָ-נענטען אין „אַ“-טאַריף און 57,01% אין „בע“-טאַריף. אין „אַ“-טאַריף האָבן 14,34% אַבאָנענ-טען נישט געהאַט קיין קאָנטינגענט געשפּרעכען און 28,65% האָבן געצאָהלט דורכשניטליך פאַר גע-שפּרעכען צו 4,96 זל. חודשליך.

אין „בע“-טאַריף האָבן 15,02% נישט געהאַט קיין איבער קאָנטינגענט געשפּרעכען — און 41,99% האָבן געצאָהלט דורכשניטליך פאַר געשפּרעכען צו 12,54 זל. חודשליך און דעריבער האָבן אויף 100 אַבאָנענטען

14,34 אַבאָנענטן האָבן געצאָהלט	— 13.— זל. מאָנאַטליך, ד.ה. צוזאַמען	186,42 זל.
28,65 „ „	„ 17,96 „ „	„ 514,55
15,02 „ „	„ 20.— „ „	„ 300,40
41,99 „ „	„ 32,54 „ „	„ 1.366,35
צוזאַמען האָבן 100 אַבאָנענטען געצאָהלט מאָנאַטליך	. . .	2.367.72 זל.

דאָס הייסט, אַז דער דורכשניטליכער חודש-אָפּ-צאָהל אויף 1 אַבאָנענט האָט באַטראָפן 23,67 זל.

ביים פאַרגלייכן דעם חודשליכן אָפּצאָהל פון יאָהר 1936, וואָס באַטרעפט 23,67 זל. מיט דעם דורכשניטליכן אָפּצאָהל פון יאָהר 1934, וואָס באַ-טרעפט 29,67 זל. ווערט קלאָר, אַז די פריהערדיגע טאַריפען זענען געווען אויף 25,34% העכער ווי פון יאָהר 1936, דאָס איז דעריבער דאָס געווינס פון די אַבאָנענטען אויף די נייע טאַריפען. ווייטער ווערט קלאָר פון דער איבערגעגעבענער צוזאַמענשטעלונג אַז אין דער צייט, וואָס אין יאָהר 1934 האָבן צו 22 זל. געצאָהלט מאָנאַטליך 35,62% אַבאָנענטען — האָבן אין יאָהר 1936 פון 13 ביז 20 זל. מאָנאַטליך גע-צאָהלט שוין 58,01% אַבאָנענטען.

ווי מיר זעהען האָט דער נייער סיסטעם געגע-בען אין רעזולטאַט אַ באַדייטענדיגע פאַרקלענערונג פון אָפּצאָהל און דערמעגליכט דאָס באַניצן טעלע-פאָנען די ברייטע מאַסען.

ס'איז אַ זיכערע זאַך, אַז די אַבאָנענטען, וואָס פיהרען ווייניג טעלעפאָן - געשפּרעכען האָבן פיל געוווינען, ווייל זיי קאָנען באַניצען אַ טעלעפאָן שוין פון 13 זל. מאָנאַטליך אַנשטאַט צו צאָלען ווי אַמאָל 22 און 32 זל. און זיי מוזען נישט צאָהלען פאַר די וואָס פיהרען אַ סך געשפּרעכען. די אַבאָנענטען, וואָס פיהרען אַ סך געשפּרעכען האָבן נאַטירליך געקאָנט פאַרלירען ביי דעם נייעם סיסטעם איבערהויפּט די יעניגע, וועלכע האָבן איבערגעגעבען זייער טעלע-פאָן צום באַנוצען זייטיגע פערזאָנען פאַר אָן אָפּ-צאָהל, פון וועלכע זיי האָבן אפילו געשעפּט ריוח, וועלכע האָט זיך אין איצטיגען מאָמענט פאַרקלע-נערט.

אַ דעלעגאַציע פון „ברית-החייל“ אין פּאַלעסטינא-אַמט

מאָנטאָג פאַרמיטאָג האָט זיך אין היגען ארץ-ישראל אַמט געווענדעט אַ דעלעגאַציע פון דער רע-וויזיאָניסטישער אָרג. „ברית החייל“ און פאָרגע-לייגט די פאָדערונגען פון דער אָרגאַניזאַציע צו ער-מעגליכן סערטיפיקאַטען זייערע מיטגלידער און ער-מעגליכן זייער עליה קיין ארץ ישראל.

דער אַנוועזענדער סעקרעטאַר פון דער ציוניס-טישער אָרגאַניזאַציע ה' שאַפּירא און סעקרעטאַר פון פּאַלעסטינא-אַמט, ה' ראַטקאָפּף האָבן ערקלערט, אַז דער ענין ליגט נישט אין קאָמפּעטענץ פון אָרטיגען פּאַלעסטינא-אַמט.

וועגען באַזוך פון דער דעלעגאַציע אין זייערע פאָדערונגען איז מיטגעטיילט געוואָרען דעם צענ-טראַלן א"י אַמט אין וואַרשאַ.

פאַרזאַמלונג פון שאַכטעל-מאַכער-מייסטער

סטעטען איז אין לאָקאַל פון דער קאָרפּאָראַציע פאָרגעקומען אַ גרויסע פאַרזאַמלונג פון די שאַכטעל-מאַכער מייסטער, די פאַרזאַמלונג עפענט דער סטאַר-שי פרענקעל, און רעדט ברייט אַרום די לאַגע פון די שאַכטעל מאַכער. עס רעדען די ה"ה: האָמענבערג, קירשטיין, קליין, זאַקליקאָווסקי, קראַכמאַלניק אַ.אַ.

דאַן דעבאַטירט ה' פרענקעל די פראַגע פון די אַר-בייטער. קיין שטרייק איז היי-יאָהר נישט געווען. דער קאָלעקטיווער אָפּמאַך איז אויטאָמאַטיש פאַרלענגערט געוואָרען, די אַרבייטער זענען אויף דעם איינגעגאַנ-גען. און דאַך קומען פאָר סכסוכים ביי די מיטגלי-דער מיט זייערע אַרבייטער. דער רעדנער פאָדערט אויף די אַנוועזענדע מיטצוטיילען די קאָנצעלאַריע קאָרפּאָראַציע וועגען דעם. כדי אָנצונעהמען שטעלונג די פאַרזאַמלונג האָט עס איינשטימיג אָנגענומען.

צום סוף אַפּעלירט דער ה' סטאַרשי צו די מיט-גלידער זיך מעהר צו פאַראינטערעסירען מיט דער קאָרפּאָראַציע טעטיגקייט.

דיסקוסיע-אָוונט אין „וויזאַ“

וועגען יודישע מאָהלעריי

היינט אָוונט וועט אין לאָקאַל פון „וויזאַ“ (פּיעטריקאָווער 86) וואו ס'קומט איצט פאָר די אויסשטעלונג פון דעם באַקאַנטען מאָלער, אונזער בן עיר, איסעל ברוינער, פאָרגעקומען אַ דיס-קוסיע-אָוונט געווידמעט דער יודישער קונסט.

די דיסקוסיע וועט עפענען ד"ר וו. פאָלעק מיט אַ רעפעראַט. אין דער דיסקוסיע וועלען זיך באַטייליגען די מאָלערס: ברוינער, באַרטשינסקי. רעד. סטעפאַן נעלבאַרד, די דיכטער יצחק קאַצע-נעלסאָן, סעגאַלאָוויטש, ראַבאָן א. אַנד.

איינגאַנג פריי.

Dr. med.

J. LUBICZ

כירורגישע קראַנקהייטען און אָרטאָפּעדיע

האָט זיך איבערגעצויגען

אויף מאָניושקי 2 טעל. 183-17

אַ שרפה

(אַ) אין רייבאַכס וואוינונג אויף דער זגערזשער 16 איז מחמת אַ דעפעקט אין קוימען אויסגע-בראָכען אַ שרפה. עס האָט זיך אָנגעכאַפּט אַ בעלקע און דערנאָך דאָס מעבעל.

די צוגערופענע פייערלעשער האָבן דאָס פייער איינגעלאָשען.

פסח-הילף פון לאָדזשער הילף-קאָמיטעט אין ניו-יאָרק

דער לאָדזשער הילפס-קאָמיטעט אין ניו-יאָרק האָט דורך דער פאַרמיטלונג פון היגען רעטונגס-קאָמיטעט צו-געשיקט 5087 זל. אויף צו פאַרטיילען פאָלגענדע אינ-סטיטוציעס:

„תומכי אורחים“ — 1043.20 זל., נותן לחם 1048,20 זל., תלמוד תורה פון הרב מייזעל 521,70 זל. „מאָז“ 391.40 זל., „בית ישראל“ 130.40 זל., מושב זקנים 130.40 זל., ליגת החולים 130.40 זל., ליגת הצדק 130.40 זל., עזרת אולמים 130.40 זל., רעטונגס-קאָמיטעט 782.60 זל., רעטונגס-קאָמיטעט אויף צו ערטיילען פסחהילף 522 זל.

וואַרשאַווער אַפיציעלע בערזע

האָלאַנד	—	—	—	—	288 80
לאָנדאָן		—	—	—	25.77
ניו-יאָרק (קאַבעל)		—	—	—	527 ¾
פּאַריז	—	—	—	—	24.23
פּראַג	—	—	—	—	18,39
ציריך	—	—	—	—	120,20

אַפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי	—	—	—	99,50
3 % אינוועסטיציע I		—	—	64,50
3 — „ II	—	—	—	63,50
4 — דאָלאַרובקע	—	—	—	44.75
7 — סטאַביליזאַציע	—	—	—	3,68
5 — וואַרש.	—	—	—	56.38
5 — לאָדזשער	—	—	—	51,00

מעלדונג

יודישע געזעלשאַפט פאַר לאַנד-קענטשאַפט זש. ט. ק. (פּעטריקאָווער 101, טעל. 121-53)

אויספלוג קיין וואַרשאַ. זונטאָג, דעם 4-טען אַפּריל, קומט פאָר אַ 1-טאָגיגער אויספלוג קיין וואַרשאַ אויף דער שלום-עליכם אויסשטעלונג און אויף דער פאָר-שטעלונג „בשוף מאַכערין“ אין „יוגענט-טעאַטער“ די צאָהל ערטער באַגרעניצט. דער אָפּצאָהל 8.70. אונטערשרייבונגען ביז פרייטאָג.

אויספלוג קיין פּאַביאַניץ. שבת, דעם 3-טען אַפּריל אַן אויספלוג קיין פּאַביאַניץ. עס וועט באַזוכט ווערען די פאַבריק פון עלעקטרישע לעמפּלעך „אָסראַם“, פּאַפּיר-צעלולאָזע פאַבריק און אַנדערע. פאַרשרייבען זיך ביז דאָנערשטאָג.

שטאָטישע אויספלוגען. פרייטאָג, דעם 2 אַפּ-ריל 8.45 פריה אַן אויספלוג אין דער „ווידזעווער מאַ-נופאַקטור“. 4 נאָכמיטאָג אַ עקסקורסיע אויף מעטאַלאָ-פּלאַסטישער אויסשטעלונג פון יאַאַכים קאַהאַנע.

שבת דעם 3-טען אַפּריל 9.30 אין דער פריה, אַן אויס-פלוג אין קוליכס בור-ברויעריי. 4 נאָכמיטאָג אַן עקס-קורסיע אויף דער בילדער אויסשטעלונג פון יצחק ברויכער. זאַמעלפּונקט פון אַלע אויספלוגען אין לאָקאַל פון דער געזעלשאַפט.

סקי-סעקציע. די מיטגלידער פון סקי-סעקציע געניסען פון הנחה-בילעטען אויף דער באַהן. גענויע אינפאָרמאַציעס אין סעקרעטאַריאַט.

זונטאָג אָוונט — אַ חבריש געזעלשאַפט...

היינט פּרעמיערע

פון גרויסען יודישען פילם „פריילעכע קבצנים“ אין קינאָ „איראָפּאַ“

ענדליך קומט היינט פאָר אין קינאָ „איראָ-פּאַ“ די פּרעמיערע פון לאַנג-ערוואַרטעטן יודישען פילם „פריילעכע קבצנים“. די אויספיהרער פון פילם זענען: ש. דזשיגאַן, שומאַכער, טורקאָוו, באָזשיק, גאָלדשטיין, נאַטאַן א. א.

אינסצעניזאַציע משה בראָדערזאָן. דער דאָ-זיגער פילם איז געווען חדשים לאַנג דער שלאַגער אין וואַרשאַ.

טעאַטער, מוזיק און פאַרוויילונג

(קאָמוניקאַטען)

דער גרויסער ערפאָלג פון יאָשע קאַלב געשפּילט דורך מאָריס-שוואַרץ-טרופּע

די ערשטע פאָרשטעלונג פון דער באַוויטער אויפ-פיהרונג פון זינגער'ס „יאָשע קאַלב“, וועלכע זענען פאָר-געקומען די ערשטע טעג יום-טוב אין פילהאַרמאָניע, האָבן געהאַט אַן אומגעהויערן ערפאָלג.

די אויסגעצייכענטע מאָריס שוואַרץ טרופּע האָט אויף דער געענדערטער בינע אין פילהאַרמאָניע געגעבען אַ פּראַכט-פאָרשטעלונג, וואָס איז אויפגענומען געוואָרען דורך דעם גרויסען עולם מיט באַגייסטערונג.

היינט, מיטוואָך, 9.15 אָוונט ווערט געשפּילט י. זינגער'ס „יאָשע קאַלב“.

האַנקאַ אָרדאָנובנאַ אין לאָדז

זונטאָג, דעם 4 אַפּריל 8.45 אָוונט קומט פאָר אין לאָדזשער פילהאַרמאָניע דער איין-איינציגער קאָנצערט פון דער גרעסטער פּוילישער קינסטלערין און לידער-זינגערין האַנקאַ אָרדאָנובנאַ. קיין איין אַרטיסטין קען זיך נישט פאַרגלייכען מיט אַזאַ ערפאָלג ווי ס'האָט די אָרדאָנובנאַ. דער קאָנצערט האָט אַרויסגערופען אַ גרויסען אינטערעס אין לאָדז.

פריהלינגס - מאָדע - רעווי אין פילהאַרמאָניע

זונטאָג דעם 4 אַפּריל 12.30 בייטאָג קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע אַ גרויסער פריהלינגס ־ מאָדע רעווי. עס וועלען זיין פאַרטרעטען די גרעסטע פירמעס. עס וועלען דעמאָנסטרירט ווערען די נייעסטע מאָדעלען פון דעם איצטיגען סעזאָן. די דאָזיגע מאָדע-רעווי האָט אַרויסגערופען ביי אונז אין שטאָט אַ גרויסען אינטערעס.

ראַדיאָ - פּראָגראַם

מיטוואָך, דעם 31-טען מערץ

6.33 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.15 ידיעות, 7.35 מוזיק (פּליטען), 8 אודיציע פאַר שולען, 11.30 אודיציע פאַר שול-קינדער, 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 אָרקעסטער, 12.40 מיטאָג-ידיעות, 12.50 שמועס, 1 פּליטען, 2.57 לאָדזשער בערזע, 3 ווירטשאַפטליכע ידיעות, 3.15 רעקלאַמע, קאָנצערט, 3.40 לידער און לידלעך (פּליטען), 4.10 אודיציע פאַר קינדער, 4.30 פידעל און פּאַרטעפּיאַן (פּליטען), 5 רעפעראַט, 5.15 סאָליסטען-קאָנצערט, 6 ספּאָרט-ידיעות, 6.20 אָפּערן-אַריעס (פּליטען), 7.20 סאַלאָן-מוזיק, 8 כּוואַליע פון באַלעסלאַוו פּרוס, פאָלקס-לידלעך (פּליטען), 8.45 אָוונט-ידיעות, אַקטועלער שמועס, 9 שאָפּען-קאָנצערט, 9.45 [illegible] מוענטאַל הערשפּיל, 10.25 קאָנצערט מיט דער [illegible] פון דעם „ראַדיאָ-פּורטעל“.

טעלעגראַמען

געוועזענער ענגלישער קעניג וועט חתונה האָבן אין פּאַריז

פּ אַ ר י ז, 30. (ספּ. טעל.) „העוואַס“ מעלדעט מיט פון וויען אַז דער פּרינץ ווינדסאָר האָט ברירה צו בלייבען אין עסטרייך ביז סוף אַפּריל. דערנאָך זאָל ער פאָהרען קיין פּאַריז, ווי עס וועט וואָהר-שיינליך פאָרקומען די חתונה מיט מאַדאַם סימפּסאָן. ענדע מאַי וועט דאָס יונגע פּאָר זיך אומקערען קיין עסטרייך ווי זיי וועלען פאַרבלייבען אַ לענ-גערע צייט.

נאָכן טויט פון קאָמפּאָזיטאָר שימאַנאָווסקי

לאָזאַן, 30 (ספּ. טעל.) דער טויטער קערפּער פון פאַרשטאָרבענעם פּוילישען קאָמפּאָזיטאָר קאַראָל שומאַנאָווסקי, איז באַלזאַמירט געוואָרען. ס קומט אָן טויזענטע קאָנדע-לענץ-דעפּעשען, היינט איז דאָ אָנגעקומען פּאַראַ-רעווסקי, וועלכער האָט געלעגט אַ קראַנץ אויף דער טרומנע פון שימאַנאָווסקי.

דער טויטער קערפּער וועט מאָרגען אָפּגעשיקט ווערען קיין וואַרשאַ.

די קראַנקהייט פון אַנדזשעי סטרוג

וואַרשאַ, 30 (טעלעפאָניש) אין צוזאַמענהאַנג מיט די ידיעות וועגען דעם געפעהרליכען צושטאַנד פון באַריהמטען שריי-בער אַנדזשעי סטרוג, איז די פּוילישע טעלעגראַ-פען-אַגענטור באַפולמעכטיגט אויפצוקלערען, אַז הגם דער געזונד-צושטאַנד פון קראַנקען, וועלכער ליידט אויף ניערען, האָט זיך לעצטענס פאַרערגערט, איז אָבער איצט אַריינגעטרעטען אַ בעסערונג, די היץ איז געפאַלען און דער צושטאַנד פון קראַנקען איז נישט קיין געפעהרליכער.

צרעת-קראַנקהייט אין בראַזיליע

קוריטאַבאַ, 30 (ספּ. טעל.) די אָרטיגע צייטונגען ברענגען אַ ידיעה, אַז עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען פיל פאַלען פון צרעת אין שטאָט. אין די לעצטע טעג האָט מען אַרויסגעפיהרט אין די ספּעציעלע ערטער פאַר מצורעים פיר מאַן, צווישען זיי זאָל אויך זיין איין פּאָליאַק. די צייטונגען שטרייכען אונטער, אַז אין מצורעים-אָרט „סאַן ראָך“ פעהלען שוין אויס ער-טער פאַר די נייע קראַנקע.

דעם 3-טען אַפּריל וועט קאַנצלער שושניג קומען קיין רוים

רוים, 30 (ספּ. טעל.) די צייטונגען מעלדען, אַז דער עסטרייכישער קאַנצלער שושניג וועט קומען קיין רוים ד. 3-טען אַפּריל.

בעלגראַד. 30 (ספּ. טעל.) „פּראַווּדאַ“ מעלדעט, אַז דעם 5-טען אַפּריל וועט קומען קיין בעלגראַד דער פּרעזידענט פון דער טשעכישער רעפּובליק בענעש.

נייער דייטשער אַמבאַסאַדאָר אין אַמעריקאַ

בערלין, 30 (ספּ. טעל.) היטלער האָט נאָמינירט דעם מיניסטעריאַל דירעקטאָר ד"ר דיקהאָף אַלס דייטשען אַמבאַסאַ-דאָר אין וואַשינגטאָן.

ספּאָרט

באָקס-מעטש

בודאַפּעשט-פּויזען 7:9

אויספלוג קיין ווין

פּרייז 135 זל.

אויספלוג קיין לאָנדאָן און פּאַריז

[illegible]

דאָס וועלט-רייזע-ביוראָ

Union Lloyd

[illegible]טריקאָווער 42

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

הײנט און פאלג. טעג!
גרויסע דראמע פון דער דזשונגלי
„דאס אנטלויפענע פון טארזשאן“
אין דער הויפט-ראלע
J. WEISSMÜLLER
אנהויב פון די סעאנסען: אין גאנג טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב — 12 א זייגער בייטאג.
הײנט און פאלג. טעג
פרייזען פון די ערטער אויף אלע סעאנסען פון
54 גר.

Liny KAUFMAN
Sienkiewicza 67. tel. 113=51
rozpocznie się wkrótce!

Jedyny KURS Kroju Bielizny męskiej, dam=skiej,dziecinnej przy SZKOLE

לעזט דאס „נייע פאלקסבלאט“

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 35 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. nr. 23, poz. 202) Zarząd Miejski podaje do publicznej wiadomości, iż wobec niezgłoszenia przez osoby zainteresowane zarzutów stały się prawomocne sporządzone na podstawie ogólnego planu zabudowania m. Łodzi, zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 28 marca 1935 roku za nr. BO=34=1=61, **szczegółowe plany zabudowania** terenów przylegających do:

ul. Cegielnianej od osi ul. d-ra Sterlinga do osi ul. Matejki w pasie do 20 m. obustronnie wzdłuż osi ulicy i jej przedłużenia; od osi ul. Matejki do osi ul. Południowej w pasie po 25 m. obustronnie wzdłuż osi przedłużenia ul. Cegielnianej.

Omawiane plany zabudowania przechowane są w Oddziale Regulacji Miasta, Plac Wolności 14, pokój nr. 47, i mogą być przeglądane przez interesowanych codziennie oprócz niedziel i świąt, w godzinach od 10-tej do 12-tej.

Łódź, dnia 30 marca 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(MIKOŁAJ GODLEWSKI).

קלעפסידרעס
ווערען אנגענומען
א גאנצען טאג און א גאנצע נאכט
אין דער אדמיניסטראציע פון
„נייעם פאלקסבלאט“
פיעטריקאווער 21, טעלעפאן 224-71
און ווערען אויסגעפערטיגט אין פארלויף פון איין שעה.

בריפפאויגען, קאנווערטען, רעכנונגען, חתונה-קארטען, פערש. עטיקעטען

יעדע אונטערנעהמונג, יעדעס געשעפט נויטיגט זיך אין א
דרוק-ארבייט

האלא!!!
באר איז דער שנעל-דרוקעריי
בראמבערג
לאדז, צעגעלניאנא 8
טעל. 255-09
בעקומט איהר דרוקארבייט אין פיינסטער אויספיהרונג מיט די מאדערנסטע שריפט צו די ביליגסטע פרייזען.

לעטשניצע
פאר וועגערישע-קראנקע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1, טעל. 205-38
עטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.
וועגערישע-קראנקע. מענער-שוואכע און הויט-קראנקהייטען
באהאנדלונג מיט ליכט און אויך
די פערהיטונגס-סטאציע
איז עפענט א גאנצען מעת-לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אבאנעמענט 3 זל.

לעטשניצע
פאר וועגערישע-קראנקע
מענער · שוואכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
עפנט פון 9 פריה ביז 9 אוונט.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטער פון 11-1 און פון 5-7 אוונט.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע
טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט
זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען - א ספעציעלער ווארטע-זאל.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פרייזען

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

בעקומען אויסצייכנונגען און א גאלדענעם מעדאל אויף די אויסשטעלונגען אין די גרעסטע שטעט פון אייראפע און אין תל-אביב (ארץ-ישראל)

צו האבן אין אלע אפטייקן, אפטייק-סקלאדן און פארפומעריעס.
Fabr. Chem. - Kosm.
„Pharmachemja“, Bydgoszcz.

Centralna Poradnia Wenerologiczna
וועגערישע, הויט און מענער-שוואכע.
ספעציעל קאסמעטישער קאבינעט
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אין אוונט
פרויען נעמט אן א פרוי-דאקטאר.
Piotrkowska 88
tel. 143-63.
וויזיט 3 זל.

Dr. med
J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען.
אגדזשעיא 4, טעל. 228-92
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.
אין דער לעטשניצע בזשעזשינער 11 פון 12 ביז 1 בייטאג.

Dr. I. Piechowicz
ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
האט זיך איבערגעצויגען אויף
שרודמיעסקא 20, 20
טעל. 107-79.
נעמט אן פון 8-9 פריה און פון 3—7 אוו.

Dr. med.
P. Braun
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט · קראנקהייטען. באהאנדלונג פון מענער-שוואכע
צעגעלניאנא 4, טעל. 100-57.
נעמט אן פון 8—2 מיטאג און פון 4—9 אוו.
ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען. באהאנדלונג פון מענער - שוואכע
אגדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אוונט
זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט.

אכטונג, לאדז און פראווינץ!
די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע פון
יודישע לאנגע מלבושים
מ. לאבערשטיין מאכט באקאנט די געעהרטע קונדשאפט, דאס מען געשעפט איז פערזעהן מיט'ן גרעסטן אויסוואהל פון לאנגע מלבושים ווי אויך א ספעציעלע אפטיילונג פון די בעסטע מתאימטע סחורות אויף בעשטעלונגען, וואס ווערען אויסגעפערטיגט אין דער קורצסטער צייט לויט'ן פארלאנג. געדענקט דעם אדרעס!
משה לאבערשטיין
אנראדאווא 1, אין הויף, 1. שט. לינקס

בכנם ווערט צוגעפאסט אלערליי גלעזער:

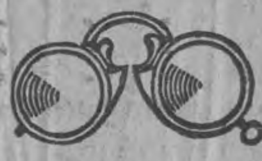

„OPTICUM“
28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער, קאמבינירטע גלעזער, טערמאמעטערס, אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.
ס'ווערן אויך אויסגעפיהרט רעפעראטורע פינקטליך און רעיעל. — געדענקט די אדרעס עס ווערן אנגענומען אלע ארט רעצעפטען פון די ה"ה דאקטוירים

ד"ר מ. קאליש
אוניווערסיטעט-דיפלאם אין ראסטאק (דייטשלאנד)
צאהן-ארצט
סטאמאטאלאג. כירורגיע
פיעראצקיענא (וואנגעליצקא) 7
טעל. 108-26. נעמט אן פון 3—7 אוו.

Doktór
A. S. Tenenbaum
אינערליכע קראנקהייטען
(ספעציעל לונגען)
Piotrkowska 109 tel. 220-29
נעהמט אן פון 6—8 אוונט.

דאקטאר
צ. י. פראווזא
אינערליכע קראנקהייטען
20 זגערזשער 20
טעל. 133-26.
נעמט אן פון 5—7 אוונט.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספעצ. פאר אויגען-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175=10
נעמט אן פון 11—2 און פון 5—8.30

Lek.-Dentysta
Jakób Karmazyn
2 פאלודניאווא 2
טעל. 114-36.
נעמט אן 9—1 און פון 4—7 נאכמיטאג

Dr. med. LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער - קראנקהייטען
6. שערפליגן 37 בענעדיקטא
נעהמט אן פון 5—7 נאכמ.

ס'איז פארלוירען געווארען
א נאטיץ-ביכעל
א גרינס. בעקומען אין געשעפט פון ארבאך פיעטריקאווער 33 מיט פארשידענע נאטירונגען, וואס האט פאר קיינעם קיין שום ווערט נישט. אבצוגעבן געגען בעלוינונג צו ה. ליטמאן, פיעטריקאווער 32 אין דער קאלעקטור.

קליינע אנאנסען
ו ולאמי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס
א דיפלאמירטע דאמען-שניידערין און וועש-נייטארין וואס קען אנפיהרען מיט א קורס צו לערנען די מעכען קען זיך ווענדען אויפ'ן טעלעפאן נומער 109-77.

עס ווערט געזוכט א קוואליפיצירטע פאדרענטשנע מיט א מאשין צו אבער-וועש און א קוואליפיצירטע נייטערין זגערזשער 41 פעלצמאן.

אן עהרליך יונגעל פון אנשטענדיגע עלטערן קען זיך מעלדען ביים ציימונגס-פארקויפער אל. 1 מאי 35.

נויטיג אן אויבערלאק - נייער צו סוויטערס ווי אויך א מיידעל צו שטובארבייט. קילינסקיעגא 15 וו. 15.

ראקאלען
א רעמאנטירט פראנט-געוועלב אויף פיעטריקאווער 178, געאייגנעט אויף א אוואצארגיע וויל איך פארפאכטן געגען אפצאהל 35 זל. מאנאטליך פון 1-טען אפריל צו ערפאהרען אויפ'ן ארט אין שיך-געשעפט.

עס ווערט געזוכט פאר א פרוי א וואוינונג מיט עסען ביי א בעסערער פאמיליע פאר 50 זל. מאנאטליך, אדער א וואוינונג מיט ערלויבניש צו קאכען פאר 15 זלאטעס א מאנאט. אפערטען אין אדמ. אונטער „50“.

פערשידענעס

Zaginiony weksel na zł. 30. pł. 12/4 1937 r. wystawca Szmerling, Pieprzowa 12. Zwrócić za wynagrodzeniem do Korytko, Pieprzowa 18. Weksel zostaje unieważniony.

Zaginiony został kwit inkasowy za № 23325 na 3 weksle na ogólną sumę Zł. 232.06 na imię M. Kolska, zam. w Łodzi, 11 Listopada 14. Kwit zostaje unieważniony.

צו די הערן גנבים! נעכטען האט מען מיר ארויסגעגנבעט א פארטפעל מיט 2 וועקסלען צו 50 זלאטעס און אנדערע פאפירלעך וועלכע האבען פאר קיינעם קיין ווערט נישט. איך בעט מיר דאס צוריקצוגעבן געגען בעלוינונג. דיסקרעציע גאריכערט. מיין אדרעס פיעטריקאווער 19, פראנט 3 שטאק, בעלמאן.

אנאנסען - פרייז:
מיין מעקסט — 18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 24 גר.
קבן מעקסט — 12 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 18 גר.
פאר א מילימעטער-שורה אין דער זייט 10 שפאלטען.

אין טעקסט — 40 ר. פרייטאג און ערב יו"ט — 60 גר. פאר א מילימעטער-שורה. אין דער זייט 4 שפאלטען. נעקראלאגען: 20 גראשען א מילימעטער שורה (אין דער זייט 10 שפאלטען). קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל., יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גראשען. אויספ[illegible] דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 [illegible] טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 7 זלאטעס א חודש; אמעריקא — 2 דאלאר א חודש.

מעהלערען וועלכע קומען נישט פרינציפיעל וואס איז האלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבעררייסן קען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס.
פאר'ן אינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז די פערלאג כ"ס פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט אהן איבעררייס.

Ze wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Red[illegible] Chanon Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat“. Piotrkowska 21.